MASARYKOVA UNIVERZITA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ

Intimita v současném partnerském vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám v souvislosti s charakteristikami bývalého a současného vztahu

Diplomová práce

IVA KRAMOLIŠOVÁ

Vedoucí práce: doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.

Katedra psychologie
obor Psychologie

Brno 2022

MUNI
FSS

Bibliografický záznam

Autor:	Iva Kramolišová Fakulta sociálních studií Masarykova univerzita Katedra psychologie
Název práce:	Intimita v současném partnerském vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám v souvislosti s charakteristikami bývalého a současného vztahu
Studijní program:	Psychologie
Studijní obor:	Psychologie
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.
Rok:	2022
Počet stran:	105
Klíčová slova:	intimita, BDSM, dominance, submise, sadismus, masochismus, současný romantický vztah, bývalý romantický vztah

Bibliographic record

Author: Iva Kramolišová
Faculty of Social Studies
Masaryk University
Department of Psychology

Title of Thesis: Intimacy in current romantic relationship at people who like to engage in BDSM activities in association with the characteristics of the former and current romantic relationship

Degree Programme: Psychology

Field of Study: Psychology

Supervisor: doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.

Year: 2022

Number of Pages: 105

Keywords: intimacy, BDSM, dominance, submission, sadomasochism, current romantic relationship, past romantic relationship

Abstrakt

Cílem této práce bylo zjistit, zda je ve vztahu u lidí, kteří rádi praktikují BDSM něco specifického, co může hrát roli v prožitku intimity k současnému partnerovi a jakým způsobem tuto intimitu ovlivňuje bývalý vztah. Dále bylo zjišťováno, jakým způsobem ovlivňuje praktikování BDSM v bývalém vztahu emoční pouto k tomuto bývalému partnerovi. Sběr dat byl proveden prostřednictvím online dotazníku šířeného na sociálních sítí v českých BDSM komunitách a profilech zaměřených na BDSM. Výsledky přispívají k přesnějšímu poznání toho, jaká jsou specifika vztahové dynamiky v BDSM partnerských vztazích.

Abstract

The aim of this work was to find out whether there is something specific in the current relationship of people who like to practice BDSM, which can play a role in the experience of intimacy to the current partner and how former relationship can affect intimacy in the current relationship. It was also investigated how practicing BDSM in a former relationship can affect an emotional bond with the former partner. Data collection was performed through an online questionnaire distributed on social networks in Czech BDSM communities and profiles focused on BDSM. The results provide a more accurate understanding of the specifics of relationship dynamics in BDSM partnerships.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem [vyberte druh práce] práci na téma **Intimita v současném partnerském vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám v souvislosti s charakteristikami bývalého a současného vztahu** zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v textu a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 15. května 2022 .....

Iva Kramolišová

Poděkování

Mé poděkování patří zejména vedoucí práce doc. Mgr. Lence Lacinové, Ph.D. za její ochotu a neocenitelné rady. Dále bych chtěla poděkovat mým rodičům a bratrovi, kteří při mě stáli a podporovali mě po celou dobu studia. Děkuji také mému partnerovi Markovi, za podporu ve všem, co dělám. Také děkuji mým přátelům, kteří mě v náročných chvílích přiváděli na jiné myšlenky. V neposlední řadě děkuji české BDSM komunitě za ochotu zúčastnit se tohoto výzkumu. Bez jejich pomoci by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah

1 Úvod **13**

1.1 Vymezení a terminologie BDSM ... 18

1.2 Intimita v partnerském vztahu ... 27

1.3 Bývalý partnerský vztah v souvislosti s intimitou se současným partnerem ... 34

1.4 Kontakt s bývalým partnerem ... 37

1.5 BDSM kompatibilita ... 38

1.6 Sebeodhalování BDSM sexuálních preferencí a fantazií partnerovi ... 40

1.7 Další faktory ovlivňující intimitu mezi partnery ... 42

1.8 Současná studie ... 44

2 METODA **48**

2.1 Výzkumný soubor ... 48

2.2 Pilotáž ... 49

2.3 Etika výzkumu ... 49

2.4 Metody ... 50

3 VÝSLEDKY **56**

3.1 Výzkumný postup ... 56

3.2 Popisné statistiky ... 57

3.3 Testování hypotéz ... 63

4 DISKUZE **70**

4.1 Limity současného výzkumu ... 75

5 Závěr **77**

Použité zdroje **79**

Příloha A Dotazník **95**

1 Úvod

Cílem této práce je prozkoumat vztahové aspekty u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám. Záměrem je ověřit, zda a jakým způsobem platí u této specifické populace závěry dosavadních výzkumů, které se zaměřovaly na partnerské aspekty současného vztahu v rámci obecné mainstreamové populace. Dalším cílem je zjistit, zda a jakým způsobem ovlivňují u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám jejich bývalé vztahy vztahy současné. V běžné poradenské a psychoterapeutické praxi zaměřené na vztahovou či specificky na párovou oblast, se monitoruje předchozí vývoj vztahu a také anamnéza celkového psychosexuálního vývoje, do které spadají i významné bývalé vztahy. To co zatím nevíme, je zda je ve vztahu u lidí praktikujících BDSM něco specifického, co může hrát roli v prožitku intimity k současnému partnerovi a jakým způsobem tuto intimitu ovlivňují aspekty předchozího významného vztahu. Ve fungujících BDSM partnerských vztazích hraje typicky významnou roli vyšší míra prožívané intimity mezi partnery. Otázkou zůstává, jaký vliv na intimitu v současném vztahu mají předchozí vztahy, zda ji ovlivňují a pokud ano, tak jakým způsobem.

Rozpad partnerského vztahu, ve většině případů nemusí znamenat úplné vymizení kontaktu, intimity a pocitu spokojenosti s bývalým partnerem (Lannutti & Cameron, 2002), což naznačuje, že nový partnerský vztahu může být ovlivněn určitou vazbou k bývalému partnerovi. Výzkumy obecně potvrzují, že to, jak přemýšlíme o bývalém partnerovi a jaké city k němu chováme, ovlivňuje různé aspekty současného partnerského vztahu. Například prožívaná nejistota a pochyby ohledně ukončení bývalého vztahu, zvyšují prožitky nejistoty v současném vztahu (Shimek, 2019) a láskyplné přetrvávající myšlenky na ex-partnera, predikují sníženou kvalitu vztahu se současným partnerem a naopak snížená kvalita současného vztahu, predikuje vřelé myšlenky na bývalého partnera (Spielmann, Joel, MacDonald, & Kogan, 2012). Prožitek blízkosti neboli intimity je významným aspektem partnerského vztahu (Laurenceau, Troy, & Carver, 2005). Spielmannová, MacDonald a Tackett (2012) zjistili, že čím silnější je pocit intimity k bývalému partnerovi, tím slabší je pocit intimity k současnému partnerovi a pokud respondenti prožívali nižší intimitu v současném vztahu a současně neočekávali zlepšení v prožitku intimity, pak pociťovali silnější touhu po bývalém partnerovi. Na základě výše prezentovaných výzkumů, se budu

v této práci věnovat vlivu charakteristik bývalého partnerského vztahu (ex-bond; významnost bývalého vztahu; kontakt s ex-partnerem) na prožívanou intimitu (kognitivní, emoční, fyzickou) v současném partnerském vztahu. Dalším cílem v této oblasti je zjistit, zda existuje rozdíl v míře ex-bondu u lidí, v jejichž bývalém vztahu byly BDSM aktivity jeho součástí, oproti lidem, v jejichž bývalém vztahu nebyly BDSM aktivity jeho součástí. Předpokládám, že ex-bond bude silnější u lidí, v jejichž bývalém vztahu byly BDSM aktivity jeho součástí, neboť dle dosavadních výzkumů BDSM aktivity prohlubují míru důvěry, otevřenosti, komunikace a intimity mezi partnery (Simula, 2019a; Turley, King & Butt, 2011).

Bývalé partnerské vztahy se mohou lišit v míře jejich významnosti pro člověka. Například po rozchodu s partnerem se životní spokojenost výrazněji snížila v tom případě, že před rozchodem s partnerem žili společně a plánovali společně svatbu (Rhoades et al., 2011), a výraznější emocionální distres zažívali po rozchodu ti, jejichž vztah trval delší dobu (Simpson, 1987). Tyto výzkumy naznačují, že partnerské vztahy se liší svou významnosti v životě člověka. V této práci je respondentům dáno na výběr, aby si zvolili jednoho významného ex-partnera (nemusí to tedy být pouze poslední ex-partner), o kterém budou v dotazníku odpovídat.

Kontakt s ex-partnerem je další proměnnou, která se v souvislosti s bývalými vztahy a jejich vlivem na kvalitu současného vztahu, často vyskytuje ve výzkumech. Kontaktování ex-partnera se totiž děje až v 87,8 % případů po rozchodu, nejčastěji prostřednictvím telefonování, posílání zpráv, online kontaktem a osobním kontaktem s bývalým partnerem (Lee & O'Sullivan, 2014). Dny, ve kterých ke kontaktu s ex-partnerem dochází, jsou však spojovány s vyšší mírou pocitů lásky k ex-partnerovi a také s vyšší mírou pocitů smutku (Emery, 2005a). V této práci bude zjišťováno, zda kontakt s ex-partnerem snižuje prožívanou intimitu v současném partnerském vztahu. Ex-bond je ve výzkumu blízkých vztahů relativně nové téma a nevěnovalo se mu zatím mnoho výzkumů. Diplomové práce, které byly realizovány Institutem výzkumu dětí, mládeže a rodiny na FSS (Klátilová, 2015; Sichová, 2015; Čunátová, 2017) se věnovaly vlivu ex-bondu na spokojenost v partnerských vztazích u běžné populace, která v oblasti sexuality patří k určité společenské normě. Bylo zjištěno, že lidé v BDSM vztahu zažívají vyšší míru důvěry, otevřenosti, komunikace a intimity než lidé v běžných partnerských vztazích (Simula, 2019a). Výraznější prohlubování emoční intimi-

ty mezi partnery s preferencí BDSM aktivit je dáno prožíváním intenzivních emocí během BDSM aktivit (Turley, King & Butt, 2011). Cílem této práce je zjistit, zda by tyto rozdíly specifické pro populaci lidí kteří se rádi věnují BDSM, mohly ovlivnit již výzkumně zjištěné souvislosti mezi zkoumanými fenomény ex-bond a charakteristikami současného vztahu.

Lidé, kteří se BDSM aktivitám věnují, se mohou lišit motivací k těmto aktivitám. Koncept odlišné motivace k BDSM aktivitám objasnila 9. 3. 2022 v online přednášce s názvem "Sadomasochistické aktivity z pohledu psychologie " psycholožka Mgr. Bc. Zdeňka Pospíšilová. Ne každý, kdo se věnuje sadomasochistickým aktivitá je skutečně sadomasochista ve smyslu menšinové sexuální variace. Jedním ze tří důvodů proč se lidí BDSM aktivitám věnují je menšinová sexuální variace (neboli preference, parafilie), tedy sadismus a masochismus. Menšinová sexuální variace je celoživotní, pravděpodobně vrozený sklon. Pro tyto lidi jsou sadomasochistické aktivity nejdůležitějším zdrojem sexuální stimulace a/nebo podmínkou sexuálního uspokojení (Weiss, 2017). V literatuře se objevují pojmy BDSM sexuální preference a BDSM sexuální zájem a sexuální variace, významy těchto formulací jsou používány jako synonyma. Pojem "sexuální variace" Weiss (2017) a Kolářský (2008) doporučují jako vhodný neutrální termín. Dalším důvodem pro praktikování BDSM aktivit je coping, neboli strategie zvládání zátěže, například pro vyrovnání se se stresem, úzkostí, depresí, až po překonávání traumatických zkušeností (Pospíšilová, 2022; Lindemann, 2011). Třetím druhem motivace je "seriouse leisure" neboli vonočasová aktivita, "koníček" (Pospíšilová, 2022; Williams, 2009). Pro tuto skupinu lidí nejsou BDSM aktivity nejdůležitějším zdrojem sexuální stimulace, ani podmínkou sexuálního uspokojení. Nejedná se tedy o menšinovou sexuální preferenci, ale o určitou nádstavbu, která může být vítaná, ale není nezbytná (Pospíšilová, 2022). V rámci této diplomové práce nerozlišuji jakou motivaci k praktikování BDSM aktivit respondenti mají a proto budu používat termín "věnování se či praktikování BDSM aktivit", který zahrnuje všechny tři motivace k praktikování BDSM: menšinová sexuální variace, zvládací strategie a volnočasová aktivita.

V této práci budou zjišťovány rozdíly v prožívané intimitě k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří v současném vztahu nezažívají BDSM aktivity a těmi, kteří v současném vztahu zažívají BDSM aktivity. Předpokládám, že, lidé, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a jejichž současný partnerský vztah je s prvky BDSM, vykazují vyšší míru intimi-

ty v současném vztahu, oproti těm, kteří v současném vztahu prvky BDSM nezažívají. Tento předpoklad je založený na dosavadních výzkumných poznatcích o BDSM partnerských vztazích, ve kterých je opakovaně potvrzována vyšší míra intimity, důvěry a komunikace oproti běžným vztahům ve kterých partneři BDSM aktivity nevyhledávají (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007)

Sexuální variace je způsob, kterým jedinec dosahuje sexuálního uspokojení a jaký objekt eroticky apetuje (Weiss, 2017). Patogeneze sexuálních variací není zatím plně objasněna, základním faktorem jsou pravděpodobně vrozené dispozice, vlivy prostředí se pravděpodobně uplatňují až na základě vrozených mechanismů (Weiss, 2017). V rámci sexuální variace v BDSM se člověk svými potřebami pohybuje v rámci dimenzí sadismus/masochismus (SM), tedy působení a přijímání bolesti, hru s dominancí a submisí (D/s) a omezování pohybu označované jako bondage (Langdridge & Butt, 2005). Dva lidé se sexuální variací v BDSM, tedy mohou mít zcela odlišné specifické sexuální touhy a potřeby, což znamená, že nebudou ve svých potřebách, neboli sexuálních preferencích, kompatibilní. V rámci této práce mě zajímá právě vnímaná sexuální kompatibilita mezi partnery, která reflektuje, nakolik člověk vnímá, že s ním jeho partner sdílí sexuální preference, potřeby a touhy (Offman, & Matheson, 2005), což v případě BDSM znamená, nakolik je pár sexuálně kompatibilní v dimenzích: dominance/submise a sadismus/masochismus. Vnímaná sexuální kompatibilita mezi partnery, vede k vyšší sexuální a vztahové spokojenosti (Mark, Milhausen & Maitland, 2013). Vyšší sexuální spokojenost u mužů i žen, pak souvisí s vyšší mírou pocitu, že se mohou na druhé spolehnout a s vyšší mírou pociťovaného komfortu v blízkých a intimních vztazích (Vande Molen, Ronis, Benoit & Walmark, 2020). Rozdíl v sexuálních preferencích a očekáváních, může způsobovat napětí ve vztahu a obtíže při dosahování pocitu spojení a touhy mezi partnery (Elliott & Umberson, 2008). Na základě těchto zjištění lze předpokládat, že míra pociťované intimity v aktuálním vztahu se odvíjí od míry BDSM sexuální kompatibility se současným partnerem. Konkrétně předpokládám, že čím vyšší bude v BDSM vztahu vnímaná BDSM kompatibilita s partnerem, tím vyšší bude vnímaná intimita (emoční, kognitivní a fyzická) se současným partnerem. Na důležitost BDSM kompatibility v dimenzích dominance/submise a sadismu/masochismu poukázali výzkumníci Cutler, Lee, Cutler a Sagarin (2020). BDSM kompatibilita dosud v českém prostředí nebyla výzkumně zjišťována. Partnerská kompatibilita je také důleži-

tým tématem v poradenské a psychoterapeutické praxi, cílem této práce je proto poukázat na možná specifika kompatibility v BDSM vztazích a na jejich dopady na prožívání současného partnerského vztahu v oblasti intimity.

Kromě sexuální kompatibility v BDSM vztahu, bude sledován také vliv sebeodhalování BDSM sexuálních preferencí a fantazií partnerovi na prožívanou intimitu. Sebeodhalení intimních osobních informací partnerovi, totiž přispívá k pocitu blízkosti a intimity mezi partnery (Laurenceau, Pietromonaco & Barrett, 1998; Finkenauer et al. 2009; Uysal et al. 2012). V této práci předpokládám, že u párů praktikujících BDSM aktivity, je sebeodhalování a komunikování sexuálních potřeb důležitým aspektem pro dosahování vztahové intimity. Na základě předchozích zjištění lze předpokládat, že vyšší míra sebeodhalování sexuálních preferencí a fantazií partnerovi, bude souviset s vyšší mírou prožívané intimity (emoční, kognitivní, fyzické) mezi partnery. Schopnost lidí mluvit o svých potřebách a přáních je v poradenské a psychoterapeutické praxi důležitým tématem, který je odborníky často adresován a je zdůrazňována jeho důležitost pro kvalitu partnerského vztahu. Sebeodhalení sexuálních preferencí a fantazií v BDSM vztahu může být pro některé lidi obtížnější z toho důvodu, že tyto touhy nejsou v běžné populaci časté a mohou se při sebeodhalení setkávat se stigmatizací. Cílem této práce je tedy zjistit, zda sdílení těchto citlivých osobních preferencí a fantazií v BDSM vztazích je spojeno s intimitou v současném vztahu a tím i s celkovou kvalitou vztahu.

V souvislosti s intimitou v současném partnerském vztahu bude také sledován vliv typu partnerského vztahu. Velká část literatury naznačuje, že vztahy konsensuálně nemonogamní mají pozitivní i negativní vlastnosti srovnatelné s těmi atributy nalezenými v monogamních vztazích, například nebyl odhalen žádný rozdíl v prožitku vztahové spokojenosti, psychické pohody či existenci vztahových konfliktů mezi lidmi v konsensuálně nemonogamním vztahu a mezi lidmi v monogamním vztahu (Garner, Person, Goddard, Patridge & Bixby, 2019; Rubel & Bogaert, 2015; Kolmes & Witherspoon, 2017). V BDSM partnerských vztazích se objevují častěji než v běžné populaci konsensuální nenomogamní typy partnerských vztahů. V této práci předpokládám, že neexistuje rozdíl mezi lidmi v monogamním partnerském vztahu a mezi lidmi v konsensuálně nemonogamním partnerském vztahu (polyamorní, otevřený vztah a existence dalšího vztahu zaměřeného pouze na plnění BDSM fantazií) v prožitku intimity k současnému partnerovi. Cílem této

práce je přispět k většímu porozumění odlišnostem a podobnostem mezi klasickými a alternativními vztahovými uspořádáními, se kterými se profesionálové ve své praxi mohou setkávat. V souvislosti s intimitou v současném partnerském vztahu bude sledován také vliv dalších faktorů: délka současného a bývalého vztahu, uplynulý čas od rozchodu a pohlaví respondenta.

Dosavadní výzkumy poukazují na to, že častým impulzem pro vyhledání odborné pomoci v oblasti poradenské či psychoterapeutické praxi lidmi, kteří rádi praktikují BDSM, jsou vztahové problémy. Z toho důvodu zdůrazňují potřebu získat více dat týkajících se vztahové struktury a dynamiky těchto specifických vztahů (Dunkley & Brotto, 2018; Lawrence & Love-Crowell, 2007). Výsledky této práce mohou přispět k přesnějšímu poznání toho, jaká jsou specifika vztahové dynamiky v BDSM partnerských vztazích. Lepší porozumění tomu, jakým způsobem se buduje intimita v BDSM partnerských vztazích a jakou nabývá podobu, může významně přispět k detabuizaci tématů týkajících se BDSM a tím ke snížení stigmatizace, se kterou se musí lidé se zájmem o BDSM potýkat. Jak na úrovni profesionálů v poradenské a terapeutické praxi, tak na úrovni osvětové, může lepší porozumění přispět k přesnějšímu vnímání lidí praktikujících BDSM obecnou mainstreamovou populací. BDSM komunity se totiž stále potýkají s předsudky a mýty, které mohou pramenit z neznalosti a zkreslených informací o BDSM. Kvůli stigmatizaci zažívají lidé praktikující BDSM diskriminaci a násilí (Wright, 2008). Jedním z těchto stereotypů je právě předpoklad, že lidé praktikující BDSM nemají stabilní a zdravé partnerské vztahy (Gemberling, Cramer, Wright & Nobels, 2015).

1.1 Vymezení a terminologie BDSM

Zkratka BDSM je zastřešujícím pojmem pro sadismus/masochismus (SM), tedy působení a přijímání bolesti, hru s dominancí a submisí (D/s) a omezování pohybu označované jako *bondage*, česky bondáž (Langdridge & Butt, 2005). Označení BDSM se i v odborné literatuře stále více používá kvůli omezené platnosti pojmu sadomasochismus i kvůli jeho nedostatečné popisné hodnotě (Weiss, 2017). *Kink* je dalším zastřešujícím termínem používaném pro BDSM (Barker, Iantaffi & Gupta, 2007). Kink se často používá jako synonymum k termínu BDSM, současně však v sobě zahrnuje širší spektrum aktivit jako je feti-

šismus, voyeurismus, exhibicionismus a role play scénáře (Pitagora, 2016). Jakákoliv BDSM aktivita mezi partnery se nazývá *scene* nebo *play*, česky scénka nebo hra (Weiss, 2015). V BDSM scénce, má dominant kontrolu/moc nad scénkou, kdežto submisiv předává kontrolu/moc nad sebou dominujícímu partnerovi. Dalším rozlišením je *top*, v češtině překládáno jako "vršek", osoba, která provádí akci a *bottom*, v češtině překládáno jako "spodek", osoba, která přijímá akci. *Switch* je člověk, který může zastávat obě role. Konsensuální výměna moci, nebo také nerovnováha moci, je cílem k uspokojení (Weiss, 2015). V BDSM rozeznáváme sexuální i nesexuální motivaci, někteří lidé praktikující BDSM se sexuálním stykem, jiní do BDSM aktivit nezapojují žádné sexuální chování (Wiseman cit. dle Ambler et al., 2017). Lidé praktikující BDSM mohou vnímat jejich zapojení do BDSM aktivit různě. Někteří jej vnímají jako příležitostnou sexuální praktiku, někteří BDSM vnímají jako část jejich identity a někteří vidí BDSM jako životní styl (Kolmes, Stock & Moser, 2006). V terminologii BDSM se můžeme setkat s pojmem *vanilkový sex*, nebo *vanilka*, tyto pojmy používají lidé praktikující BDSM pro označení sexu bez BDSM praktik (Simula, 2019a).

BDSM se dělí na různé preference a rozlišujeme mnoho specifickým typů BDSM rolí, her či praktik (Simula, 2019b). Alison, Santtila, Sandnabba a Nordling (2001) ve svém výzkumu kategorizovali konsensuální sadomasochismus na čtyři oblasti zájmu: hypermaskulinita (např. klystýr, anální fisting, cévkování, použití dilda, *rimming* neboli dráždění konečníku jazykem), působení a přijímání bolesti (např. hra s voskem nebo s elektřinou, *spanking* neboli výprask, bičování), fyzické omezení (např. použití pout, provazů, řetězů), psychické ponížení (např. plivání, použití roubíku, nadávky, facky). Existuje spousta dalších typů BDSM her, mezi něž patří například *role-playing*, kdy obecně jeden z partnerů přebírá dominantní roli a druhý submisivní, ale může se jednat i o specifické scénáře jako je majitel-domácí mazlíček, únosce-oběť (Alberts, 2019). Forma jakou BDSM nabývá, záleží na fantazii, situaci a hranicích obou partnerů (Langdridge & Butt, 2005).

BDSM aktivitami se kromě bolestivých stimulací (facky, bičování) vyskytují také příjemné stimulace (líbání, mazlení, masírování), komunikace (povídání, oční kontakt) a aftercare (Sagarin et al., 2009). Aftercare je fyzická a emoční péče mezi partnery, kterou si poskytují po sexuálním styku, specificky po BDSM styku, při němž hráli BDSM scénku a přejímali např. dominantní a submisivní roli v rámci D/s sexuální preference, nebo v rámci SM her. Slovo *aftercare* lze do češtiny přeložit jako

"následná péče" nebo "ošetření", avšak v běžné komunikaci se užívá původní výraz aftercare, který v českém prostředí již zdomácněl. Aftercare je způsob chování, prostřednictvím kterého se partneři společně vrací zpět k jejich každodenním rolím, mimo sféru BDSM. Aftercare nejčastěji zahrnuje reflexi pocitů a komunikaci o proběhlé aktivitě, která má za cíl postarat se o emocionální a fyzické potřeby partnera (Jones, 2020). Tyto projevy pečující pozornosti však bývají pozorovány i během samotné BDSM scénky (Sagarin et al., 2009). Aftercare může zahrnovat specifické aktivity jako například: teplou sprchu, šálek čaje, zabalení do deky, mazlení se s partnerem a cokoliv dalšího, co může uvolnit případnou tenzi po BDSM scénce. Aftercare je důležitý pro prevenci negativních pocitů, ke kterým může docházet při tzv. "dropu", tedy rychlém poklesu energie (adrenalinu) po BDSM aktivitě (Jones, 2020). Tato péče o potřeby partnera ukazuje na velmi intimní interakce mezi partnery, které jsou pozorovatelné i ve vanilkových vztazích. Aftercare je tedy jedním z argumentů proti současné stigmatizaci BDSM aktivit (Fuentes, 2019). Lidé praktikující BDSM uvádějí větší pocity blízkosti po BDSM aktivitě a snížení pocitu stresu (Sagarin et al., 2009).

BDSM zájmy a aktivity se vyskytují relativně běžně a jsou spojeny s vyšší mírou sexuální spokojenosti a s vyšší mírou celkové spokojenosti v partnerském vztahu (Strizzi, Øverup, Ciprić, Hald & Træen, 2021). Průzkum zjišťující prevalenci BDSM sexuální preference v běžné populaci, provedený u 1027 dospělých Belgičanů, poukázal na relativně frekventovaný výskyt BDSM praktik. Celkem 68,8% respondentů uvedlo, že fantazíruje nebo participuje nejméně v jedné z nabízených 54 BDSM praktik (Holvoet et al., 2017). Simula (2019b) odhaduje, na základě review literatury týkající se BDSM, celkové procento lidí se sexuální preferencí BDSM v USA mezi 5% - 25%. V současné době se zvyšuje reprezentace BDSM v mainstreamových médiích, jako je televize nebo hudební videa, což naznačuje nárůst celkového procenta lidí s BDSM sexuální preferencí (Simula, 2019b). Cutler, Lee, Cutler a Sagarin (2020) zjistili, že mezi klíčové hodnoty v dlouhodobých partnerských BDSM vztazích patří závazek, komunikace, transparentnost, vysoká úroveň důvěry, zaměření se na potěšení partnera a uspokojení potřeb obou partnerů. Tyto výsledky ukazují, že dlouhodobé partnerské vztahy založené na BDSM existují a mohou být vysoce funkční. Na úplném začátku těchto úspěšných dlouhodobých BDSM vztahů spolu respondenti otevřeně komunikovali o svých specifických BDSM preferencích, transparentně popisovali své potřeby a pocity, věnovali značné množství

času a úsilí pochopit co má druhý partner rád a co nemá rád. V těchto vztazích se dále objevovala vzájemná péče a potřeby obou partnerů byly naplňovány. Ve výzkumech je však věnováno málo pozornosti BDSM partnerským vztahům, z čehož plynou pouze základní teoretické znalosti o tom, jak se BDSM vztah odlišuje od normativních partnerských a sexuálních vztahů, což má za důsledek omezené dovednosti při praktické terapeutické péči o BDSM páry (Cutler, Lee, Cutler & Sagarin, 2020). Kolmes, Stock a Moser (2006) zkoumali zkreslení v psychoterapii poskytované lidem praktikujícím BDSM. Do výzkumu zahrnuli jak lidi praktikující koncensuální BDSM, tak terapeuty a psychology pracující s lidmi z BDSM subkultury. Zjistili, že historické vnímání BDSM jako patologie, je v současném diskurzu terapeutické péče stále přítomno a často přispívá k negativním zkušenostem BDSM klientů s terapií. Neinformovaný terapeut o konsensuální povaze BDSM může klienta patologizovat i přesto, že žádná psychická porucha není přítomna. Odborník tímto může klienta poškodit, dojít k nesprávným závěrům při diagnostice či vytváření znaleckého posudku a samozřejmě také k neschopnosti navázat empatický a akceptující terapeutický vztah s klientem. Profesionál by měl umět rozlišit mezi konsensuálním BDSM zájmem a zneužíváním. Existují totiž situace, kdy BDSM fantazie a chování mohou být symptomem psychopatologie. Jsou to konkrétně situace, kdy dochází k nekonsensuálním praktikám a neschopnosti klienta určit jeho vlastní hranice.

Další výzkum, který dokládá svými výsledky vnímání BDSM praktik jako nemotivovaných patologickými důvody, se zabýval *fenoménem změněného stavu vědomí* při BDSM hrách. Ambler et al. (2017) zjistili, že *topping* (slangově *topspace*, dominantní pozice při hře) je spojen s prožíváním změněného stavu vědomí, tzv. *flow*, definovaným Csikszentmihalyilym (1991), jako příjemný stav koncentrované pozornosti, pocitu kontroly, sníženého vnímání sebe samého, změněné vnímání času a také prožitky podobné extázi. *Bottoming* (slangově *subspace*, submisivní pozice při hře) je také spojen s některými charakteristikami flow stavu. Navíc se pojí i s jinými prožitky, a to například *se změněným stavem přechodné hypofrontality* definovaným Dietrichem (2003) jako příjemný stav podobný dennímu snění či účinku drogy, zažívání pocitu tady a teď. Přechodná hypofrontalita dále souvisí se snížením: vnímání bolesti, kognitivních funkcí, exekutivní kontroly a schopnosti rozhodování během BDSM aktivity. Slova subspace a topspace se v češtině používají již jako ustálené výrazy.

Z hlediska psychopatologie se zdá, že jedinci se SM preferencemi se neliší od většinové populace ničím jiným než svým zaměřením v BDSM sexuální preferenci (Jaskanwaljeet, 2014; Weiss, 2017). Výzkumy ale ukazují, že v určitých osobnostních charakteristikách se jedinci praktikující BDSM liší od běžné populace. V porovnání s kontrolní skupinou měli jedinci provozující BDSM nižší hladinu deprese, úzkosti, neuroticismu, trpěli méně paranoiou a PTSD a byli méně citliví vůči odmítnutí, byli více extrovertní, otevřenější vůči novým zkušenostem, svědomitější a pociťovali více subjektivní pocit spokojenosti. Měli však vyšší míru narcismu a nespecifických disociativních symptomů (Connolly, 2006; Wismeijer & Assen, 2013). V českém prostředí bylo zjištěno, že osoby realizující sadomasochistické aktivity se signifikantně neliší od osob, které tyto aktivity neprovozují, v úrovni neuroticismu, extraverze a přívětivosti. Jsou však signifikantně otevřenější vůči zkušenostem a méně svědomité (Řezníčková, 2018).

Ke stigmatizaci dochází dále i přes přibývající důkazy o tom, že lidé praktikující BDSM nejsou signifikantně víc patologičtí než obecná populace (Rogak & Connor, 2018). Studie provedena National Coalition for Sexual Freedom (2008) nastínila prevalenci stigmatizace proti členům BDSM komunit. Přibližně 49 % ze 3058 respondentů reportovali diskriminaci lékařskými odborníky, 39 % udávalo diskriminaci profesionály z oblasti duševního zdraví a 25 % policí nebo státními zaměstnanci. Respondenti také udávali ztrátu práce (20%), odmítnutí služeb (19 %), rozvod nebo separaci (13 %), ztrátu možnosti povýšení nebo přeřazení na nižší pozici (12 %) a ztrátu péče o dítě (6 %). Dalším zjištěním bylo, že 35 % respondentů udávalo ztrátu přátel a odcizení v blízkých vztazích. Proto většina lidí, kteří se identifikují v oblasti kinku, skrývají své preference v této oblasti a pouze něco málo nad jednu třetinu těchto lidí provedlo v určitém aspektu coming out (Sprott et al., 2017). Yates a Neuer-Colburn (2019) upozorňují na to, že pro snížení diskriminace, nepochopení, předsudků, nesprávných diagnóz a špatného zacházení s lidmi spadajících do kinky komunity je potřeba edukace poradců pracujících s touto specifickou populací. Současně zmiňují příklady dobré praxe, kterými se mohou profesionálové řídit. V České republice v současné době neexistuje metodika pro psychologickou či psychoterapeutickou práci s klienty, kteří rádi praktikují BDSM. V zahraničí však již byly vytvořeny klinické guidelines pro práci s lidmi se zájmem v kinku (Sprott, Randall & Moser, 2019). V současné době se v České republice profesionálům kurzy zaměřené na práci s BDSM klienty

nenabízejí, což vede k nedostatku "kink aware" terapeutů. Mezi kink aware odborníky se v České republice řadí například psycholožka Mgr. Bc. Zdeňka Pospíšilová, která se mimo jiné věnuje šíření informací o světě BDSM na sociálních sítích, čímž výrazně přispívá ke snížení stigmatizace BDSM a poskytuje užitečné informace nejen pro odborníky, ale i pro laickou veřejnost. Další českou kink aware psycholožkou a současně i profesionální dominou je PhDr. Lenka Teremová, známá pod pseudonymem lady Aradia. V zahraničí již existují organizace, které nabízí profesionálům kurzy zaměřené na BDSM klientelu. Existuje například roční výcvik v *Gender, sex & relationship diversity (GSRD) therapy*, v češtině překládáno jako výcvik v terapii Genderové, sexuání a vztahové diverzitě, do čehož spadá nejen oblast BDSM, ale také terapeutická práce s klienty, kteří se identifikují jako lesby, gayové, bisexuálové, trans, queer, asexuálové nebo jiné různé sexuality, pohlaví a vztahové struktury (https://pinktherapy.org/foundation/). Cílem této diplomové práce je v neposlední řadě také přispět ke snížení stigmatizace BDSM, výsledky mohou být také užitečné pro poradenskou a psychoterapeutickou práci s klienty se zájmem v BDSM.

1.1.1 Vymezení sadomasochismu jako nepatologické sexuální variace

V **Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN-10)** jsou BDSM aktivity klasifikovány jako *Poruchy sexuální preference* (neboli parafilie) a jsou zařazeny pod kód *F65.5 Sadomasochismus*, který je definován jako "preference sexuální aktivity, která zahrnuje působení bolesti, ponížení nebo omezování osobní svobody. Jestliže subjekt raději takovou stimulaci přijímá, jde o masochismus, jestliže jí sám provádí, pak jde o sadismus. Subjekt často pociťuje sexuální vzrušení jak ze sadistických, tak masochistických aktivit" (MKN-10, 2013, s. 242). MKN-10 tedy neodlišuje mezi BDSM a nekonsensuálními aktivitami a prezentuje BDSM aktivity jako psychickou poruchu, tedy lékařský problém, který by měl být léčen.

V posledním vydání **Diagnostického a statistického manuálu psychických poruch (DSM-5)**, který vydala Americká psychiatrická asociace (APA) v roce 2013, však došlo k významné změně kritérií pro odlišení patologické (parafilická porucha) a nepatologické (parafilické chování, tedy sexuální preference neboli sexuální zájem) formy SM praktik.

Parafilická porucha je zde definována jako:

„parafilie, která soustavně způsobuje jedinci distres nebo újmu, nebo se jedná o parafilii, jejíž uspokojení může mít za následek osobní újmu, nebo ublížení na zdraví jedince či dalších lidí" (DSM-5, 2013, s. 685).

Patologická forma se nazývá *Sexuální sadistická porucha* a *Sexuální masochistická porucha*. Pro získání této diagnózy musí člověk se zájmem v SM splňovat tyto kritéria: (1) pociťovat osobní distres ohledně jeho zájmů, ne pouze distres plynoucí ze sociálního neschválení zájmu nebo (2) má sexuální touhy, nebo chování, které zahrnuje působení druhému člověku psychický distres, zranění, nebo smrt, nebo touží po sexuálním chování, které zahrnuje nedobrovolnost druhého člověka, nebo neschopnost druhého člověka dát legální souhlas (Weierstall & Giebel, 2017). V DSM-5 tedy nejsou BDSM aktivity považovány za poruchu, ale za sexuální zájem, neboli sexuální preferenci, kterou není potřeba léčit. Tato změna vedla k výraznému snížení diskriminace lidí se zájmem v BDSM praktikách (Wright, 2018).

Konsensuální parafilické chování (sexuální preference neboli sexuální zájem) je od poruchy odlišeno tím, že nezpůsobuje distres (jedinci preference nevadí) ani psychickou, či trvalou fyzickou újmu samotnému jedinci, ani lidem v jeho okolí. V DSM-5 jej najdeme pod názvem *masochistický* či *sadistický sexuální zájem*. Sadomasochistické aktivity se u heterosexuálů i homosexuálů nejčastěji vyskytují ve formě tzv. *partnerského sadomasochismu*, kde jsou potřeby partnerů komplementární, odehrávají se za vzájemného souhlasu a bez pocitů studu a viny (Weiss, 2017). Partnerský sadomasochismus nesplňuje podmínky (typicky nesouhlas oběti) pro diagnózu Sexuální sadistické poruchy (Fedoroff, 2008). BDSM z tohoto pohledu spadá ze sexuologického hlediska do definice sexuální normality:

"za normální lze považovat takové konsensuální (souhlasné) sexuální aktivity, které se odehrávají mezi psychosexuálně a somatosexuálně dostatečně zralými a pokrevně v přímé linii nespřízněnými partnery a jež nevedou k jejich psychickému nebo tělesnému poškození". (Weiss, 2017, s. 29).

Některé země jako Dánsko, Švédsko, Finsko a Norsko již partnerský sadomasochismus vyňaly z oficiálního seznamu duševních poruch (Weiss, 2017). Dle Jozífkové (2011) by bylo vhodné sadomasochistický sex označovat jako *alternativní sexuální chování*. Pojmy *parafilní* a *deviantní* odpovídají významem termínu *poruchy sexuální preference*. Termín deviace v sobě však obsahuje hodnotící prvek "úchylnosti". Za nej-

vhodnější neutrální termín pro budoucnost považuje Weiss (2017) sexuální variace. Také Kolářský (2008) používá pro BDSM a jiné sexuální preference označení *sexuální variace*:

„Termínu sexuální variace zde užíváme pro kterýkoliv typ sexuální orientace, a tedy i pro běžný „normální" typ. Nezabýváme se otázkou, zda některé, a které, menšinové sexuální variace jsou poruchou zdraví [...]. Menšinová vlastnost nemusí být poruchou zdraví. Připomeňme např. levorukost či genialitu" (Kolářský, 2008, s. 19).

Kolářský (2008) hovoří o menšinových variacích sexuálního motivačního systému, mezi které sadomasochismus náleží. Tento z větší části vrozený sexuálně motivační systém ovlivňuje lidské sexuálí chování a učení a zcitlivuje člověka na apetované podněty (ne nutně vědomě vytoužené).

V zahraničí je někdy používáno označení *konsensuální BDSM* (Řezníčková, 2016), které je však matoucí, neboť BDSM je ze své podstaty konsensuální a není tedy nutné konsensualitu více zdůrazňovat (Řezníčková, 2018). Výrazný posun ve vnímání rozdílu mezi BDSM a nekonsensuálním násilím je patrný také v nové jedenácté revizi **Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-11)**, z roku 2018, která by měla být v České republice platná od 1. ledna 2022. V MNN-11, oproti MKN-10 je sadomasochismus z Poruch sexuální preference odstraněn. Nachází se zde pouze sadismus, pod názvem: *Coercive sexual sadism disorder*, který je charakterizován přetrvávajícími myšlenkami, fantaziemi, nutkáním či chováním, které zahrnuje fyzické, nebo psychické utrpení nesouhlasící osoby. Tato porucha dále může (ale nemusí) způsobovat distres. Tato porucha, se tedy zcela vylučuje s konsensuálním sadismem a masochismem, který je realizován po dohodě všech zúčastněných (Krueger, Reed, First, Marais, Kismodi & Briken, 2017). Oba systémy (MKN-11 a DSM-5) kladou důraz na patologii zahrnující především násilí (donucení, coercion), nepřítomnost konsensu nebo situaci, kdy druhý není souhlasu schopen (Weiss, 2017).

Před příchodem DSM-5, tedy před příchodem oficiální normalizace BDSM aktivity odborníky, bylo mnoho dospělých nuceno ke skrývání svých sexuálních preferencí v BDSM a zdržení se interakce s lidmi v kinky komunitách z důvodu reálného rizika ztráty péče o dítě v porozvodovém řízení. Tito lidé byli více diskriminováni v zaměstnání, ve škole i v rodině což negativně ovlivňovalo jejich well-being (Wright, 2018). Změny v DSM-5 směrem k "normalitě BDSM" snižují stigmatizaci těchto

lidí, a tím mohou přispět k větší ochotě odhalit své fantazie partnerovi a tím případně zvýšit intimitu mezi partnery.

V České republice sexuologičtí odborníci ještě dále rozlišují parafilie v aktivitě neboli poruchy ve způsobu dosahování sexuálního vzrušení a uspokojení, mezi které patří patologická sexuální agresivita a agresivní sadismus. Sexuálního vzrušení a uspokojení je u *patologické sexuální agresivity* dosahováno překonávání odporu napadené anonymní ženy a minimalizací její kooperace. U patologické sexuální agresivity přitom není zřejmá žádná sadistická vloha v pravém slova smyslu (pachatelé oběť netrýzní a neprodlužují její utrpení). U *agresivního sadismu* (někdy je používám i termín *útočný* či *predátorský sadismus*) potřebují pachatelé nejčastěji pro dosažení vzrušení objekt svého zájmu před stykem, během něho či místo styku učinit nehybným.

Při patologickém chování dochází k donucování partnera k SM sexuálním praktikám, kdežto u nepatologického SM chováním je mezi dvěma partnery přítomen dobrovolný souhlas se sexuálníma praktikami (Moser & Kleinplatz, 2007). Dobrovolný souhlas s BDSM sexuálními praktikami se mezi partnery utváří na základě několika kroků: (1) jednání o podobě aktivity a nastavování limitů před samotnou aktivitou, (2) odvolatelný souhlas pomocí *safeword* (v češtině překládáno jako "stopka") během aktivity a (3) aftercare po skončení BDSM aktivity (Pitagora, 2013). BDSM slogan *Safe, Sane, Consensual (SSC),* v češtině překládáno jako "Bezpečně, Rozumně, Konsensuálně", vystihuje BDSM jako *erotic power exchange* (v češtině překládáno jako "výměna moci"). Pokud však chybí jeho dodržování, lze to pokládat za zneužívání (Medlin, 2001). Výměna moci je jedna ze základních dynamik erotiky v BDSM. Týká se situací, kdy jeden partner má moc nad druhým partnerem, který dobrovolně, ze své vlastní vůle, přijímá roli bezmocného a zranitelného (Faccio, Sarigu & Iudici, 2020). Dle SSC by se měli participanti BDSM aktivit věnovat pouze takovým praktikám, které jsou bezpečné. Alternativou SSC je slogan *Risk Aware Consensual Kink (RACK)*, který v překladu znamená uvědomování si rizik spojených s konsensuálními aktivitami v oblast kinku. Tento slogan bere více v úvahu komplexitu BDSM a jeho možných rizik, čímž poukazuje na to, že úplnou bezpečnost během BDSM aktivit nelze vždy zajistit (Medlin, 2001). Dalším vývoje sloganu RACK je *Personal Responsibility, Informed Consensual Kink (PRICK)*, což v překladu znamená "osobní zodpovědnost, informovaný konsensuální kink", který navíc zdůrazňuje osobní odpovědnost za možné důsledky daného chování a důležitost informovanosti o mož-

ných rizicích BDSM aktivit (Lords, 2018). Nejnovějším rámcem, který pomáhá strukturovat vytváření dohody mezi aktéry BDSM aktivit je aktuálně *Caring, Communication, Consent, and Caution (4C's)*, což lze přeložit jako "Péče, komunikace, souhlas a opatrnost", který navíc zdůrazňuje důležitost pečujících a opatrných postojů v kontextu vytváření konsentu prostřednictvím komunikace s dalšími zainteresovanými lidmi (Williams, Thomas, Prior & Christensen, 2014). Konkrétním příkladem BDSM praktik jako konsensuálních, tedy svobodně zvolených je výraz *topping from the bottom*. Pojem Topping from the bottom znamená, že partner v submisivní roli svobodně rozhodne a předá moc nad sebou samým partnerovi v dominující roli, což paradoxně ukazuje na jeho větší moc při BDSM hrách, neboť dominující partner může jít jen tak daleko, jak dovolují hranice, které submisivní partner nastavil (DeGroot, Carmack & Quinlan, 2015). V případě, že se jeden z partnerů praktikujících BDSM nezajímá o působení potěšení druhému a nejedná konsensuálně, pak již mluvíme o násilí či týrání (Pitagora, 2016). Výzkumy naznačují, že týrání se v BDSM vztazích nevyskytuje častěji, než v běžné populaci (Wright, 2006).

1.2 Intimita v partnerském vztahu

Jedním z cílů v partnerských vztazích je dosažení intimity mezi partnery (Laurenceau, Troy & Carver, 2005). V Eriksonově teorii psychosociálního vývoje je dosažení intimity jedním z vývojových úkolů člověka, který by měl dosáhnout v období mladé dospělosti. Pokud člověk úspěšně splní tento vývojový úkol, je schopen navázat důvěrný a blízký partnerský vztah (Erikson, 2015). Moss a Schwebel (1993) analyzovali 61 existujících definic intimity v partnerských vztazích, přičemž zjistili, že definice intimity nejčastěji zahrnovaly těchto sedm aspektů: 1. vzájemnou interakci; 2. projevování emocí; 3. projevování myšlenek; 4. projevování fyzické interakce; 5. závazek a pocit soudržnosti; 6. komunikace a sebeodhalení; 7. pocit vzájemné blízkosti. Na základě těchto definic formulovali novou definici intimity v romantických vztazích, která je dána mírou závazku, pozitivních emocí, myšlenek a fyzické blízkosti, které jsou vzájemně sdíleny mezi partnery. Tolstedt a Stokes (1983) zjistili, že všechny tři typy intimity: verbální, emoční a fyzická, predikují vnímanou spokojenost v manželství, přičemž verbální a

emoční intimita významně více přispívaly k manželské spokojenosti oproti fyzické intimitě.

Sternberg (1986) ve své triangulární teorii lásky zahrnuje intimitu ve vztahu jako jednu ze tří složek lásky, dalšími dvěma jsou vášeň a závazek. Intimitu zde popisuje jako stabilní prvek partnerských vztahů. Intimita má dle Sternberga zásadní vliv na fungování zvláště dlouhotrvajících partnerských vztahů. Intimitu charakterizuje jako pocity blízkosti a propojení v romantických partnerských vztazích.

Pociťovaná blízkost mezi partnery zvyšuje spokojenost a stabilitu dlouhodobých partnerských vztahů (Tsapelas, Aron & Orbuch, 2009; Simpson, 1987). Baumeister a Leary (1995) zdůrazňují důležitost lidské potřeby sounáležitosti v blízkém vztahu, která je silnou, základní a všudypřítomnou motivací člověka. Pokud pocit blízkosti s partnerem není dostatečně naplněn, pak může být člověk motivován vyhledávat naplnění potřeby sounáležitosti v jiném vztahu (Baumeister & Leary, 1995). Z dosavadních výzkumů vyplývá, že pocity vřelosti a intimity mohou lidé také vyhledávat ve vztahu k bývalým partnerům (Spielmann, Joel, MacDonald, & Kogan, 2012; Spielmann, MacDonald, & Tackett, 2012).

1.2.1 Intimita mezi partnery, kteří se rádi věnují BDSM

Sexualita u lidí s BDSM preferencí se projevuje BDSM hrami se specifickými aktivitami a pravidly. Pro lidi praktikující BDSM je však spíše důležitější péče o samotný vztah a spojení s partnerem, než samotné BDSM aktivity (Faccio, Casini & Cipolletta, 2014). Ať už mluvíme o praktikování BDSM jako o volnočasové aktivitě, o BDSM jako o cestě ke spirituálním a transcendentním zážitkům, nebo jako o seberozvojové aktivitě, spojení mezi partnery je to, co je napříč literaturou zmiňováno jako klíčový aspekt BDSM (Simula, 2019b). Samotná sexuální aktivita v partnerském partnerském vztahu zesiluje pocity blízkosti a emočního pouta mezi partnery (Birnbaum & Reis, 2006). Dle zjištění Simpsona (1987), predikuje stabilitu partnerského vztahu sexuální styk. Sexuální styk v partnerském vztahu vede k silnější emoční intimitě mezi partnery a tudíž k menší pravděpodobnosti rozpadu partnerského vztahu.

Výsledky kvalitativní studie Hébertové a Weaverové (2015) naznačují, že míra intimity, důvěry a komunikace, která mezi BDSM partnery vzniká, je vyšší oproti konvenčním vztahům. V rámci této práce předpokládám, že u respondentů preferujících BDSM, kteří v současném partnerském vztahu zažívají s partnerem BDSM aktivity, bude míra po-

citovované intimity vyšší, oproti respondentům, kteří preferují BDSM, ale v současném vztahu tyto aktivity s partnerem nerealizuji. Jeden z respondentů (submisivní muž) ve studi Hébertové a Weaverové (2015) například popsal, jakým způsobem BDSM aktivity v partnerském vztahu pomohly k silnějšímu emočnímu propojení:

"I feel like all of the BDSM couples that I've met are very open communicating because, you know, that's very important to begin when, just to make sure that everyone's needs are taken care and no one's getting hurt, but, you know, the level of communication I feel like is always higher. People become closer a lot quicker and I feel like people would be surprised by how strong of a connection is created by BDSM relationships. Whereas I think a lot of people view it as maybe that it's, you know, just a sex thing that, you know, they're people are just doing it for fun kind of thing, where it's also very emotional, it's a very emotional, uh, emotional extremes for both partners." (Hébert & Weaver, 2015, s. 56).

Další z respondentů (dominantní muž) popsal rozdíl mezi vztahem bez BDSM aktivit a vztahem s BDSM aktivitami takto:

"It's given us tools to show affection to one another that we never could have shown each other before. I mean there's only so much that a kiss, roses, chocolates, are going to get over the course of 15, 20, 30, 40 years, but giving yourself completely to this other person, and I really feel that the submissive gives themselves completely to the dom(me) and the dom(me) gives themselves completely to the submissive, it gives a new kind of depth to that love and affection you show each other." (Hébert & Weaver, 2015, s. 55).

Prostřednictvím rozhovoru Hébertová a Weaverová (2015) zjišťovaly, jaké je vnímání dominantní a submisivní role u lidí praktikujících BDSM. *Dominantní roli* charakterizovaly jako: empatickou, pečující, toužící, schopnou převzít kontrolu, pozornou a zodpovědnou. Empatie a péče ze strany dominantního partnera jsou důležité vlastnosti pro napojení se na pocity submisivního partnera. Tyto vlastnosti jsou důležité zejména v situacích, kdy se při scénce něco pokazí, nebo když se submisivní partner necítí dobře. Jeden z respondentů popsal důležitost empatie a péče takto:

"Personally, I enjoy a more dominant person, but at the same time they do need to have more caring sides, so none of those kind of crazy people that want the elusive 'true submissive,' then they just sound a little creepy." (Hébert & Weaver, 2015, s. 53).

Opakem empatického a pečujícího dominanta může být například taková osoba, která má o submisivním partnerovi představu, že musí být tzv. *"true submissive"* do češtiny překládáno jako "správný subík/subinka", tedy že musí udělat vše, co si dominantní partner přeje a to bez ohledu na potřeby a hranice submisivního partnera, reálně však nic jako "správný subík/subinka" neexistuje (True Submissive - Kinkly, 2020). Osoba, která má o submisivním partnerovi představu, že musí být "správný subík/subinka" také často neuznává použití "stopky", což je jedno ze základních pravidel, které odlišuje BDSM od týrání.

Submisivní roli charakterizovali ve studii Hébertové a Weaverové (2015) jako: ochotnou vzdát se kontroly a mající touhu potěšit druhého. Obecné benefity BDSM pro obě role, charakterizovaly takto: potěšení z uspokojení druhého, fyzické potěšení a vzrušení, zábava, rozmanitost, osobní růst, lepší romantické vztahy, komunita, psychické uvolnění, osvobození od každodenních rolí a pocit být sám sebou. Někteří respondenti uváděli větší propojení, intimitu, důvěru a komunikaci v BDSM partnerství, oproti konvenčním partnerstvím. Výše zmíněné psychické uvolnění může ilustrovat následující vyjádření jednoho respondenta:

"I went to my Sir's apartment after work and he saw that I was all uptight and, you know, nervous and crap, and he lined me up against the wall and gave me a good flogging. And it flogged the stress right out of me." (Hébert & Weaver, 2015, s. 56)

Při BDSM nehraje hlavní roli sexuální styk, ale spolu s ním (nebo bez něj) jsou ve hře prožitky mentální a emoční. Simula (2019a) pomocí semi-strukturovaných rozhovorů s lidmi praktikujícími BDSM zjistil, že vnímají BDSM sexualitu jako tvořenou emočními a mentálními intenzivními zkušenostmi, které facilitují větší intimitu, blízkost a spojení s partnerem, kdežto mainstreamový sex bez BDSM praktik vnímají spíše jako tvořený pouze fyzickými zážitky. Sexuální BDSM zkušenosti jsou podle těchto závěrů primárně o sebe-exploraci, spojení s druhým člověkem, osobnostním růstu, intimním spojení, spiritualitě, úzdravném procesu, příjemných zážitcích, při kterých k samotnému sexuálnímu styku může, ale nemusí dojít, BDSM tedy není "jen o sexu". Jiný výzkum poukázal na to, že někteří lidé praktikující BDSM, popisují BDSM zážitky jako terapeutické nebo uzdravující (Lindemann, 2011). Význam intenzivních mentálních zkušeností při BDSM ilustruje následující vyjádření respondenta:

"BDSM for me is about the mental experience. This can include sex, but in no way requires it. I think you can differentiate between sex in bdsm and sexuality in bdsm. You can experience headspace that is deeply powerful and long lasting that can have a sexual component without actual sex taking place. In fact, in my experience, sexual satisfaction through intense headspace (rather than any form of physical intercourse) can be much more intense, long lasting and emotionally and physically satisfying." (Simula, 2019a, s. 222-223)

BDSM praktiky a interakce mezi partnery jsou různé, liší se preferovanými praktikami, rolemi a sexuální orientací. Přesto však mají jedno společné a to je intimita, potřeba určité mentální blízkosti a sebeodhalování osobních myšlenek a pocitů (Zambelli, 2014). Sadomasochistické (SM) aktivity zvyšují pocit intimity skrze intimní zkušenosti a skrze aktivní poznávání druhého člověka a sebeodhalování se druhému člověku. V sadomasochismu se intimita neboli "spojení mezi partnery" tvoří skrze komunikaci a interakci mezi partnery, emoční a tělesné zkušenosti, odhalování nejvnitřnějších částí osobnosti a skrze posouvání tělesných hranic. Při SM hrách dochází k vyššímu výskytu posunování interpersonálních hranic. BDSM aktivity, které k posouvání hranic vedou, jsou často velmi intenzivní. Při posouvání hranic hraje důležitou roli konsensus, při kterém partneři společně definují hranice a tím vytváří prostor, který mohou společně prozkoumávat (Newmahr, 2011). Při BDSM hrách dochází nejen ke zvýšení pocitu intimity vůči partnerovi, ale také k příjemným fyzickým pocitům (potěšení ze sexuálního vzrušení ale také bolest, nebo obojí) a k navození relaxačního stavu podobnému meditaci (Barker, Iantaffi & Gupta, 2007). V kvalitativní analýze výpovědí lidí praktikujících BDSM Turley, King a Butt (2011) zjistili, že emoční pouto mezi partnery a jeho síla je dána prožíváním intenzivních emocí během BDSM aktivit. Právě při BDSM sexu, oproti jiným sexuálním zkušenostem, je zapotřebí intimní vztah založený na důvěře, znalosti sebe sama a partnera. Lidé praktikující BDSM svěřují partnerovi nejen svá tajemství k dosažení potěšení, ale také v partnera vkládají důvěru při rozhodování o volbě BDSM praktik (Faccio, Sarigu & Iudici, 2020). Dle Florkowského (2017), ti, kdo praktikují BDSM, věnují více pozornosti potřebám partnera a jsou k němu více empatičtí, než lidé bez tohoto zájmu, což podporuje intimitu partnerského vztahu (Nymś-Górna, 2018). Williams (2009) pojímá BDSM jako nekonvenční kreativní volnočasovou aktivitu. Volnočasové BDSM aktivity jsou popisovány jako zábava, hra, příval endorfinů (který způsobuje dobrou náladu, po-

city štěstí a tlumí bolest), únik z každodenní rutiny, svoboda a spiritualita. Hodně lidí praktikující BDSM také stráví velké množství času plánováním aktivity, vyráběním hraček a učením se novým praktikám (Taylor & Ussher, 2001). BDSM aktivity mohou tímto kreativně podporovat pocit propojení mezi partnery (Williams, 2009).

Empirické výzkumy v BDSM subkultuře shodně poukazují na vnímanou intimitu mezi partnery jako na jeden ze základních aspektů BDSM vztahů. BDSM vztahy se tedy podle dostupných studií od běžných vztahů odlišují vyšší mírou prožívané intimity mezi partnery, a to jak v oblasti emoční intimity, tak v oblasti kognitivní a fyzické intimity.

1.2.2 Monogamie a konsensuální nemonogamie

Diskrepance v touze po určité formě BDSM praktik je běžnou zkušeností v romantických vztazích lidí, kteří se rádi věnují BDSM. Touha po naplnění těchto preferencí je častou motivací pro konsensuální nemonogamii (Vilkin & Sprott, 2021). Výzkum provedený Rehorem (2015), kterého se zúčastnilo 1580 žen z kinky komunit, ukazuje, že většina lidí praktikující určitou formu kinku, žije současně v určité formě konsensuální nemonogamie. Typy vztahů dle zastoupení v procentech: polyamorní/otevřený vztah/polyfidelity (39.91 %), manželství/partnerské soužití (31,09 %), neformální BDSM vztah/partneři na hraní (30,51 %), dlouhodobý vztah (30,15 %), 24/7 BDSM vztah (20,03 %), monogamie (14,75 %).

Definující charakteristikou **monogamních partnerských vztahů** je to, že určité chování (například sdílení intimních informací, trávení velké množství času nebo sexuální chování s někým jiným než s primárním/hlavním partnerem) je akceptovatelné pouze pro dva jedince v daném vztahu (Luo, Cartun & Snider, 2010).

Chování označované jako **nekonsensuální nemonogamie** je takové, kdy se jeden z partnerů angažuje v sexuální interakci s někým mimo primární/hlavní vztah bez partnerova souhlasu. Jako **konsensuální nemonogamie** se pak označuje to, když se partner angažuje v sexuální interakci s někým mimo partnerský vztah avšak s partnerovým souhlasem (Træen & Thuen, 2021). Zkušenost s konsensuální nemonogamií byla více spojena s partnerskou intimitou a pozitivními postoji k sexu a sexualitě, oproti participantům s nekonsensuální zkušeností (Træen & Thuen, 2021). S podobným zjištěním přichází Hardyová a Eastonová (2018) *"Mnozí lidé ve skutečnosti zjišťují, že jejich vnější vztahy mohou*

prohloubit míru intimity s prvotním partnerem tím, že sníží tlaky na primární vztah." (s. 44)

Polyamorie je typem konsensuálně nemonogamního partnerského vztahu, jež přistupuje ke vztahové intimitě a sexualitě s přesvědčením, že je hodnotné a je validní mít více než jeden partnerský láskyplný či erotický vztah (Klesse, 2011). Hardyová a Eastonová (2018) představují lásku jako potencionálně neomezený zdroj *"Mnozí lidé věří, ať přímo či nepřímo, že naše kapacita pro romantickou lásku, intimitu a spojení je konečná, že jí není nikdy dost, a že když někomu trochu dáte, musíte si od někoho jiného zase vzít."* (s. 44) a poté pokračují *"Věříme, že lidé mají větší - možná nekonečnou - schopnost sexu, lásky a intimity, než si většina z nich myslí, a že máte-li hodně uspokojivých vztahů, jednoduše to znamená, že jich můžete mít ještě víc."* (s. 45).

Komperze (anglicky „compersion") je pojem používaný pro prožitek vztahové empatie vyskytující se v polyamorních vztazích, kdy jedinec cítí potěšení z toho, že jeho partner prožívá lásku nebo sexuální potěšení s jiným partnerem, čímž převáží pocity žárlivosti. Žárlivost je běžnou emoční reakcí na představovanou nebo reálnou hrozbu důležitého vztahu a je běžným zdrojem distresu v partnerských nebo jiných blízkých vztazích (Hunter & Stockwell, 2021). Žárlivost je často motivována pocity méněcennosti a obavou ze ztráty spojení a náklonnosti s partnerem (Deri, cit. dle Pitagora, 2016).

Rozdíl mezi polyamorií a **otevřenými vztahy** vysvětluje licencovaná manželská a rodinná terapeutka R. Divine *"Otevřený vztah je takový, kde jeden nebo oba partneři touží po sexuálním vztahu mimo jejich primární partnerský vztah a polyamorie je o tom, mít intimní, milující partnerské vztahy s více lidmi"* (Canning, 2018).

Lidé praktikující BDSM mívají kromě primárního partnerského vztahu ještě další vztah, který je zaměřený na plnění BDSM fantazií, v literatuře označovaný jako *casual BDSM relationship(s)/play partner(s)*, což lze přeložit jako **"partner na hraní"**. Procentuální zastoupení tohoto typu vztahu ve studii zaměřené na populaci kinky komunit je 30,51 % z celého vzorku 1383 respondentů (Rehor, 2015). Vytváření intimity s dalšími lidmi, kteří se rádi věnují BDSM lze vnímat jako méně ohrožující pro primární partnerský vztah (neboť BDSM zahrnuje také nepenetrační sexuální zážitky), což může přispívat k větší otevřenosti ke konsensuální nemonogamii (Carlström & Andersson, 2019).

Morrison, Beaulieu, Brockman a Beaglaoich (2013) porovnávali skupinu lidí (běžnou populaci bez BDSM preferencí), kteří se identifiku-

jí jako polyamorní se skupinou lidí, kteří se identifikují jako monogamní. Zjistili, že lidé, kteří se identifikovali jako polyamorní, udávali větší míru pociťované intimity v jejich vztazích a měli pozitivnější postoje k sexu a sexualitě oproti lidem, kteří se identifikovali jako monogamní. Levine, Herbenick, Martinez, Fu a Dodge (2018) naopak zjistili, že lidé v otevřených partnerských vztazích udávají nižší míru spokojenosti se vztahem, oproti lidem v monogamním vztahu. Velká část literatury však naznačuje, že vztahy konsensuálně nemonogamní mají pozitivní i negativní vlastnosti srovnatelné s těmi atributy nalezenými v monogamních vztazích. Nebyl například odhalen žádný rozdíl v prožitku vztahové spokojenosti mezi lidmi v konsensuálně nemonogamním vztahu a mezi lidmi v monogamním vztahu (Garner, Person, Goddard, Patridge & Bixby, 2019). Dle rewiev dosavadních výzkumů, obecné trendy ve výsledcích naznačují, že konsensuální nemonogamisté mají podobnou psychickou pohodu a kvalita vztahu jako monogamisté (Rubel & Bogaert, 2015). Monogamie není a neměla by být měřítkem zdraví vztahu, různé konflikty a případná ztráta důvěry se může stát ve všech typech vztahů a to bez ohledu na romantickou či sexuální exkluzivitu (Kolmes & Witherspoon, 2017). V BDSM partnerských vztazích se objevují častěji než v běžné populaci konsensuální nenomogamní typy partnerských vztahů. V této práci předpokládám, že neexistuje rozdíl mezi lidmi v monogamním partnerském vztahu a mezi lidmi v konsensuálně nemonogamním partnerském vztahu (polyamorní, otevřený vztah a existence dalšího vztahu zaměřeného pouze na plnění BDSM fantazií) v prožitku intimity k současnému partnerovi. Alternativní vztahová uspořádání jsou stále poměrně novým a živě diskutovaným tématem v poradenské praxi. Cílem této práce přispět k většímu porozumění odlišnostem a podobnostem mezi klasickými a alternativními vztahovými uspořádáními, se kterými se profesionálové ve své praxi mohou setkávat.

1.3 Bývalý partnerský vztah v souvislosti s intimitou se současným partnerem

Ex-bond je označení pro přetrvávající emoční pouto k bývalému partnerovi. Spielmannová, Joel, MacDonald a Kogan (2012) zjistili, že láskyplné přetrvávající myšlenky na ex-partnera predikují sníženou kvalitu vztahu se současným partnerem a naopak snížená kvalita současného vztahu predikuje vřelé myšlenky na bývalého partnera. I v po-

rovnání s jinými možnými vztahovými alternativami, byly vřelé city k ex-partnerovi nejvýznamnější. Tento vztah byl zjištěn v případě posledního bývalého partnera. Navázání nového vztahu může lidem pomoci odpoutat se od ex-partnera (Spielmann, MacDonald & Wilson, 2009). Ne každý nový vztah však může pomoci odpoutat se od ex-partnera. Zvláště v méně kvalitním novém vztahu může touha po bývalém partnerovi přetrvávat (Spielmann, Joel, MacDonald & Kogan, 2012). City k ex-partnerovi a city k současnému partnerovi jsou tedy významně propojeny (Spielmann, Joel, MacDonald & Kogan, 2012). Romantické myšlenky na ex-partnera ohrožují vývoj nového vztahu a tedy i vývoj intimity mezi novými partnery. Čím silnější je pocit intimity k bývalému partnerovi, tím slabší je pocit intimity k současnému partnerovi a pokud respondenti prožívali nižší intimitu v současném vztahu a současně neočekávali zlepšení v prožitku intimity, pak pociťovali silnější touhu po bývalém partnerovi (Spielmann, MacDonald & Tackett, 2012).

Dlouhodobý výzkumný projekt zabývající se bývalými vztahy byl *The Lost-Love Project* (od roku 1993), psycholožky Nancy Kalish, která zkoumala bývalé lásky v USA a jejich vliv na současný život respondentů. Zjistila, že existuje vysoká pravděpodobnost, že se lidé po mnoha letech k sobě vrátí. Znovushledání s bývalou láskou je pro současné manželství mnohem riskantnější, než jakákoliv jiná milostná aféra. Shledání s bývalou láskou může člověka zaplavit nečekanými pocity náklonnosti k bývalému partnerovi, zvlášť v případě, že se v minulosti rozešli kvůli okolnostem jako je nesouhlas rodičů, vojenská služba nebo velká vzdálenost. Tyto setkání mohou ohrozit současné manželství, a to i manželství, ve kterém jsou partneři spokojeni (Weintraub, 2006). Bývalé partnerské vztahy mohou ovlivnit současné vztahy například tím, že lidé mají potřebu opravit chyby v minulém vztahu a přemýšlí nad nesplněnými plány a nadějemi, které do minulého vztahu vkládali (Dodgson, 2020).

Během života zažije většina lidí více než jeden vztah a zažije také několik rozchodů (Tashiro & Frazier, 2003). Výsledky výzkumů naznačují, že přetrvávající emoční pouto mezi ex-partnery může vést k udržování touhy po ex-partnerovi a tím k oslabení prožívané intimity k současnému partnerovi. Méně pozitivních emocí a úlevy po rozchodu pociťují lidé, kteří po rozchodu stále pociťují k bývalému partnerovi lásku, myslí na něj a prožívají smutek (Sbarra & Emery, 2005a). Sbarra a Emery (2005b), kteří zkoumali rozdíl mezi bývalými partnery, kteří vedli soudní spor o dítě a těmi, kteří se dohodli na péči o dítě bez sporu,

zjistili, že rodiče, kteří se dokázali na péči dohodnout, pociťovali k bývalému partnerovi více touhy, a ještě po 12 letech od rozvodu měli pocit, že jejich rozvod byla chyba. Míra jistoty ohledně důvodů rozchodu s bývalým partnerem a myšlení na bývalého partnera ovlivňuje míru adaptace na rozpad romantického vztahu (Barutçu Yıldırım & Demir, 2015; Saffrey & Ehrenberg, 2007). Po rozpadu vážných vztahů, v nichž k sobě měli partneři blízko, jejich vztah trval delší dobu a u těch, kteří nevěřili, že si snadno najdou vhodnou náhradu za bývalého partnera, byla zjištěna tendence zažívat výraznější emocionální distres (Simpson, 1987). Další poznatky k míře významnosti bývalých vztahů uvádějí Rhoadesová et al. (2011), ti zjistili, že rozchod s partnerem zvyšuje psychický stres a snižuje životní spokojenost. Životní spokojenost se však výrazněji snížila v tom případě, že před rozchodem s partnerem žili společně a plánovali společně sňatek. Tyto výzkumy naznačují, že partnerské vztahy se liší svou významnosti v životě člověka. V této práci si respondenti mohou zvolit jednoho významného ex-partnera ze všech ex-partnerů, protože důležitou roli může hrát odlišná významnost bývalých vztahů a odlišná kompatibilita v BDSM preferencích a tak bychom při výběru pouze posledního bývalého vztahu mohli přijít o významné informace.

Busby, Willoughby a McDonaldová (2019) zkoumali vliv tří odlišných vztahových statusů bývalých vztahů na fungování partnerů v současném vztahu. Romantický vztah je definován jako exkluzivní vztah, v němž partneři sdílí pocity a vyjadřují si náklonnost. Sexuální vztah může být součástí romantického vztahu, ale také nemusí. Posledním typem zkoumaného vztahového statusu byl kohabitující vztah, v němž spolu partneři sdíleli domácnost. Výsledky výzkumu naznačují, že čím větší počet předchozích vztahů romantických, sexuálních a kohabitujících respondenti zažili, tím negativnější vliv měly tyto vztahy na postoj respondentů, že je současný vztah bezpečný a obohacující, dále na sexuální spokojenost, závazek a stabilitu v současném vztahu. Tuto souvislost vysvětlují přetrvávajícími a kumulujícími se negativními očekáváními z předchozích vztahů.

Cílem této práce je ověřit, zda přetrvávající ex-bond k bývalému partnerovi bude mít vliv na míru pociťované intimity v současném vztahu stejným způsobem, jako u běžné populace. Konkrétně předpokládám, že vyšší míra pociťovaného ex-bondu bude predikovat nižší míru prožívané emoční, kognitivní a fyzické intimity k současnému partnerovi u lidí preferujících BDSM. Pokud je mi známo, žádný výzkum

se nevěnoval tématu bývalých vztahů u lidí, kteří se rádi věnují BDSM a jejich vlivem na život respondentů a na kvalitu jejich současných partnerských vztahů. Dále v této práci předpokládám, že lidé, jejichž bývalý subjektivně nejvýznamnější partnerský vztah byl s prvky BDSM, vykazují vyšší míru ex-bond k bývalému partnerovi, proti těm, kteří v bývalém partnerském vztahu nezažili prvky BDSM. Ve výše zmíněných studiích se totiž opakovaně ukazovalo, že ve vztazích s prvky BDSM je vyšší míra intimity, důvěry a komunikace, oproti běžným vztahům bez BDSM aktivit (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007).

1.4 Kontakt s bývalým partnerem

Lee a O'Sullivan (2014) zkoumali kontakt a sledování bývalého partnera během jednoho roku po rozchodu. Zjistili, že online i off-line kontaktování a sledování partnera je častým jevem, který se děje v 87,8 % případů po rozchodu. Nejčastější způsoby jakými lidé kontaktovali svého bývalého partnera: prostřednictvím telefonování (42,1 %), snahou zjistit co bývalý partner dělá (39,9 %) posíláním zpráv na telefon (29,5 %), online kontaktem v rámci posílání zpráv náklonnosti (22,1 %), velmi osobní zprávy (20,7 %). Samotné sledování partnera na Facebooku je spojeno s vyšším porozchodovým distresem, s vyššími negativními pocity, sexuální touhou po ex-partnerovi a nízkou mírou osobnostního růstu (Marshall, 2012). Tyto výsledky naznačují, že častější sledování ex-partnera přes sociální síť Facebook může zpomalovat proces emočního zotavení a posouvání se vpřed po rozpadu partnerského vztahu. Rhoadesová et al. (2011) zjistili, že častější kontakt s bývalým partnerem po rozchodu byl spojen se snížením celkové životní spokojenosti. Vysvětlují to tím, že pokračování kontaktu může způsobovat, nebo zesilovat ambivalentní pocity ohledně rozchodu. V doporučeních pro další výzkum navrhují, aby se další výzkumníci zkusili zaměřit na prozkoumání kontaktu s ex-partnerem ve spojení s porozchodovou adaptací, konkrétně v kontextu nových technologií, jako Facebook a SMS textování, které představují poměrně snadný prostředek pro udržování kontaktu s ex-partnerem. Podobný výsledek uvádějí Sbarra a Emery (2005a), kteří zjistili, že mladí dospělí s historií nedávného rozpadu romantického vztahu, zažívali vyšší mírů pocitů lásky k ex-partnerovi a smutku v těch dnech, kdy byli v kontaktu s ex-partnerem.

K podobnému závěru, který se však týkal přátelství s bývalým partnerem, došli Schneider a Kenny (2000). Zjistili, že udržování přátelského vztahu s bývalým partnerem vedlo k nižší kvalitě aktuálního romantického vztahu. Autoři uvádí, že jedním z možných důvodů, proč lidé chtějí zůstat s bývalým partnerem přáteli, může být přetrvávající romantická touha a sexuální přitažlivost k bývalému partnerovi. Přetrvávající touha po romantickém vztahu s bývalým partnerem může také vést k větší žárlivosti vůči novému vztahu, který bývalý partner navázal. Existuje však studie, kde za určitých podmínek, jako je absence zaujetí ex-partnerem a absence hostility k ex-partnerovi, nenašla žádnou souvislost mezi trvajícím kontaktem s ex-partnerem a negativním dopadem na psychické prožívání (Masheter, 1997). Někteří lidé jsou i po rozchodu v kontaktu, a to například kvůli společným zájmům nebo přátelům, práci či starosti o zvířata nebo děti (Kellas, Bean, Cunningham, & Cheng, 2008). Výsledky poukazují na existenci zdravých a funkčních přátelství mezi bývalými partnery. Tato práce se ale nezaměřuje na přátelské vztahy k bývalému partnerovi, ale na touhu po ex-partnerovi (ex-bond).

1.5 BDSM kompatibilita

Sexuální kompatibilita reflektuje, nakolik člověk vnímá, že s ním jeho partner sdílí sexuální preference, potřeby a touhy (Offman & Matheson, 2005). Vnímaná sexuální kompatibilita mezi partnery vede k vyšší sexuální a vztahové spokojenosti (Mark, Milhausen & Maitland, 2013). K nižší spokojenosti vede situace, kdy jeden z páru touží po sexuální aktivitě, kterou druhý z partnerů nemá rád (Heino & Ojanlatva, 2000). Rozdílnost v sexuálních preferencích má negativní vliv na sexuální a vztahovou spokojenost u žen i mužů (Mark & Murray, 2012). Vedle dalších faktorů, jako jsou např. vazbový styl sebehodnocení, úzkost a vztahové konflikty (Jones & Cunningham, 1996; Kocjan & Avsec, 2014), se na celkové spokojenosti v dlouhodobém partnerském vztahu podílí také spokojenost sexuální (Lawrance & Byers, 1995; Butzer & Campbell, 2008).

Výzkumy zjistily určité rozdíly mezi ženami a muži ve vnímání kompatibility a jejího vlivu na kvalitu vztahu. U žen je oproti mužům sexuální spokojenost spojena s celkovou životní spokojeností a well-beingem (Stephenson & Meston, 2015). U mužů při vnímání sexuální spokojenosti záleží spíše na naplňování preferované frekvence pohlav-

ního styku (Nicolosi, Moreira, Villa & Glasser, 2004). Co se týče výzkumů zaměřených na souvislost mezi sexuální kompatibilitou páru a vnímanou intimitou, tak existují důkazy, že ženy mohou být více citlivé na vnímanou kompatibilitu páru, neboť ji častěji vnímají jako ukazatel emoční blízkosti, tedy vztahové intimity (Offman, A., & Matheson, 2005). U žen, ale ne u mužů, je sexuální spokojenost spojena s emoční blízkostí (Offman, A., & Matheson, 2005), existují však také empirické důkazy, které tento závěr nepodpořily. Vyšší sexuální spokojenost souvisí s vyšší úrovní pocitu, že se mohou na druhé spolehnout, vyšší emoční intimitou a s vyšší mírou pociťovaného komfortu v blízkých a intimních vztazích nejen u žen, ale i u mužů (Yoo, Bartle-Haring, Day, & Gangamma, 2013; Vande Molen, Ronis, Benoit & Walmark, 2020; Pascoal, Narciso & Pereira, 2013).

Předešlé výzkumy naznačují, že sexuální spokojenost je spojena s intimitou mezi partnery. Naopak rozdíl v sexuálních preferencích a očekáváních může způsobovat napětí ve vztahu a obtíže při dosahování pocitu spojení mezi partnery (Elliott & Umberson, 2008). Na důležitost kompatibility v sexuálních preferencích BDSM partnerů poukázali také Monteiro Pascoal, Cardoso a Henriques (2015), kteří zjistili, že u respondentů praktikujících BDSM se jejich oblíbené praktiky a praktiky, do kterých se nejčastěji zapojují, úplně nepřekrývají. Právě nekompatibilita mezi touhami a preferencemi partnerů je častým důvodem toho, proč lidé kteří rádi praktikují BDSM nemohou své sexuální představy převést do reálného sexuálního života. Tyto obtíže v rámci nekompatibility ovlivňují jejich sexualitu, intimní vztahy a komunikaci s partnerem. Obtížím v partnerských vztazích, které mohou vést až k rozpadu partnerství mezi BDSM partnery se věnovali Dancer, Kleinplatz a Moser (2006), kteří u souboru 146 lidí praktikujících SM se zaměřením na 24/7 otroctví zkoumali, jaké důvody vedly k rozpadu bývalého 24/7 SM vztahu. 24/7 SM slavery, je jednou z forem partnerského sadomasochismu. Konkrétně se jedná o partnerský vztah, kdy 24 hodin, 7 dní v týdnu jeden z partnerů přijímá roli majitele a druhý roli otroka. Mezi důvody rozpadu vztahu v daném výzkumu byla nespokojenost submisivního (69 %) nebo dominantního partnera (24 %), nebo společná domluva (7 %). Mezi konkrétními důvody se objevilo: nerespektování limitů, zastaralost vztahu a vnímání vztahu jako nenaplňujícího jejich potřeby, obávání se zdravotní újmy nebo nízký pocit bezpečí ve vztahu. Pří výzkumu na platformě Reddit.com a Fetlife.com (online BDSM komunity) Nordness a Baker (2014) zjistili, že do jednoho roku od vstupu

do online BDSM komunity, 17 % členů opustí svého dlouhodobého partnera, a to nejčastěji z důvodu, že se partner nechce zapojit do BDSM aktivit. Noví členové pak před partnerem mohou upřednostnit potřebu sexuálního naplnění a potřebu být k sobě upřímný v tom, co je sexuálně naplňuje. Dle Cutlera, Lee, Cutlera a Sagariniho (2020) se při výběru partnera uplatňuje hledání kompatibility v BDSM preferencích, avšak perfektní shoda v preferencích není pro úspěšný dlouhodobý BDSM partnerský vztah důležitá. Přesto, že respondenti uvádí jejich BDSM orientaci jako nezměnitelnou, tak částečně dokáží být flexibilní, co se týče BDSM praktik a uzpůsobit BDSM aktivitu svému partnerovi. I v tom případě, kdy určitá aktivita není pro ně samotné zajímavá, může být praktikování této aktivity pro ně samotné vzrušující skrz vzrušení a potěšení partnera. V dlouhodobých partnerských BDSM vztazích se kompatibilita v dimenzi dominance a submise (výměna moci) zdá být důležitější než kompatibilita v dimenzi sadismu a masochismu, nebo ve specifických BDSM aktivitách. Výměna moci neslouží pouze k sexuálnímu uspokojení, ale také facilituje spojení mezi partnery a poskytuje pocit bezpečí (Cutler, Lee, Cutler & Sagarin, 2020).

Nenaplnění potřeb partnerů, tedy nedostatek kompatibility mezi BDSM partnery, se ukázalo jako významný faktor snižující spokojenost a intimitu v partnerském vztahu, který může vést až k jeho rozpadu. Na základě těchto zjištění, se domnívám, že sexuální kompatibilita, tedy naplnění BDSM sexuálních preferencí mezi partnery, ovlivňuje pociťovanou intimitu partnerů nejen v dimenzi emoční (Offman & Matheson, 2005), ale i fyzické a kognitivní. Cílem této práce je tedy prozkoumat, jak BDSM kompatibilita ovlivňuje pociťovanou intimitu v jejich třech dimenzích: emoční, kognitivní a fyzické. BDSM kompatibilita dosud v českém prostředí nebyla tématem výzkumů. Cílem této práce je tedy zjistit, zda v populaci lidí praktikujících BDSM v České republice je kompatibilita zásadním aspektem prožívané intimity a tedy ukazatelem kvality současného partnerského vztahu.

1.6 Sebeodhalování BDSM sexuálních preferencí a fantazií partnerovi

Proces sebeodhalování je individuální rozhodování o tom, co, kdy, komu a jak moc sdělit o osobních myšlenkách a pocitech. Samotnému sebeodhalení předchází dilema, zda odhalit vysoce osobní informace

blízkým lidem jako jsou přátelé, partneři nebo rodiče (Greene, Derlega & Mathews, 2006). Již před 15. rokem věku, si lidé mohou začít uvědomovat, že je zajímají BDSM aktivity. Někdy je tato fáze spojena s pocity úzkosti a studu kvůli nedostatku ujišťujících informací a podpory blízkých, kterým se se svými zájmy svěří (Bezreh, Weinberg & Edgar, 2012). Stigmatizace a negativní postoje veřejnosti vůči lidem, kteří rádi praktikují BDSM, může vycházet z nepochopení BDSM sexuálních praktik, o kterých média často uvádějí zkreslené informace (Weiss, 2006). Bezreh, Weinberg a Edgar (2012) zkoumali stigmatizaci BDSM aktivit, která se manifestuje negativním pohledem na BDSM a marginalizací BDSM, a také určitou společenskou normou, která z BDSM preferencí dělá tabu, o kterém se nemluví. Sebeodhalování BDSM preferencí partnerům, rodičům a přátelům, je často u lidí, kteří se chtějí svěřit, inhibováno z důvodu obavy ze stigmatizace, nevhodnosti sdělení, překročení sociálních norem a ohrožení pracovního místa, což u lidí praktikujících BDSM vede k pocitům izolace. Diskuze o sexuálních potřebách a konfliktech může u sebeodhalujícího se partnera navozovat pocit zranitelnosti, strachu nebo studu (Metts & Cupach, cit. dle Meyer & Chen, 2019). Udržování tajemství před druhými pak často funguje jako obranný mechanismus proti stigmatizaci a odmítnutí při hledání partnera (Piazza & Bering, 2010). Nicméně, sebeodhalení osobních informací partnerovi přispívá k vytváření intimity mezi partnery (Laurenceau, Pietromonaco & Barrett, 1998). Sebeodhalení v oblasti sexuálních zájmů či orientace u leseb a gayů vedlo ke snížení jejich pocitů samoty a viny, dále ke zvýšení pocitu komfortu, adaptace a autenticity, celistvosti, sebevědomí, pocitu být milován a akceptován takový, jaký jsem a k lepšímu přístupu k podpůrným komunitám (Savin-Williams, cit. podle Bezreh, Weinberg & Edgar, 2012).

Nízká úroveň sebeodhalování v manželství vede k nižší spokojenosti, nižší míře prožívaného well-beingu, nižšímu závazku ve vztahu, častějším konfliktům a k pocitům nedůvěry. Naopak vyšší úroveň sebeodhalení vede k pocitu blízkosti a intimity mezi partnery (Finkenauer et al. 2009, Uysal et al. 2012). Ritter, Martin, Fox, Knox a Milstein (2021) zjistili, že odhalení sexuálních tajemství (vlastní sexuální historie) partnerovi téměř nikdy nevede k rozpadu vztahu, a že naopak se snižuje partnerská spokojenost s každým dalším sexuálním tajemstvím (např. počet předešlých sexuálních partnerů, sexuální preference), které před partnerem tají. Udržování tajemství před partnerem je dále spojeno s vyšší fyziologickým stresem a problémy při budování intimity (Cowan,

2014). V dlouhodobých partnerských vztazích zvyšuje sexuální spokojenost partnerů právě schopnost sebeodhalení vlastních sexuálních fantazií, scénářů a toho, co se kterému partnerovi líbí a nelíbí (MacNeil & Byers, 2009).

Výše zmíněné studie poukazují na pozitivní dopady sebeodhalení na prožitky v partnerském vztahu u běžné mainstreamové populace. Na základě toho se domnívám, že sebeodhalení specifických BDSM sexuálních preferencí a fantazií, může v partnerském vztahu u lidí preferujících BDSM aktivity, posilovat intimitu mezi partnery. Přesto může sebeodhalení sexuálních preferencí a fantazií v BDSM vztahu být pro některé lidi obtížnější z toho důvodu, že tyto touhy nejsou v běžné populaci časté a mohou se při sebeodhalení setkávat se stigmatizací, nepochopením nebo zavržením. Z toho důvodu je cílem této práce ověřit, jakým způsobem sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi ovlivňuje vnímanou kognitivní, emoční a fyzickou intimitu.

1.7 Další faktory ovlivňující intimitu mezi partnery

1.7.1 Délka současného a bývalého vztahu

V průběhu života se mění subjektivní významnost partnerského vztahu. To, na základě čeho lidé hodnotí významnost partnerského vztahu, se liší pro člověka v mladé dospělosti a pro člověka ve středním věku (Koenig-Kellas & Masunov, 2003). Může se měnit intenzita prožitku a obsah hodnocení partnerského vztahu. Ve 20 letech lidé hledají partnera pro budoucí život, vztahy jsou více dynamické a historie bývalých partnerů v tu dobu nemusí hrát významnou roli v životě člověka. Ve 40 letech mohou nabývat na váze vzpomínky na předchozí vztahy, lidé za sebou mají více životních zkušeností s bývalými partnery, například mohli pravděpodobněji než ve 20 letech projít manželstvím, společným bydlením, výchovou dětí či rozvodem s bývalým partnerem, což jsou zkušenosti, které mohou zvyšovat subjektivní významnost bývalých vztahů. Kromě vyšší významnosti bývalých vztahů s rostoucím věkem respondentů, zjistitli Ahmetoglu, Swami a Chamorro-Premuzic (2010), že s rostoucím věkem respondentů rostou i prožitky intimity v současných partnerských vztazích. S vyšším věkem souvisí často delší doba vztahu. Délka vztahu je další intervenující proměnnou, která může ovlivňovat vnímanou intimitu v současném vztahu. Respondenti měli tendenci zažívat výraznější emocionální distres po rozpadu vážných

romantických vztahů, kde k sobě měli partneři blízko a vztah trval delší dobu (Simpson, 1987). Čím déle je člověk ve vztahu, tím déle mu po rozchodu trvá se s rozchodem vyrovnat (Locker et al., 2010). Busby, Willoughby a McDonaldová (2019) dále zjistili, že délka vztahu pozitivně ovlivňuje spokojenost ve vztahu, sexuální spokojenost a komunikaci mezi partnery. V dosavadních výzkumech se však také ukazuje, že delší dobou vztahu se prožívaná intimita snižuje (Lemieux & Hale, 2002; Talmadge & Dabbs, 1990). Tento jev vysvětluje Sternberg (1986) tím, že intimita na začátku prudce roste, poté dosáhne vrcholu a poté se začne pozvolna snižovat. Vysvětluje to tím, že jak se vztah vyvíjí, dochází k nahromadění intimity. V pozdějších fázích vztahu, má tato nahromaděná intimita latentní sílu, která určuje blízkost vztahu. S délkou vztahu se tedy manifestovaná (zažívaná, pozorovatelná) intimita může snižovat, ale partneři mohou vztah stále vnímat jako blízký vlivem latentní intimity. Intimita získaná sebeodhalením a společnými zkušenostmi roste pomalu v průběhu času (Rubin & Campbell, 2012). Na začátcích vztahu o sobě vědí partneři velmi málo a relativní zisky v intimitě v raných vztazích jsou velké ve srovnání s těmi, které se získávají, když vztah dozrává. Partneři postupem času získávají vzájemné porozumění pro myšlenky a pocity druhého, postupem času se o sobě mají méně co učit a míra zapojení do nových vztahových aktivit může klesat. Na základě těchto výsledků předpokládám, že délka současného vztahu bude mít pozitivní vliv na prožívanou intimitu v současném vztahu a naopak délka bývalého vztahu bude mít negativní vliv na intimitu v současném vztahu.

1.7.2 Doba od rozchodu

Co se týče vlivu časového aspektu, na psychickou pohodu po ukončení romantického vztahu, tak čím delší doba od rozchodu uplynula, tím méně stresu respondenti po rozchodu zažívali (Moller et al., 2003). Naopak kratší doba od rozchodu predikuje vyšší prožitek stresu (Field et al. 2009). Na základě předložených empirických zjištění se domnívám, že čím delší bude doba od uplynutí rozchodu, tím nižší bude prožívaná intimita s bývalým partnerem, a tím vyšší bude prožívaná intimita se současným partnerem.

1.7.3 Pohlaví

Harvey a Karpinski (2016) nezjistili žádný rozdíl mezi pohlavím v míře prožívaného distresu po rozchodu. Některé další výzkumy rozdíl mezi pohlavími zjistili, avšak tyto výsledky jsou si protichůdné. Tashiro a Frazier (2003) například zjistili, že ženy po ukončení vztahu dosahují většího osobního rozvoje, než muži, který může vést k větší spokojenosti v následujících partnerských vztazích. Muži oproti ženám po rozvodu udávali větší míru nepřijetí rozchodu, muži také ve větší míře nechtěli, aby jejich manželství skončilo (Sbarra & Emery, 2005b). Sprecher a Toro-Morn (2002) zjistili, že muži oproti ženám udávali větší idealizaci lásky, byli více romantičtí v postojích k lásce, a ženy měly naopak více pragmatické postoje. Ukončení vztahu tak mohou ženy z dlouhodobější časové perspektivy zvládat lépe, zatímco u mužů může dále přetrvávat romantická představa bývalé partnerky (Locker et al., 2010). Z časového hlediska, tedy ženy oproti mužům krátce po rozchodu udávají silnější negativní prožitky, konkrétně pocity smutku, zmatenosti a strachu (Perilloux (2008).

Rozdíl mezi prožitkem intimity mezi muži a ženami zkoumali Hook et al. (2003). Výsledky jejich studie potvrdily převažující zjištění, a to, že ženy na rozdíl od mužů, více zdůrazňují důležitost lásky, citů, projevování vřelých pocitů a sdílení emocí. Vyšší míru prožitků intimity v partnerském vztahu u žen oproti mužům zjistili také Hellerová a Woodová (1998). Ne všechny studie však uvádějí rozdíly mezi pohlavími co se týče intimity. Například v metaanalýze o genderových rozdílech v intimitě v rámci romantického vztahu bylo zjištěno, že ačkoli ženy dosahovaly vyššího skóre v míře intimity než muži, byly tyto rozdíly nesignifikantní. Toto zjištění naznačuje, že genderové rozdíly v intimitě v romantických vztazích mohou být méně nápadné a podobnosti v prožívání intimity mezi muži a ženami mohou být větší (Lundquist, 1994). Co se týče intimity, výzkumy naznačují vyšší prožitky intimity u žen. V rámci této práce pokládám prozkoumání rozdílu mezi pohlavími za přínosné.

1.8 Současná studie

Tato práce si klade několik cílů. Prvním z nich, je ověřit vliv charakteristik současného a významného bývalého vztahu na míru prožívané intimity v současném vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám. Charakteristikami bývalého vztahu je emoční pouto k bývalému

partnerovi, významnost bývalého vztahu, délka bývalého vztahu, kontakt s bývalým partnerem a doba od rozchodu. Dle výsledků Spielmannové, Joela, MacDonalda a Kogana (2012), kteří zjistili, že láskyplné přetrvávající myšlenky na ex-partnera predikují sníženou kvalitu vztahu se současným partnerem a naopak snížená kvalita současného vztahu predikuje vřelé myšlenky na bývalého partnera, předpokládám, že vyšší míra přetrvávajícího pouta k bývalému partnerovi souvisí s nižší mírou intimity v současném vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám. Bývalé partnerské vztahy se mohou lišit v míře jejich významnosti pro člověka. Předpokládám, že lidé, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a kteří bývalý vztah hodnotí jako významnější, vykazují nižší míru intimity v současném vztahu, než lidé, kteří hodnotí bývalý vztah jako méně významný. Tento předpoklad vyhází z výsledku studie, ve které se zjistilo, že po rozchodu s partnerem se životní spokojenost výrazněji snížila v tom případě, kdy před rozchodem s partnerem žili společně a plánovali společně svatbu (Rhoades et al., 2011), tedy šlo tento bývalý vztah považovat za významnější. Další zkoumanou proměnou v této práci je kontakt s ex-partnerem. Kontakt s ex-partnerem je spojován s vyšší mírou pocitů lásky k ex-partnerovi a také s vyšší mírou pocitů smutku (Emery, 2005a). V této práci předpokládám, že lidé, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a kteří jsou v kontaktu s ex-partnerem, vykazují nižší míru intimity v současném vztahu, proti těm, kteří nejsou v kontaktu s ex-partnerem. Simpson (1987) zjistil, že pokud partnerský vztah trval delší dobu, tak měli respondenti tendenci zažívat výraznější emocionální distres. Na základě těchto výsledků předpokládám, že délka bývalého vztahu bude mít negativní vliv na intimitu v současném vztahu. Čím delší doba od rozchodu uplynula, tím méně stresu respondenti po rozchodu zažívali (Moller et al., 2003). Naopak, kratší doba od rozchodu predikuje vyšší prožitek stresu (Field et al. 2009). Na základě těchto výsledků se domnívám, že čím delší je doba od uplynutí rozchodu, tím vyšší je prožívaná intimita se současným partnerem.

V neposlední řadě bude ověřován rozdíl v přetrvávajícím poutu k bývalému partnerovi mezi lidmi, kteří v bývalém vztahu nezažívali BDSM aktivity a těmi, kteří v bývalém vztahu zažívali BDSM aktivity. Existují předchozí studie, ve kterých se opakovaně ukazovalo, že ve vztazích s prvky BDSM je vyšší míra intimity, důvěry a komunikace, oproti běžným vztahům bez BDSM aktivit (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007), což naznačuje, že prvky

BDSM aktivit v bývalém partnerském vztahu mohou posílit ex-bond k bývalému partnerovi.

Zkoumané charakteristiky současného partnerského vztahu jsou délka současného vztahu, zda je BDSM součástí vztahu, BDSM kompatibilita, sebeodhalování BDSM preferencí a fantazií partnerovi, typ partnerského vztahu a existence neformálního partnera pro plnění BDSM fantazií. V této práci předpokládám, že tyto charakteristiky ovlivňují míru prožívané intimity se současným partnerem. Délka vztahu například pozitivně ovlivňuje spokojenost ve vztahu, sexuální spokojenost a komunikaci mezi partnery (Busby, Willoughby & McDonald, 2019). V této práci tedy předpokládám, že délka současného vztahu pozitivně souvisí s prožívanou intimitou. Předchozí výsledky studií jednoznačně naznačují, že kompatibilita sexuálních preferencí souvisí s vyšší mírou sexuální i vztahové spokojenosti a intimity (Mark, Milhausen & Maitland, 2013; Elliott & Umberson, 2008; Heino & Ojanlatva, 2000; Mark & Murray, 2012; Mark & Murray, 2012). V této práci se zaměřuji specificky na BDSM kompatibilitu v dimenzích dominance/submise a sadismu/masochismu na jejíž důležitost v BDSM vztazích poukázali výzkumníci Cutler, Lee, Cutler a Sagarin (2020). Předpokládám, že vyšší míra BDSM kompatibility v obou dimenzích souvisí s vyšší mírou intimity v současném vztahu. Další zjišťovanou proměnnou je sebeodhalení osobních informací partnerovi. Předchozí studie naznačují, že sebeodhalování přispívá k vytváření intimity mezi partnery (Laurenceau, Pietromonaco & Barrett, 1998; Finkenauer et al. 2009; Uysal et al. 2012). Tato práce se specificky soustředí na vliv sebeodhalování BDSM preferencí a fantazií partnerovi na prožívanou intimitu k současnému partnerovi. Předpokládám, že vyšší míry intimity dosahují lidé, kteří vykazují vyšší míru sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi, než lidé, kteří vykazují nižší míru sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi.

Dalším cílem je ověřit, zda existují rozdíly v míře prožívané intimity k současnému partnerovi mezi muži a ženami. Předchozí studie se shodují na tom, že ženy, na rozdíl od mužů, více zdůrazňují důležitost lásky, citů, projevování vřelých pocitů a sdílení emocí (Hook et al., 2003) a dále ženy oproti mužům udávají vyšší míru prožitků intimity v partnerském vztahu (Heller & Wood, 1998). V rámci této studie tedy předpokládám, že vyšší míru intimity budou udávat ženy, které se rády věnují BDSM aktivitám, oproti mužům, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám.

V rámci této práce budou také zjišťovány rozdíly v míře prožívané intimity k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří jsou v monogamním partnerském vztahu a mezi lidmi, kteří jsou v nějakém typu konsensuálně nemonogamního vztahu (otevřený vztah, polyamorní vztah). V této práci předpokládám, že neexistuje rozdíl v prožitku intimity mezi lidmi v monogamním partnerském vztahu a mezi lidmi v konsensuálně nemonogamním partnerském vztahu (polyamorní, otevřený vztah). Dále bude zjišťováno, zda existuje rozdíl v prožívané intimitě k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří mají neformálního partnera pro plnění BDSM fantazií mimo partnerský vztah a mezi lidmi, kteří tento typ neformálního vztahu nemají. V této práci předpokládám, že neexistuje rozdíl v prožívané intimitě mezi lidmi, kteří mají neformálního partnera pro plnění BDSM fantazií mimo partnerský vztah a mezi lidmi, kteří tento typ neformálního vztahu nemají. Výsledky dosavadních studií, zaměřených na běžnou populaci, která se nevěnuje BDSM aktivitám, které porovnávaly míru prožívané vztahové spokojenosti v monogamních a konsensuálně nemonogamních vztazích ukazují na obecný trend ve výzkumu, že konsensuální nemonogamisté mají podobnou psychickou pohodu a kvalita vztahu jako monogamisté (Rubel & Bogaert, 2015; Garner, Person, Goddard, Patridge & Bixby, 2019).

Dále budou zjišťovány rozdíly v prožívané intimitě k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří v současném vztahu nezažívají BDSM aktivity a těmi, kteří v současném vztahu zažívají BDSM aktivity. Předpokládám, že, lidé, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a jejichž současný partnerský vztah je s prvky BDSM, vykazují vyšší míru intimity v současném vztahu, oproti těm, kteří v současném vztahu prvky BDSM nezažívají. Tento předpoklad je založený na dosavadních výzkumných poznatcích o BDSM partnerských vztazích, ve kterých je opakovaně potvrzována vyšší míra intimity, důvěry a komunikace oproti běžným vztahům ve kterých partneři BDSM aktivity nevyhledávají (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007).

2 METODA

2.1 Výzkumný soubor

Lidé praktikující BDSM se mohou stát členy BDSM komunit. V České republice existují například tyto komunity: BDSM klub Ateliér Praha (s vlastní Facebookovou skupinou); Klubovna Ostrava (zaměření na bondage, také s vlastní Facebookovou skupinou a Instagramem). BDSM komunity jsou pozitivním přínosem jejím členům v oblastech, jako například sociální síť, přijetí, přátelství, osobnostní rozvoj, sexuální vyjádření, sdílení informací, podpora a pocit bezpečného prostoru (Graham, Butler, McGraw, Cannes & Smith, 2016). BDSM komunity se také zapojují do výzkumných projektů, za účelem podpořit vědecké poznání a veřejné povědomí o alternativních sexuálních preferencích (CARAS, 2021). V rámci této práce budu dotazník sdílet právě ve výše zmíněných BDSM komunitách a s možností sdílení dotazníku také na instagramových profilech, věnujících se oblasti BDSM.

Sběr dat probíhal od 4. 3. 2022 do 30. 3. 2022 prostřednictvím online dotazníků vytvořených pomocí aplikace Google Formulář. Online formu sběru dat jsem zvolila proto, že je pro respondenty pohodlnější, časově méně náročná a zvyšuje jejich pocit anonymity, neboť se v online prostředí mohou cítit bezpečněji, zvláště při odpovídání na intimní otázky týkající se sexuality, intimity a partnerských vztahů. Tyto online komunity umožňují cílený a široký dosah dotazníku k této specifické populaci lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám. Jsem si však vědoma určitého omezení v generalizaci výsledků na celou populaci lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám, neboť ne všichni lidé praktikující BDSM jsou členy online komunit či sledující profilů na sociálních sítích věnujících se BDSM. Výsledky této práce budou proto zobecnitelné na lidi, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a kteří jsou členy BDSM komunit v České republice nebo sledují BDSM profily na sociálních sítích.

Na začátku dotazníku se respondentům nejdříve zobrazil informovaný souhlas, který je seznámil se základními cíli výzkumu. Za účelem výběru výzkumného souboru bylo v druhé části dotazníku stanoveno několik kritérií: věk 18 a více let, respondent rád praktikuje BDSM aktivity, aktuální partnerský vztah a existence alespoň jednoho bývalého partnerského vztahu. Tyto partnerské vztahy mohly mít podobu monogamní, polyamorní nebo otevřenou. V těchto vztazích BDSM ne-

muselo být jejich součástí. Třetí částí dotazníku byly otázky vztažené k současnému partnerskému vztahu a ve čtvrté části jsem se dotazovala na bývalý partnerský vztah. V případě polyamorních vztahů byli respondenti požádáni, aby vybrali pouze jednoho partnera. V poslední části dotazníku byly základní demografické údaje.

2.2 Pilotáž

Před samotným sběrem dat jsem provedla pilotáž kompletního dotazníku. Jedním z důvodů byla neexistence české škály, která by měřila fyzickou intimitu mezi partnery. Použila jsem proto položky ze škály Enjoyment of Physical Intimacy, kterou vytvořili Shrier a Blood (2016) a doplnila je položkami ze studie Druley, Stephens a Coyne (1997). V dotazníku se však nenacházelo přesné znění položek, proto jsem musela položky adaptovat do českého jazyka. V pilotáži jsem zjišťovala, zda je tento překlad pro respondenty srozumitelný. Kromě použitých škál intimity a ex-bondu jsem většinu jednotlivých otázek přidala sama na základě studia relevantních výzkumů. Například BDSM kompatibilita ještě nebyla v českém prostředí výzkumně zjišťována, proto jsem se při tvorbě těchto položek inspirovala zahraničními výzkumy. Celkově bylo v pilotáži zjišťováno, zda použité škály a otázky pokrývají široké spektrum BDSM prožitků, vztahových variací, specifických preferencí a zda jsou formulovány vhodným způsobem a zda výběr možných odpovědí pokrývá co nejširší spektrum BDSM specifik.

K dotazníku jsem celkově získala 5 zpětných vazeb od osob, které se osobně BDSM aktivitám věnují a jsou součástí BDSM komunit. Na základě těchto zpětných vazeb jsem identifikovala nesrozumitelné položky a přeformulovala je do konečné podoby dotazníku (příloha A).

2.3 Etika výzkumu

Účastníkům jsem v úvodu dotazníku stručně představila cíle výzkumu a informovala je o časové náročnosti dotazníku (přibližně 20 minut). V rámci informovaného souhlasu jsem respondenty ujistila o anonymitě při vyplňování dotazníku. Respondenti se výzkumu zúčastnili dobrovolně. U všech otázek byla možnost přeskočení položky. Respondenti mohli vyplňování kdykoliv ukončit. Jejich odpovědi se odeslaly jen tehdy, pokud k tomu dali na konci dotazníku souhlas.

Na konci dotazníku jsem respondentům poděkovala za účast a nabídla možnost uvést svou e-mailovou adresu, pro případ, že by chtěli po skončení výzkumu zaslat výsledky diplomové práce. Také jsem respondentům nabídla emailovou adresu vyzkum.bdsm@gmail.com, na kterou se mohli obrátit s případnými dotazy k výzkumu. Dále jsem respondentům na konci dotazníku poskytla možnost vyjádřit se k dotazníku a případně upřesnit některé odpovědi.

2.4 Metody

V rámci použitých metod jsem se snažila zařazovat i doplňující otevřenou formu výpovědi pro případ, že by respondenti z jakéhokoliv důvodu nemohli odpovědět na formulované položky. Tuto možnost jsem zařadila z důvodů široké komplexity podob BDSM partnerských vztahů. Tímto opatřením jsem se snažila zamezit zkreslení výsledků z důvodu nepokrytí všech aspektů specifik BDSM vztahů. Slovní výpovědi budou zohledněny v rámci diskuze.

2.4.1 Přetrvávající emoční pouto k bývalému partnerovi

Přetrvávající emoční pouto k bývalému partnerovi, neboli ex-bond, bylo měřeno pomocí 8 položkového dotazníku *Hot- versus cold-flame questionnaire* autorů Wegnera a Golda (1995). Česká verze dotazníku, kterou z této práci využívám, byla přeložena a použita v longitudinálním výzkumu Cesty do dospělosti (Lacinová & Ježek, 2014). Průvodní instrukce k dotazníku respondenty vyzvala, aby si vybrali pouze jeden pro ně nejvýznamnější bývalý partnerský vztah a k němu následně odpovídali. V případě polyamorního vztahu jsem respondenty instruovala, aby vybrali pouze jednoho bývalého partnera a k němu odpovídali. Respondenti vybírali odpovědi na *sedmibodové škále (*1 – *vůbec mě to nevystihuje až* 7 - *úplně mě to vystihuje)*. Podle Spielmannové et al. (2009) se jednotlivé položky dotazníku rozdělují na dvě skupiny. Čtyři položky se zaměřují na současné myšlenky (položky 1-4 kognitivní aspekt přetrvávajícího pouta) a další čtyři položky se zaměřují na pocity vůči bývalému partnerovi (položky 5-8 emoční vazba k bývalému partnerovi). Pro ověření byla vypočtena faktorová analýza, která prokázala, že dotazník měří jeden faktor (approx. $\chi 2 = 1426{,}248$, $p < 0{,}001$). Také korelace mezi emočním a kognitivním aspektem vyšla dostatečně vysoká ($r = 0{,}796$, $p < 0{,}01$). Míra vnitřní konzistence je ve stávajícím výzkumném

souboru dostatečně vysoká (Cronbachovo α = 0,909), což značí dobrou reliabilitu.

2.4.2 Kontakt s ex-partnerem

Online formu kontaktu s ex-partnerem jsem zjišťovala položkou *"S bývalým partnerem komunikuji přes telefon, Facebook, nebo jiné platformy."* s možností odpovědět "ano" a "ne". Tato položka byla inspirována studiemi Marshallové (2012) a Lee a O'Sullivanové (2014). Další aspekt online kontaktu s bývalým partnerem jsem zjišťovala otázkou *„Jak často se díváte na pro vás dostupné části profilu (zeď, fotografie, události, seznam přátel) svého bývalého partnera/své bývalé partnerky?"*, na kterou respondenti vybírali odpověď na *sedmibodové škále (*1 - *záměrně nikdy až* 7 - *několikrát denně)*. Formulace této položky byla přejata z dotazníku studie Cesty do dospělosti (Lacinová & Ježek, 2014).

Offline formu kontaktu s ex-partnerem jsem zjišťovala *tvrzením "S bývalým partnerem jsme stále v osobním kontaktu"*, na kterou měli respondenti na výběr odpověď "ano" a "ne". Tato otázka byla inspirována výzkumem Marshallové (2012).

Frekvenci kontaktu s bývalým partnerem jsem zjišťovala otázkou *"Jak často s bývalým partnerem komunikujete?"*, na kterou respondenti vybírali odpověď na *pětibodové škále (*1 - *nikdy,* 2 - *každý měsíc,* 3 - *každý týden,* 4 - *každých pár dní* 5 - *každý den)*. Tato položka byla formulována na základě výzkumu Rhoadesové et al. (2011).

2.4.3 Subjektivní významnost bývalého vztahu

V rámci měření subjektivní významnosti bývalého vztahu jsem použila čtyři položky. První dvě položky se zaměřovaly na to, jak respondenti smýšleli o bývalém vztahu v době jeho trvání *„Myslel/a jste si, že je Váš bývalý partner/partnerka ten pravý/pravá?"*, s volbou odpovědi "ano" a "ne", tato položka byla převzata z projektu Cesty do dospělosti (Lacinová & Ježek, 2014). Další dvě položky byly inspirovány studií Rhoadesové et al. (2011). První z nich cílila na kohabitaci s bývalým partnerem *"Žili jste před rozchodem s bývalým partnerem ve společné domácnosti?"* s volbou odpovědi "ano" a "ne". Druhá z nich zjišťovala, zda s bývalým partnerem byli či stále jsou v manželském svazku, nebo zda stabu plánovali: *"Byli, nebo stále jste s bývalým partnerem v manželském svazku, nebo jste v minulosti svatbu plánovali?"*, s možnostmi odpovědět "ano" a "ne". Poslední otázku týkající se plánování společné

budoucnosti s bývalým partnerem v době trvání vztahu jsem doplnila na základě studie Konstamové et al. (2019) *„Plánovali jste společnou budoucnost?“* s možnostmi odpovědět “ano” a “ne”.

2.4.4 Další charakteristiky bývalého vztahu

V rámci zjištění charakteru bývalého vztahu jsem respondentům položila otázku *“Byly BDSM aktivity součástí vašeho bývalého významného vztahu?”* s možností odpovědí “ano” a “ne”.

Další z položek se zaobírala dobou, která od rozchodu s tímto bývalým partnerem uplynula *„Jak je to dlouho, co tento váš vztah skončil?“*. Respondenti měli na výběr z možností „Je to více než tři roky.“, „Je to víc než rok.“, „Je to víc než půl roku.“, „Je to půl roku nebo míň.“ Formulace této položky byla přejata z projektu Cesty do dospělosti (Lacinová & Ježek, 2014).

Dále jsem z projektu Cesty do dospělosti (Lacinová & Ježek, 2014) převzala položku, zjišťující kdo rozchod inicioval *„Kdo chtěl váš vztah ukončit více?”* s výběrem ze tří odpovědí “já”, “bývalý partner” a “oba dva stejně”.

Zjišťovala jsem také délku subjektivně významného vztahu položkou *“Jak dlouho trval váš bývalý vztah?”* odpověď respondenti zapisovali v měsících.

2.4.5 Intimita v současném partnerském vztahu

Pro zjištění míry pociťované emoční a kognitivní intimity v současném partnerském vztahu byla použita metoda *Miller Social Intimacy Scale* (Miller & Lefcourt, 1982). Autorka metody na svých webových stránkách (https://rickeymillerpsychologist.com/research/) poskytla veřejný souhlas s použitím metody pro výzkumné účely. Metodou zpětného překladu a pilotáže již byla metoda MSIS do českého jazyka převedena v rámci bakalářské práce paní Mgr. Bc. Lenky Tarabíkové (Tarabíková, 2015). V této práci využívám zmíněný překlad metody. Metoda byla vytvořena na popud nedostatku škál měřících intimitu napříč různými vztahy (partnerské, přátelské, rodinné a další). Škála měří emoční a kognitivní aspekty intimity. MSIS vykazuje dobrou úroveň konvergentní i konstruktové validity (Miller & Lefcourt, 1982). V rámci této práce metodu využiji pro zjištění míry prožívané intimity v současném partnerském vztahu.

V původním výzkumu Millerové a Lefcourta (1982) se škála skládala ze 17 položek, na které respondent odpovídal na desetibodové Likertově škále. Tarabíková (2015) obě škály zkrátila na sedmibodové. Čím vyšší celkové hodnoty respondent dosáhl, tím měl vyšší míru aktuálně pociťované intimity vůči partnerovi/ partnerce. Dvě položky škály byly obráceny *„Jak často si ponecháváte velmi osobní informace pouze sám/ sama pro sebe a nesdílíte je s ním/ ní?" „Kolik škody je ve vašem vztahu napácháno vašimi neshodami?"*. U prvních šesti položek se hodnotí frekvence *(*1 - *zřídka až* 7 - *většinou)* a u zbylých jedenácti intenzita *(*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)* prožívání intimity k partnerovi.

Vnitřní konzistence škály dosahovala v původním výzkumu Millerové a Lefcourta (1982) hodnot Cronbachovy alfy 0,86 až 0,91. V rámci této studie vykazovala škála v přeložené podobě velmi dobrou vnitřní konzistenci ($\alpha = 0{,}864$).

Pro měření prožívané fyzické intimity v partnerském vztahu jsem nenalezla metodu, která by již byla v českém prostředí použila. Při vytváření položek pro měření fyzické intimity jsem se inspirovala studií Shrier a Blood (2016) a Druley, Stephens a Coyne (1997). Ve studii Shrier a Blood (2016) zkoumali fyzickou intimitu škálou nazvanou *Enjoyment of Physical Intimacy*, která se skládala z 5 položek, které výzkumnící sami vytvořili. Položky zjišťovaly jak moc, na *desetibodové Likertově škále (*1 - *moc ne,* 10 - *hodně moc)* si respondenti užívali každé z 5 fyzických typů intimního chování s partnerem držení za ruce, líbání, dotýkání pod oblečením, dotýkání genitálií a sexuální styk.

Druley, Stephens a Coyne (1997) zjišťovali *Physical intimacy behavior* pomocí 6 položek na *čtyřbodové škále (*1 - *vyjímečně nebo vůbec* - 4 *většinou nebo pořád)* zahrnující dotýkání, líbání, objímání, mazlení, sexuální styk a předehru.

Na základě výše zmíněných studií jsem vytvořila 7 položek. Přesné znění položek ve výše zmíněných studiích není uvedeno. Položky jsem tedy adaptovala do českého jazyka a v rámci pilotáže zjišťovala jejich srozumitelnost pro respondenty, znění některých položek jsem následně upravila. Přidala jsem ještě osmou položku, která se zaměřuje na míru fyzického intimního chování v rámci BDSM aktivit. Ve studii používám *sedmibodovou škálu Likertova typu (*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)*. Na konci jsem přidala možnost otevřené odpovědí pro případ, že by respondent nedokázal odpovědět na některou z položek z důvodů asexuality, zdravotních obtíží nebo jiných specifických důvodů týkající se formy partnerského vztahu nebo jiných okolností.

V rámci této studie vykazovala škála velmi dobrou vnitřní konzistenci (α = 0,887).

2.4.6 BDSM kompatibilita partnerů

Vnímanou BDSM kompatibilitu v partnerském vztahu lze rozdělit do dvou základních dimenzí dominance/submise a sadismus/masochismus. V českém prostředí jsem nenalezla vhodnou metodu pro zkoumání BDSM kompatibility. Pro vytvoření položek postihujících vnímanou BDSM kompatibilitu jsem využila studii Cutler, Lee, Cutler a Sagarin (2020), kde autoři zjišťovali u 17 heterosexuálních párů, které v partnerském vztahu praktikují BDSM. Nejdříve autoři zjišťovali s jakými BDSM rolemi *dominantní, submisivní, sadistickou, masochistickou* se každý z páru identifikuje, přičemž se respondenti mohli identifikovat s každou z rolí (v případě switch role). Pár hodnotili jako nekompatibilní na dané dimenzi v případě, že jeden z páru se identifikoval s rolí a druhý z páru odpověděl negativně u korespondující role.

V této studii pracuji pouze s jedním respondentem z daného páru, a proto jsem upravila formu otázky i formu odpovědi. V dimenzi dominance/submise položka zněla *"Nakolik partner naplňuje vaši preferenci být dominantní či submisivní?"* přičemž respondenti odpovídali na *sedmibodové Likertově škále (*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)* a měli také možnost odpovědi *"nepotřebuji být ve vztahu v dominantní ani submisivní roli"*. V dimenzi sadismus/masochismus položka zněla *"Nakolik partner naplňuje vaši preferenci působit bolest či přijímat bolest?"* přičemž respondenti odpovídali na *sedmibodové Likertově škále (*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)* a měli také možnost odpovědi *"nepotřebuji být ve vztahu v sadistické ani masochistické roli"*.

2.4.7 Sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi

Míru sebeodhalení BDSM preferencí a fantazí jsem zjišťovala pomocí položky *"Nedělá mi problém svěřit se partnerovi se svými BDSM fantaziemi a touhami."* s možností odpovědět na *čtyřbodové Likertově škále (*1 – *vůbec mě to nevystihuje až* 4 – *úplně mě to vystihuje)*. Položku jsem převzala ze studie Bezreh, Weinberg a Edgar (2012), kteří zjišťovali míru sebeodhalení ve vztazích k lidem, kteří nemají zálibu v BDSM aktivitách, jednalo se tedy nejen o partnery, ale i o rodiče, sourozence, kamarády a jiné lidi. Pro účel této studie jsem položku upravila na míru partnerskému vztahu.

2.4.8 Další charakteristiky současného vztahu

V rámci zjištění dalších charakteristik současného partnerského vztahu jsem nejdříve zjišťovala délku současného vztahu. Respondentům jsem položila otázku *"Jak dlouho trvá váš současný vztah?"* s možností odpovědět v měsících.

Další položka zjišťovala, zda jsou BDSM aktivity součástí aktuálního partnerského vztahu *"Jsou BDSM aktivity součástí vašeho aktuálního vztahu?"* s možností odpovědět "ano" a "ne". Při vytváření otázek na formu aktuálního partnerského vztahu jsem se inspirovala výzkumem Rehor (2015): *"V jakém typu partnerského vztahu se aktuálně nacházíte?"* s možnostmi odpovědět "monogamní vztah", "otevřený vztah", "polyamorní vztah", nebo vepsat jinou formu vztahu či upřesnit volbu. Druhá otázka byla namířena na to, zda má respondent aktuálně ještě jiný typ vztahu než výše zmíněné formy partnerských vztahů a to specificky na existenci vztahu založeném pouze na plnění BDSM fantazií: *"Máte v současné době další vztah, který nepovažujete za "partnerský", ale který je založený "pouze" na plnění BDSM fantazií?"* s možnostmi odpovědět "ano" a "ne", v případě odpovědi "ano" měli respondenti možnost specifikovat blíže typ tohoto vztahu.

3 VÝSLEDKY

3.1 Výzkumný postup

Jedná se o kvantitativní výzkum s neexperimentálním výzkumným designem. K analýzám využiji hierarchickou mnohonásobnou lineární regresi a t-test pro dva nezávislé výběry. K analýze dat byl použit statistický program IBM SPSS Statistics 27.

Někteří respondenti odpovídali u proměnných: „Délka současného vztahu“ a „Délka bývalého vztahu“ číselnou kategorií, a ne pouze jedním číslem, jak jsem udávala v zadání. Proto jsem tyto kategorie přepsala na jedno číslo – vybrala jsem vždy střed intervalu (např. 3-4 měsíce jsem přepsala na 3,5 měsíců). U proměnných “Typ partnerského vztahu”, “Sexuální orientace” a “Pohlaví” byla možnost zvolit kromě vybraných kategorií odpovědí také možnost otevřené odpovědi. Některé z těchto odpovědí jsem zařadila ke stávajícím kategoriím, avšak odpovědi, které byly natolik specifické, že do kategorií nezapadaly, byly z analýz vyřazeny. Vyřazené odpovědi z proměnné “Pohlaví”: genderfluid a demigirl. Vyřazené odpovědi z proměnné “Sexuální orientace”: demisexuální, heterocurious, homoflexibilní a heteroflexibilní. Chybějící hodnoty jsem kódovala hodnotou 999. Proměnná “Typ partnerského vztahu” byla rekódována do nové dichotomické proměnné: monogamie a konsensuální nemonogamie, kde konsensuální nemonogamie byla složena z otevřeného a polyamorního typu partnerského vztahu. Proměnná “Doba od rozchodu” byla také rekódována do nové dichotomické proměnné: delší doba od rozchodu a kratší doba od rozchodu, kde kratší doba od rozchodu byla složena z odpovědi “Je to půl roku nebo míň” a delší doba od rozchodu byla složena ze zbylých odpovědí: “Je to více než tři roky. Je to víc než rok. Je to víc než půl roku”. Proměnné “kontakt_celkem” a “významnost_celkem” byly vytvořeny převedením jednotlivých proměnných na z-skóry a následně zprůměrovány do konečné proměnné, u obou proměnných bylo nastaveno kritérium pro vyřazení z analýzy těch případů, kdy u dvou a více původních proměnných chyběla hodnota. Při zjišťování BDSM kompatibility byly pro analýzu použity dvě proměnné a to “Kompatibilita D/s” a “Kompatibilita SM”, pokud v těchto proměnných chyběly odpovědi z důvodu předchozí odpovědi: *“nepotřebuji být ve vztahu v dominantní ani submisivní roli”*, byly tyto chybějící odpovědi kódovány jako missing. Závislá proměnná “Intimita celkem”, která byla

použita v regresním modelu, byla vytvořena jako indikátor prožívané intimity v současném partnerském vztahu. Byla složena ze dvou škál: "Emoční a kognitivní intimita" a "Fyzická intimita." Pro ověření byla vypočtena faktorová analýza, která prokázala, že dotazník měří jeden faktor (approx. $\chi 2 = 3767{,}691$ $p < 0{,}001$). Také korelace mezi emočním a kognitivním aspektem a fyzickou intimitou vyšla dostatečně vysoká ($r = 0{,}564$, $p < 0{,}01$). Tato závislá proměnná "Intimita celkem" vykazuje vysokou Cronbachovu $\alpha = 0{,}902$.

Dotazník vyplnilo celkově 365 respondentů, z nichž byly pro výsledné analýzy použity odpovědi od 302 respondentů. Pro výsledné analýzy jsem celkově vyřadila 63 respondentů (17,3 %). Vyřadila jsem ty respondenty, kteří nesplnili vstupní kritéria (věk nad 18 let; rádi praktikují BDSM aktivity; mají v současné době partnerský vztah a měli před tímto vztahem alespoň jeden vztah bývalý). Dále jsem překódovala reverzní hodnoty a vytvořila nové proměnné sečtením (funkce SUM a MEAN) jednotlivých položek škály. U analýz jsem používala metodu zacházení s chybějícími hodnotami pairwise, pokud tedy případ obsahoval nějaké chybějící hodnoty, byla tato hodnota vyřazena jen v případě, že se s ní počítalo.

3.2 Popisné statistiky

Výzkumný soubor tvořilo 302 lidí, kteří preferují BDSM aktivity. Z toho 93 mužů (31,1 %), 198 žen (66,2 %), 2 transgender osoby (0,7 %) a 6 nebinárních osob (2 %). Průměrný věk byl 30,59 let (SD=9,71). Průměrný věk uvědomění toho, že by chtěli praktikovat BDSM byl 18,59 let (SD=6,64). Většina respondentů uváděla, jako nejvyšší dosažené vzdělání střední školu s maturitou (139 lidí, 46,2 %), nebo vysokou školu (115 lidí, 38,2 %). Zbylí respondenti uvedli jako nejvyšší dosažené vzdělání střední školu bez maturity (26 lidí, 8,6 %), vysokou odbornou školu (11 lidí, 3,7 %) a základní školu (10 lidí, 3,3 %). Rozložení respondentů v rámci sexuální orientace můžete vidět v tabulce č. 1. U proměnné sexuální orientace byla kromě vybraných kategorií možnost zadat do otevřené odpovědi jinou sexuální orientaci. Respondenti uváděli tyto další typy sexuální orientace:

TABULKA 1

Zastoupení respondentů podle sexuální orientace.

Sexuální orientace	N	Relativní četnost v %
Heterosexuální	157	53,4
Homosexuální	3	1
Bisexuální	89	30,3
Pansexuální	33	11,2
Asexuální	0	0
Nejsem si jistý	12	4,1

V tabulce č. 2 můžete vidět rozložení respondentů ve výzkumném souboru pro všechny základní varianty BDSM rolí. Respondenti měli na výběr ze základních kategorií BDSM rolí. Jelikož existuje daleko více specifických BDSM rolí, měli respondenti možnost uvést do otevřené formy odpovědi i jiný typ BDSM role. Respondenti uváděli tyto specifické role:

TABULKA 2

Zastoupení respondentů podle BDSM rolí.

BDSM role		N	Relativní četnost v %
Dominance a submise			
	Dominantní	52	17,3
	Submisivní	121	40,2
	Switch	124	41,2
	Ani jedno	4	1,3

Sadismus a masochismus			
	Sadistická	52	17,3
	Masochistická	105	35,5
	Switch	112	37,3
	Ani jedno	31	10,3
Bondáž			
	Rigger	48	15,9
	Model/ka	120	39,7
	Switch	100	33,1
	Ani jedno	34	11,3

Co se týče typu současného partnerského vztahu, tak 210 lidí (70,9 %) odpovědělo, že je aktuálně v monogamním partnerském vztahu, 58 lidí (19,6 %) v otevřeném vztahu a 28 lidí (9,5 %) v polyamorním vztahu. Respondenti v průměru uváděli, že se v tomto vztahu nacházejí 53,70 měsíců (SD = 64,41). V rámci tohoto partnerského vztahu 260 lidí (86,4 %) uvedlo, že jsou BDSM aktivity součástí tohoto vztahu. Současnou existenci dalšího vztahu, který nepovažují za "partnerský", ale který je založený "pouze" na plnění BDSM fantazií uvedlo 73 lidí (24,2 %).

Co se týče bývalého partnerského vztahu, tak 149 lidí (49,5 %) uvedlo, že BDSM aktivity byly součástí tohoto vztahu. Respondenti v průměru uváděli, že tento vztah trval 42,62 měsíců (SD = 51,16). Co se týče iniciace rozchodu, tak 154 lidí (51,2 %) uvedlo, že chtěli vztah ukončit více oni sami, 87 lidí (28,9 %) uvedlo, že chtěl vztah ukončit více partner a 60 lidí (19,9 %) uvedlo, že vztah chtěli ukončit oba dva stejně. V tabulce č. 3 je uvedeno rozložení respondentů ve výzkumném souboru pro všechny varianty doby od rozchodu s bývalým partnerem.

TABULKA 3

Zastoupení respondentů podle doby od rozchodu s bývalým partnerem.

Doba od rozchodu	N	Relativní četnost v %
Je to více než tři roky.	196	64,9
Je to víc než rok.	71	23,5
Je to víc než půl roku.	24	7,9
Je to půl roku nebo míň.	11	3,6

Následující tabulka č. 4 popisuje deskriptivní statistiky proměnných vstupujících do regrese:

TABULKA 4

Deskriptivní statistiky proměnných vstupujících do regresního modelu

Proměnná	N	Xmin	Xmax	M	SD
Intimita_celkem	301	74,00	157,00	150,28	17,80
Ex-bond_celkem	301	8,00	56,00	17,57	10,77
Významnost_celkem	302	-1,25	1,07	-0,002	0,70
Kompatibilita_D/s	211	1,00	7,00	5,37	1,62
Kompatibilita_SM	157	1,00	7,00	5,22	1,71
Sebeodhalování	301	1,00	4,00	3,29	0,84
Délka současného vztahu	295	1,00	440,00	53,70	64,41
Délka bývalého vztahu	295	0,50	348,00	42,62	51,16
Kontakt_celkem	302	-0,87	2,30	-0,002	0,77

Normální rozložení všech jednotlivých intervalových proměnných bylo testováno pomocí Kolmogorov-Smirnova testu, který však zjistil, že proměnné nejsou normálně rozloženy. Jak uvádí Field (2009), u velkých vzorků tento test normality ukazuje na nenormalitu proměnných již při malých a nevýznamných odchylkách. Field (2009) také uvádí, že při dostatečně velkém vzorku (N větší 100) díky centrálnímu limitnímu teorému platí, že v této situaci nenormální rozložení nemá na výsledek velký účinek. Další předpoklady pro Pearsonův korelační koeficient

byly splněny. Předpoklad intervalové úrovně měření považuji za splněný. Předpoklad linearity proměnných jsem ověřila pomocí scatterplotů a považuji jej za splněný. Také se v datech dle scatterplotů nevyskytují žádné odlehlé hodnoty, které by mohly ovlivnit výsledek.

Pro posouzení vzájemných vztahů mezi jednotlivými proměnnými, které budou vstupovat do regresního modelu, byla provedena bivariační korelační analýza (Tabulka 5). Pro posouzení byl zvolen Pearsonův korelační koeficient.

TABULKA 5

Vzájemná korelace mezi proměnnými vstupujícími do regresního modelu

Proměnná	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Intimita_celkem	-								
2 Ex-bond_celkem	-0,11	-							
3 Významnost_celkem	0,08	0,14*	-						
4 Kompatibilita_D/s	0,24**	-0,19**	0,09	-					
5 Kompatibilita_SM	0,24**	-0,07	0,04	0,85**	-				
6 Sebeodhalování	0,16**	-0,04	0,06	0,33**	0,45**	-			
7 Délka současného vztahu	-0,29**	-0,09	-0,17**	-0,21**	-0,22**	-0,03	-		
8 Délka bývalého vztahu	0,01	-0,01	0,48**	0,14*	0,03	0,13*	-0,04	-	
9 Kontakt_celkem	-0,04	0,30**	0,15**	0,06	-0,01	-0,07	-0,06	0,15**	-

* p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001, bez * p >0,05

Některé proměnné spolu navzdory očekávání nekorelují, což ukazuje na to, že tyto hypotézy se nejspíš nepodaří potvrdit. Ze statistického hlediska je přesto vhodné i u těchto hypotéz provést regresní model, protože když budeme kontrolovat další proměnné, může se signifikantní efekt souvislosti mezi závislou a nezávislou proměnnou objevit. Z tohoto důvodu, budu pokračovat v mnohonásobné lineární regresi všech hypotéz.

3.3 Testování hypotéz

Pro testování hypotéz byl nejdříve použit t-test pro dva nezávislé výběry. Následně byla použita hierarchická mnohonásobná lineární regrese.

3.3.1 Ex-bond a praktikování BDSM aktivit s bývalým partnerem

Za účelem ověřit rozdíl v přetrvávajícím poutu k bývalému partnerovi mezi lidmi, kteří v bývalém vztahu nezažívali BDSM aktivity a těmi, kteří v bývalém vztahu zažívali BDSM aktivity, byl proveden t-test pro dva nezávislé výběry. Normální rozložení proměnné "ex-bond" bylo testováno pomocí Kolmogorov-Smirnova testu, který však zjistil, že proměnná není normálně rozložena. Jak uvádí Field (2009), u velkých vzorků tento test normality ukazuje na nenormalitu proměnných již při malých a nevýznamných odchylkách. Field (2009) také uvádí, že při dostatečně velkém vzorku (N větší 100) díky centrálnímu limitnímu teorému platí, že v této situaci nenormální rozložení nemá na výsledek velký účinek. Předpoklad normality je tedy považován za splněný. Leveneho test byl signifikantní na pětiprocentní hladině statistické významnosti hodnoty (F (268,40) = -4,018, p<0,001), rozptyly závislé proměnné nejsou homogenní, obě kategorie proměnné "praktikování BDSM aktivit s bývalým partnerem" však mají téměř stejný počet odpovědí (N=151 a 149), proto je narušení tohoto předpokladu zanedbatelné a lze test použít.

Existuje statisticky významný rozdíl v míře ex-bond mezi lidmi, kteří v bývalém vztahu zažívali BDSM aktivity a mezi těmi, kteří v bývalém vztahu BDSM aktivity nezažívali (ΔM = -4,89) BCa 95 % CI [-7,28; -2,49], t (268,40)=-4,018, p<0,001). Efekt byl středně silný, (d=0,47) CI

[-0,69; -0,24]. Pokud byly BDSM aktivity součástí bývalého vztahu, pak byl v průměru vyšší ex-bond k bývalému partnerovi (M=20,05, SD=12,09), než když BDSM aktivity nebyly součástí bývalého vztahu (M=15,16, SD=8,68).

Data poskytla podporu pro výchozí předpoklad, že existuje rozdíl v ex-bondu mezi lidmi, u kterých bylo BDSM součástí bývalého vztahu a mezi lidmi, u kterých BDSM nebylo součástí bývalého vztahu.

3.3.2 Predikce intimity v současném partnerském vztahu

Pro ověření vztahu mezi intimitou v současném partnerském vztahu a přetrvávajícím poutem k bývalému partnerovi (ex-bond), významností bývalého vztahu, kontaktem s expartnerem, délkou současného a bývalého vztahu, dobou od rozchodu, pohlavím, BDSM kompatibilitou v dimenzi sadismu a masochismu, BDSM kompatibilitou v dimenzi dominance a submise, sebeodhalováním BDSM sexuálních preferencí a fantazií partnerovi, existencí vztahu založeného pouze na plnění BDSM fantazií, typem partnerského vztahu a praktikováním BDSM aktivit v současném partnerském vztahu byla provedena hierarchická lineární regrese.

Normalita rozložení intervalových proměnných již byla zmíněna výše. Další předpoklady mnohonásobné lineární regrese byly také splněny. Předpoklad intervalové úrovně měření považuji za splněný. Předpoklad linearity a homoskedascity vztahu mezi proměnnými jsem ověřila pomocí scatterplotů a považuji jej za splněný. Také se v datech nevyskytují žádné odlehlé hodnoty, které by mohly ovlivnit výsledek. Byl také splněn předpoklad nezávislosti reziduí (Durbin-Watson = 1,84), absence multikolinearity (hodnoty VIF nepřesahují hodnotu 6 a tolerance nabývá větších hodnot než 0,2). Pro následující analýzu je splněn také předpoklad dostatečně velkého vzorku, který byl vypočten pomocí programu G*Power.

Regrese byla provedena na souboru 302 respondentů, metodou zacházení s chybějícími hodnotymi pairwise. Regresní model predikuje faktory, které se podílejí na prožívané intimitě k současnému partnerovi. Nezávislé proměnné byly do regresního modelu vkládány ve třech krocích prostřednictvím metody Enter. Proměnné byly přidávány v pořadí podle výsledků korelací se závislou proměnnou. V prvním kroku byly přidány prediktory se signifikantní korelací a v druhém kroku s nesignifikantní korelací. V posledním kroku byly přidány kategorické

proměnné. Z výsledků vyplývá, že model statisticky významně predikuje intimitu k současnému partnerovi, F(13, 124) = 2,38; p<0,05. Ve třetím kroku, ve kterém jsme zahrnuli všechny prediktory, došlo k vysvětlení 20 % rozptylu intimity k současnému partnerovi (R= 0,45, R2= 0,20, adj R2= 0,12). Prediktory přidané v prvním kroku regrese signifikantně predikovaly míru intimity - F(4, 133)=4,74; p<0,05, stejně tak prediktory přidané ve druhém kroku – F(8, 129)= 2,65; p< 0,05, a třetím kroku - F(13, 124) = 2,38; p<0,05. První krok regresního modelu, tedy zahrnutí proměnných kompatibilita D/s, kompatibilita SM, sebeodhalení a délka současného vztahu, vysvětluje 13 % rozptylu intimity k současnému partnerovi (R= 0,35, R2= 0,13, adj R2= 0,10). Přidáním prediktorů z druhého kroku, tj. významnost bývalého vztahu, kontakt s ex-partnerem, délka bývalého vztahu a ex-bond, se vysvětlení intimity zvyšuje na 14 % (R= 0,38, R2= 0,14, adj R2= 0,09). Přidáním prediktorů z třetího kroku, tj. pohlaví, doba od rozchodu, existence neformálního BDSM vztahu, BDSM aktivity v současném partnerském vztahu a typ partnerského vztahu, se vysvětlení intimity zvyšuje na 20 % (R= 0,45, R2= 0,20, adj R2= 0,12).

V prvním kroku modelu byly přidány prediktory kompatibilita D/s, kompatibilita SM, sebeodhalení a délka současného vztahu. Kompatibilita D/s (B= 1,61; t= 0,94; p= 0,35), kompatibilita SM (B= 0,15; t= 0,09; p= 0,93) ani sebeodhalování (B= 1,95; t= 1,01; p= 0,32), nepřispívaly signifikantně k predikčním schopnostem modelu, takže hypotézy předpokládající, že kompatibilita D/s, kompatibilita SM, sebeodhalování je prediktorem prožívané intimity k současnému partnerovi, byly zamítnuty. Prediktor délka současného vztahu (B= -0,07; t= -3,01; p= 0,01) signifikantně přispěl k predikčním schopnostem modelu. Předpokládaná hypotéza, že délka současného vztahu pozitivně souvisí s prožívanou intimitou, nebyla podpořena. Z výsledků vyplývá signifikantně opačný směr hypotézy a tedy, že čím delší doba současného vztahu, tím nižší míra prožívané intimity.

Ve druhém kroku modelu byly přidány prediktory významnost, kontakt, délka bývalého vztahu a ex-bond. Přidání těchto třech prediktorů významně přispělo k predikčním schopnostem modelu ale ani jedna z těchto nově přidaných proměnných nepredikovala signifikantně míru intimity. Kompatibilita D/s (B= 1,21; t= 0,64; p= 0,52), kompatibilita SM (B= 0,36; t= 0,20; p= 0,84) ani sebeodhalování (B= 2,00; t= 1,01; p= 0,32), opět nepřispívaly signifikantně k predikčním schopnostem modelu. Délka současného vztahu (B= -0,07; t= -3,00; p= 0,01) opět sig-

nifikantně přispěla k predikčním schopnostem modelu. Nově přidané prediktory významnost (B= 1,72; t= 0,71; p= 0,48), kontakt (B= -0,36; t= -0,18; p= 0,86), délka bývalého vztahu (B= -0,02; t= -0,72; p= 0,48) a ex-bond (B= -0,19; t= -1,26; p= 0,21) se v modelu jako signifikantní prediktory intimity neprojevily čili hypotézy předpokládající, že predikují intimitu, byly zamítnuty.

Ve třetím kroku modelu byly přidány prediktory pohlaví, doba od rozchodu, existence dalšího BDSM neformálního vztahu, BDSM aktivity v současném vztahu a typ partnerského vztahu. Přidání těchto pěti prediktorů významně přispělo k predikčním schopnostem modelu. Kompatibilita D/s (B= 0,40; t= 0,21; p= 0,84), kompatibilita SM (B= 0,02; t= 0,01; p= 0,99), sebeodhalování (B= 0,95; t= 0,46; p= 0,64), významnost (B= 1,09; t= 0,45; p= 0,65), kontakt (B= -0,49; t= -0,24; p= 0,82), délka bývalého vztahu (B= -0,01; t= -0,32; p= 0,75) ani ex-bond (B= -0,14; t= -0,90; p= 0,37) se v modelu jako signifikantní prediktory intimity opět neprojevily. Délka současného vztahu (B= -0,06; t= -2,50; p= 0,01) opět signifikantně přispěla k predikčním schopnostem modelu. Nově přidané prediktory pohlaví (B= 3,25; t= 1,23; p= 0,22), doba od rozchodu (B= 1,04; t= 0,13; p= 0,90), existence dalšího BDSM neformálního vztahu (B= -3,42; t= -0,87; p= 0,39) a typ partnerského vztahu (B= -0,73; t= -0,20); p= 0,84) se v modelu jako signifikantní prediktory intimity také neprojevily. Hypotézy předpokládající, že pohlaví a doba od rozchodu predikují intimitu, byly zamítnuty. Hypotéza předpokládající, že neexistuje rozdíl v prožívané intimitě k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří jsou v monogamním typu partnerského vztahu a mezi lidmi, kteří jsou v konsensuálně nemonogamním typu partnerkého vztahu, byla podpořena. Také hypotéza předpokládající, že neexistuje rozdíl v prožívané intimitě k současnému partnerovi mezi lidmi, kteří mají další BDSM neformální vztah a mezi lidmi, kteří nemají další BDSM neformální vztah, byla podpořena. Nově přidaný prediktor BDSM aktivita v současném partnerském vztahu signifikantně predikoval míru intimity (B= 12,18; t= 2,41; p<0,05). Lidé, kteří se rádi věnují BDSM a kteří v současném partnerském vztahu praktikují BDSM, obecně vykazují vyšší míru intimity v partnerském vztahu oproti těm, kteří se BDSM aktivitám rádi věnují a v současném vztahu je nepraktikují. Hypotéza předpokládající, že praktikování BDSM v současném vztahu u lidí, kteří rádi BDSM praktikují, predikuje prožívanou intimitu v současném vztahu, byla podpořena. Podrobné výsledky jsou popsány v Tabulce 6.

TABULKA 6

Regresní koeficienty predikce prožívané intimity k současnému partnerovi.

	B	SE	β	t	p	95% CI pro B	
						spodní hranice	horní hranice
Krok 1							
Konstanta	138,17	6,97		19,82	<0,001	124,38	151,96
Kompatibilita D/s	1,61	1,72	0,15	0,94	0,35	-1,78	5,01
Kompatibilita SM	0,15	1,73	0,01	0,09	0,93	-3,27	3,57
Sebeodhalování	1,95	1,94	0,09	1,01	0,32	-1,88	5,79
Délka současného vztahu	-0,07	0,02	-0,25	-3,01	<0,05	-0,12	-0,02
Krok 2							
Konstanta	143,58	8,10		17,72	<0,001	127,55	159,61
Kompatibilita D/s	1,21	1,87	0,11	0,64	0,52	-2,50	4,91
Kompatibilita SM	0,36	1,83	0,03	0,20	0,84	-3,25	3,97
Sebeodhalování	2,00	1,98	0,09	1,01	0,32	-1,93	5,93
Délka současného vztahu	-0,07	0,02	-0,26	-3,00	<0,05	-0,12	-0,02

Významnost	1,72	2,45	0,07	0,71	0,48	-3,11	6,56
Kontakt	-0,36	2,06	-0,02	-0,18	0,86	-4,43	3,71
Délka bývalého vztahu	-0,02	0,03	-0,07	-0,72	0,48	-0,09	0,04
Ex-bond	-0,19	0,15	-0,12	-1,26	0,21	-0,49	0,11
Krok 3							
Konstanta	126,48	15,75		8,03	<0,001	95,31	157,65
Kompatibilita D/s	0,40	1,93	0,04	0,21	0,84	-3,42	4,21
Kompatibilita SM	0,02	1,83	0,01	0,01	0,99	-3,60	3,65
Sebeodhalování	0,95	2,05	0,05	0,46	0,64	-3,10	5,00
Délka současného vztahu	-0,06	0,02	-0,22	-2,50	<0,05	-0,11	-0,01
Významnost	1,09	2,43	0,04	0,45	0,65	-3,72	5,90
Kontakt	-0,49	2,09	-0,02	-0,24	0,82	-4,63	3,65
Délka bývalého vztahu	-0,01	0,04	-0,03	–0,32	0,75	-0,08	0,06
Ex-bond	-0,14	0,15	-0,08	-0,90	0,37	-0,44	0,17
Pohlaví	3,25	2,65	0,10	1,23	0,22	-2,01	8,50
Delší doba od rozchodu vs. Kratší doba od rozchodu	1,04	8,31	0,01	0,13	0,90	-15,42	17,49
Další neformální BDSM vztah	-3,42	3,94	-0,08	-0,87	0,39	-11,21	4,37

BDSM aktivity v současném vztahu	12,18	5,05	0,23	2,41	<0,05	2,18	22,17
Monogamie vs. Konsensuální nemonogamie	-0,73	3,65	-0,02	-0,20	0,84	-7,96	6,49

4 DISKUZE

První část analýz byla zaměřena na ověření rozdílu v přetrvávajícím poutu k bývalému partnerovi mezi lidmi, kteří v bývalém vztahu nezažívali BDSM aktivity a těmi, kteří v bývalém vztahu zažívali BDSM aktivity. Bylo předpokládáno, že prvky BDSM aktivit v bývalém partnerském vztahu mohou posílit ex-bond k bývalému partnerovi. Tento předpoklad byl analýzou podpořen. Výsledky předchozích studií, ve kterých se opakovaně ukazovalo, že ve vztazích s prvky BDSM je vyšší míra intimity, důvěry a komunikace, oproti běžným vztahům bez BDSM aktivit (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007), mohou být vysvětlením, proč praktikování BDSM aktivit v bývalém vztahu zvyšuje po rozchodu emoční pouto k tomuto bývalému partnerovi.

Další část analýz byla zaměřena na predikční model míry prožívané intimity v současném vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám. Významnými prediktory míry prožívané intimity v současném vztahu se ukázaly být praktikování BDSM v současném vztahu a délka současného vztahu. Předpoklad, že lidé, jejichž současný partnerský vztah je s prvky BDSM, vykazují vyšší míru intimity v současném vztahu, oproti těm, kteří v současném vztahu prvky BDSM nezažívají, byl podpořen. Toto zjištění je v souladu s dosavadními výzkumnými poznatky o BDSM partnerských vztazích, ve kterých je opakovaně potvrzována vyšší míra intimity, důvěry a komunikace oproti běžným vztahům ve kterých partneři BDSM aktivity nevyhledávají (Hébert & Weaver, 2015; Simula, 2019a; Barker, Iantaffi & Gupta, 2007). U délky současného vztahu bylo předpokládáno, že pozitivně souvisí s prožívanou intimitou v současném vztahu, neboť v předchozí studii (Busby, Willoughby & McDonald, 2019) se ukázalo, že délka vztahu pozitivně ovlivňuje spokojenost ve vztahu, sexuální spokojenost a komunikaci mezi partnery. Tento předpoklad byl vyvrácen. Délka vztahu naopak v této studii souvisela negativně s prožívanou intimitou. Tento výsledek přispívá spíše k zjištěním, které naznačují, že s delší dobou vztahu se prožívaná intimita snižuje (Lemieux & Hale, 2002; Talmadge & Dabbs, 1990). V této diplomové práci nebylo rozlišováno mezi latentní, nahromaděnou intimitou, která určuje celkovou blízkost vztahu a která roste s délkou vztahu a manifestní, aktuálně prožívanou, pozorovatelnou intimitou, která se snižuje s délkou vztahu (Sternberg, 1986). Je tedy možné,

že tato studie spíše měřila intimitu manifestní, která se projevuje v raných fázích vztahu, kdy se partneři navzájem poznávají a zapojují se častěji do intimních vztahových aktivit (Rubin & Campbell, 2012).

Předpoklad, že typ partnerského vztahu (monogamní a konsensuálně nemonogamní) a existence neformálního partnera pro plnění BDSM fantazií nemá vliv na prožívnou intimitu k současnému partnerovi, byl potvrzen. Výsledky dosavadních studií, zaměřených na běžnou populaci, která se nevěnuje BDSM aktivitám, které porovnávaly míru prožívané vztahové spokojenosti v monogamních a konsensuálně nemonogamních vztazích, ukazují na obecný trend ve výzkumu, že konsensuální nemonogamisté mají podobnou psychickou pohodu a kvalitu vztahu jako monogamisté (Rubel & Bogaert, 2015; Garner, Person, Goddard, Patridge & Bixby, 2019). Tyto výsledky mohou přispět k normalizaci a destigmatizaci alternativních vztahových struktur, odlišných od tradiční vztahové monogamie.

Ani jedna z charakteristik nejvýznamnějšího bývalého vztahu jako je ex-bond, významnost bývalého vztahu, kontakt s ex-partnerem, délka bývalého vztahu a doba od rozchodu se neukázaly být významnými prediktory prožívané intimity v současném vztahu. Předpoklad, že vyšší míra ex-bondu a významnosti bývalého partnerského vztahu souvisí s nižší mírou intimity v současném vztahu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám, nebyl podpořen. Tyto výsledky jsou překvapující a nejsou v souladu s předchozími zjištěními Spielmannové, Joela, MacDonalda a Kogana (2012) kteří uvádí, že láskyplné přetrvávající myšlenky na ex-partnera predikují sníženou kvalitu vztahu se současným partnerem a naopak snížená kvalita současného vztahu predikuje vřelé myšlenky na bývalého partnera. Tento rozpor může být vysvětlen tím, že nebylo kontrolováno, zda bývalý partner byl považován za uspokojující alternativu k současnému vztahu. Například dle teorie vzájemné závislosti závazku (Thibaut & Kelley, 1959) je závazek posílen mírou uspokojení, které člověk získá ze vztahu, a závazek je současně oslabován potenciálními vztahovými alternativami (jako jsou další potenciální partneři nebo preference proto být sám). Dokonce pouhé přemýšlení o potenciálních alternativách ve vlastním sociálním okruhu snižuje vztahovou spokojenost a závazek se současným partnerem (Drouin, Miller, & Dibble, 2015). Závazek a vztahová spokojenost jsou jedním z aspektů romantického vztahu, tudíž může být podobně ovlivněná i intimita v současném vztahu. Další vysvětlení této nekonzistence s předchozími výzkumy může mít samotný výzkumný soubor. Rozložení ex-bond v

tomto výzkumu ukazuje na větší poměr lidí s nízkými hodnotami ex-bond a na menší podíl lidí s vyššími hodnotami ex-bond, tudíž se případný rozdíl nemusel ukázat jako významný.

Předpoklad, že lidé, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a kteří jsou v kontaktu s ex-partnerem, vykazují nižší míru intimity v současném vztahu, proti těm, kteří nejsou v kontaktu s ex-partnerem, se nepodařilo potvrdit. Tento výsledek je v rozporu se zjištěním Emeryho (2005a), který uvádí, že kontakt s ex-partnerem je spojován s vyšší mírou pocitů lásky k ex-partnerovi a také s vyšší mírou pocitů smutku. Výsledek této studie je také v rozporu se zjištěním Schneidera a Kennyho (2000), kteří zjistili, že udržování přátelského vztahu s bývalým partnerem vedlo k nižší kvalitě aktuálního romantického vztahu. Výsledky této studie jsou však v souladu se zjištěními Mashetera (1997), který zjistil, že při absenci zaujetí ex-partnerem a absenci hostility k ex-partnerovi, nemá trvající kontakt s ex-partnerem negativní dopad na psychické zdraví. Tento výsledek a výsledek současné studie poukazuje na možnost existence funkčních přátelství mezi bývalými partnery, které nemusí významně negativně ovlivňovat současný partnerský vztah. Někteří lidé jsou i po rozchodu v kontaktu, a to například kvůli společným zájmům nebo přátelům, práci či starosti o zvířata nebo děti (Kellas, Bean, Cunningham, & Cheng, 2008). V této studii respondenti uváděli jako nedostatek u otázek týkajících se kontaktu s ex-partnerem právě možnost přihlédnout k tomu, že jsou v kontaktu s bývalým partnerem kvůli péči o dítě.

Předpoklad, že délka bývalého vztahu bude negativně souviset s intimitou v současném vztahu, nebyl potvrzen. Předpoklad byl založen na zjištěních, že pokud partnerský vztah trval delší dobu, tak měli respondenti tendenci zažívat výraznější emocionální distres (Simpson, 1987) a s rostoucím věkem (což souvisí s delší dobou vztahu) rostou i prožitky intimity v současném vztahu (Ahmetoglu, Swami & Chamorro-Premuzic, 2010). Předpokládala jsem, že tyto aspekty budou snižovat prožívanou intimitu v současném vztahu, což nebylo potvrzeno. Ani předpoklad, že čím delší je doba od uplynutí rozchodu, tím vyšší je prožívaná intimita se současným partnerem nebyl podpořen. Tyto výsledky jsou v rozporu se zjištěním, že čím delší doba od rozchodu uplynula, tím méně stresu respondenti po rozchodu zažívají (Moller et al., 2003). Naopak, kratší doba od rozchodu predikuje vyšší prožitek stresu (Field et al. 2009). Předpokládala jsem, že tyto aspekty budou souviset také s prožívanou míru intimity v současném vztahu, což nebylo potvrzeno.

Vysvětlením těchto nekonzistentních zjištění může být rozdíl v tom, jak rychle se lidé po rozchodu zotavují, což nebylo v této studii zjišťováno. Rychlejší zotavení po rozchodu může souviset s menším vlivem bývalého vztahu na vztah současný. Bylo zjištěno, že nový partner, iniciace rozchodu, jistota v důvodech rozchodu a vnímaná sociální opora jsou významnými prediktory zotavení z rozchodu (Barutçu-Yıldırım & Demir, 2015). S podobným výsledkem přišli také Imhoffa a Banse (2011), podle kterých existence nový partner způsobuje, že postoje k bývalému partnerovi zcela přestanou mít vliv na pociťovaný well-being.

Tyto výsledky týkající se souvislosti charakteristik bývalého vztahu a prožívané intimity v současném vztahu i přes nepodpoření předpokladů považuji za přínosné. Nenalezla jsem předchozí studie zabývající se charakteristikami bývalého vztahu a jejich vlivem na současný partnerský vztah u lidí, kteří se rádi věnují BDSM. Výsledky současné studie naznačují, že co se týče intimity v partnerských vztazích u lidí, kteří se rádi věnují BDSM, záleží více na jiných aspektech, než na charakteristikách bývalého vztahu.

Předpoklad, že vyšší míra BDSM kompatibility v obou dimenzích dominance/submise a sadismus/masochismus souvisí s vyšší mírou intimity v současném vztahu, nebyl potvrzen. Tyto výsledky jsou v rozporu s dosavadními zjištěními, které jednoznačně naznačují, že kompatibilita sexuálních preferencí souvisí s vyšší mírou sexuální i vztahové spokojenosti a intimity jak u mainstreamové populace, která se nevěnuje BDSM (Mark, Milhausen & Maitland, 2013; Elliott & Umberson, 2008; Heino & Ojanlatva, 2000; Mark & Murray, 2012; Mark & Murray, 2012), tak u populace, která se věnuje BDSM aktivitám (Cutler, Lee, Cutler & Sagarin, 2020). Možným vysvětlením může být menší velikost vzorku u položek kompatibility D/s a SM, neboť v dimenzi D/s odpověděla zhruba jedna třetina respondentů, že nepotřebuje ve vztahu dominanci či submisi a v dimenzi SM odpověděla zhruba jedna polovina respondentů, že nepotřebuje ve vztahu sadismus či masochismus. Většina z respondentů je členy BDSM komunit, což může souviset s tím, že lépe znají své BDSM potřeby a pravděpodobněji je naplňují ať už ve svém vztahu, nebo v rámci BDSM komunity. Na tuto skutečnost poukazuje také rozložení proměnných kompatibilita D/s a SM, v tomto výzkumu ukazuje na větší poměr lidí s vysokými hodnotami kompatibility a na menší podíl lidí s nízkými hodnotami kompatibility, tudíž se případný rozdíl nemusel ukázat jako významný. V souboru je většina lidí, kteří jsou s partnerem kompatibilní. V populaci lidí, kteří mají rádi BDSM a současnost

ně nejsou členy komunit, mohou mít tito lidé mnohem větší obtíže s hledáním kompatibilního partnera (Money, cit. dle Cutler, Lee, Cutler & Sagarin, 2020) a častěji mohou zůstávat ve vztahu, který jejich BDSM představy nenaplňuje. I přesto, že se předpoklad nepodařilo naplnit, považuji tyto výsledky za přínosné, neboť ukazují na poměrně vysokou sexuální kompatibilitu u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám a jsou současně členy komunit, což může ukazovat na to, že BDSM komunity poskytují příležitost pro seznámení se s potenciálním partnerem. Mezi přínosy BDSM komunit patří kromě příležitosti potkat potencionálního partnera také široká sociální síť přátel, přijetí, osobnostní rozvoj, sexuální vyjádření, sdílení informací, podpora a pocit bezpečného prostoru (Graham, Butler, McGraw, Cannes & Smith, 2016).

Předpoklad, že vyšší míry intimity dosahují lidé, kteří vykazují vyšší míru sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi, než lidé, kteří vykazují nižší míru sebeodhalení BDSM preferencí a fantazií partnerovi nebyl podpořen. Tento výsledek není v souladu s předchozími studiemi, které naznačovaly, že sebeodhalování přispívá k vytváření intimity mezi partnery (Laurenceau, Pietromonaco & Barrett, 1998; Finkenauer et al. 2009; Uysal et al. 2012). Možným vysvětlením je opět nerovnoměrné rozložení vzorku, který obsahoval větší podíl lidí, kteří nemají problém se sebeodhalováním BDSM preferecí a fantazií partnerovi, což mohlo vést k nezjištění rozdílu. Větší podíl lidí, kteří nemají problém se sebeodhalením, může opět souviset se členstvím v BDSM komunitě, kdy tito lidé mohou mít větší zkušenosti s komunikací o BDSM tématech nejen s partnerem, ale také s dalšími lidmi v rámci komunity, oproti lidem, kteří se v BDSM komunitách nepohybují.

Předpoklad, že vyšší míru intimity budou udávat ženy, které se rády věnují BDSM aktivitám, oproti mužům, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám, také nebyl podpořen. Tento výsledek je nekonzistentní se závěrem studií, že ženy, na rozdíl od mužů, více zdůrazňují důležitost lásky, citů, projevování vřelých pocitů a sdílení emocí (Hook et al., 2003) a také, že na rozdíl od mužů, udávají vyšší míru prožitků intimity v partnerském vztahu (Heller & Wood, 1998). Výsledek této studie spíše podporuje zjištění metaanalýzy o genderových rozdílech v intimitě v rámci romantického vztahu (Lundquist, 1994), kde bylo zjištěno, že ačkoli ženy dosahovaly vyššího skóre v míře intimity než muži, byly tyto rozdíly nesignifikantní. Tyto zjištění naznačují, že genderové rozdíly v intimitě v romantických vztazích mohou být méně nápadné a podobnosti v prožívání intimity mezi muži a ženami mohou být větší.

4.1 Limity současného výzkumu

Za hlavní limit současného výzkumu lze považovat samotný výzkumný vzorek. Výzkumný vzorek se skládal z lidí, kteří se rádi věnují BDSM a jsou členy BDSM komunit, nebo alespoň sledují sociální sítě s BDSM obsahem. Nelze proto zobecnit výsledky na širší populaci lidí, kteří se rádi věnují BDSM ale nejsou členy komunit, nebo nesledují BDSM sociální sítě. Z toho plynou také omezení rozložení vzorku, kdy se projevila nerovnoměrnost v rozložení některých proměnných, a tudíž byl porušen předpoklad normality, což mohlo vést k neodhalení případného rozdílu. Z rozložení vyplývá, že většina respondentů neprožívala přetrvávající pouto k bývalému partnerovi a také většina měla poměrně vysokou míru BDSM kompatibility a sebeodhalování BDSM preferencí a fantazií partnerovi v současném partnerském vztahu. Členové BDSM komunit totiž mají větší šanci nalézt kompatibilního partnera a jsou zkušenější v komunikaci o BDSM tématech s dalšími lidmi. Pro další výzkum by bylo zajímavé do výzkumného souboru zahrnout nejen lidi z BDSM komunit, ale také lidi, kteří do BDSM komunit nepatří. Lze předpokládat, že lidé mimo BDSM komunity mohou mít větší potíže s nalezením BDSM kompatibilního partnera a mohou se ve svém okolí častěji setkat s nepřijetím, kdežto v rámci BDSM komunit je tomu naopak. Tito lidé pak mohou častěji zažívat ve vztazích nepochopení, mohou si své BDSM představy nechávat pro sebe z důvodu stigmatizace. Doporučuji proto v dalším výzkumu zahrnout nejen členy BDSM komunit, ale také lidi, kteří se BDSM věnují v soukromí a komunity nenavštěvují.

Tato práce se zabývala lidmi, kteří se rádi věnují BDSM a nerozlišovala možnou odlišnou motivaci respondentů k praktikování BDSM, což lze považovat za další limit této práce. Pro budoucí výzkum doporučuji rozlišit druhy motivace k BDSM u jednotlivých respondentů, zda se jedná o sexuální variaci, coping nebo koníček. Tyto rozdílné motivace mohou mít vliv na souvislost mezi zkoumanými nezávislými proměnnými a prožívanou intimitou v současném vztahu. Lze kupříkladu předpokládat, že u lidí, jejichž motivací je vrozená sexuální preference, bude prožívaná intimita více ovlivněna BDSM kompatibilitou, oproti lidem, kteří BDSM praktikují jako koníček.

Co se týče části o bývalých partnerských vztazích, lze za limit považovat retrospektivní zaměření otázek, kdy respondenti odpovídali na základě svých zpomínek na bývalý vztah, který často skončil i před ně-

kolika lety. Výpovědi tak mohly být zkreslené časem, který od té doby uplynul, a také mohly být zabarvené aktuálním nastavením člověka, což mohlo vést k pozitivnějšímu či negativnějšímu hodnocení bývalého vztahu. Dále v této studii z důvodu online povahy sběru dat nemohla být kontrolována přítomnost jiné osoby v době vyplňování dotazníku. Pokud byl například při vyplňování dotazníku přítomen partner/ka respondenta, mohlo dojít k záměrnému zkreslení přetrvávajících pocitů k bývalému partnerovi.

5 Závěr

Závěrem lze shrnout, že současná práce přispívá k přesnějšímu poznání toho, jaká jsou specifika vztahové dynamiky v BDSM partnerských vztazích. V rámci této práce nebyl potvrzen vliv minulých partnerských vztahů na prožívanou intimitu v současném partnerském vztahu. Bylo však potvrzeno, že emoční pouto k bývalému partnerovi je silnější u lidí, v jejichž bývalém vztahu byly BDSM aktivity jeho součástí. Z charakteristik současného partnerského vztahu se jako silný prediktor intimity v současném vztahu potvrdil pouze partnerský vztah s prvky BDSM, délka současného vztahu se oproti očekávání ukázala být negativním prediktorem intimity. Předpoklad, že lidé, jejichž současný partnerský vztah je s prvky BDSM, vykazují vyšší míru intimity v současném vztahu, oproti těm, kteří v současném vztahu prvky BDSM nezažívají, byl podpořen. Tato práce je dalším v řadě výzkumných argumentů pro vnímání BDSM aktivit jako nepatologických, spojených s vyšší mírou intimity, čímž mohou obohacovat partnerský vztah, což vnímám jako hlavní přínos této práce. Dalším přínosem je také závěr o alternativních vztahových uspořádáních (polyamorních vztazích, otevřených vztazích a existenci neformálního BDSM partnera na hraní), které se v této práci neliší v míře intimity od tradičních monogamních vztahových uspořádání, což je v souladu s převládajícím výzkumným zjištěním. Tímto také přispívá ke snížení stigmatizace a stereotypů o praktikování BDSM a konsensuální nemonogamii. Výsledky této diplomové práce mohou být užitečná pro poradenskou a psychoterapeutickou praxi zaměřující se na partnerské vztahy, neboť poukazuje na specifické aspekty BDSM a konsensuální nemonogamie. Kinky klienti nejčastěji navštěvují psychology a psychoterapeuty ze stejných důvodů, jako ostatní klienti a to z důvodu deprese, úzkosti či kvůli rodinným a vztahových problémům (Nichols, 2006). Jsou zde však specifické oblasti, které by kink aware terapeut měl vzít v úvahu. Kink aware terapeut by měl akceptovat diverzitu v genderové, sexuální a vztahové oblasti. Dále by se měl edukovat o daných oblastech a měl by si být vědom stereotypů a jejich negativního vlivu na prožívání daného klienta. (Dunkley & Brotto, 2018; Nichols, 2006). Dalším přínosem této práce je také zjištění určitých charakteristik lidí, kteří jsou součástí BDSM komunit a zjištění možných přínosů tohoto členství. Rozložení vzorku ukazuje, že většina lidí v BDSM komunitách je se svým partnerem kompatibilní a

nemá problém se sebeodhalováním BDSM představ a fantazií. Závěrem lze shrnout, že tato práce přináší další zajímavá zjištění o minulých a současných partnerských vztazích u lidí, kteří se rádi věnují BDSM aktivitám.

Použité zdroje

Acker, M., & Davis, M. H. (1992). Intimacy, passion and commitment in adult romantic relationships: A test of the triangular theory of love. *Journal of Social and Personal Relationships, 9*(1), 21–50. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/0265407592091002

Adults: Results from a 12-year Follow-up Study of Child Custody Mediation Using Multiple Imputation. *American Journal of Orthopsychiatry, 75,* 22–37.

Ahmetoglu, G., Swami, V., & Chamorro-Premuzic, T. (2010). The relationship between dimensions of love, personality, and relationship length. *Archives of Sexual Behavior, 39*(5), 1181–1190. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s10508-009-9515-5

Alberts, N. (2019, 5. listopadu). What Is BDSM? Fundamentals, Types and Roles, Safety Rules, and More. *Everyday Health* . Retrieved from: https://www.everydayhealth.com/healthy-sex/bdsm/

Alison, L., Santtila, P., Sandnabba, N. K., & Nordling, N. (2001). Sadomasochistically oriented behavior: diversity in practice and meaning. *Archives of Sexual Behavior, 30*(1), 1–12. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1023/a:1026438422383

Ambler, J. K., Lee, E. M., Klement, K. R., Loewald, T., Comber, E. M., Hanson, S. A., Cutler, B., Cutler, N., & Sagarin, B. J. (2017). Consensual BDSM facilitates role-specific altered states of consciousness: A preliminary study. *Psychology of Consciousness: Theory, Research, and Practice, 4*(1), 75–91. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/cns0000097.supp (Supplemental)

Barber, L. L., & Cooper, M. L. (2014). Rebound sex: Sexual motives and behaviors following a relationship breakup. *Archives of Sexual Behavior, 43*(2), 251–265. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s10508-013-0200-3

Barker, M., Iantaffi, A., & Gupta, C. (2007). Kinky clients, kinky counselling? The challenges and potentials of BDSM. In L. Moon (Ed.), Feeling queer or queer feelings?: Radical approaches to counselling sex, sexualities and genders. (pp. 106–124). *Routledge/Taylor & Francis Group.*

Barry F. Moss, & Andrew I. Schwebel. (1993). Defining Intimacy in Romantic Relationships. *Family Relations, 42*(1), 31–37. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.2307/584918

Barutçu Yıldırım, F., & Demir, A. (2015). Breakup Adjustment in Young Adulthood. *Journal of Counseling & Development, 93*(1), 38–44. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1002/j.1556-6676.2015.00179.x

Barutçu-Yıldırım, F., & Demir, A. (2015). Breakup Adjustment in Young Adulthood. *Journal of Counseling & Development, 93*(1), 38-44.

Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin, 117*(3), 497.

Bezreh, T., Weinberg, T. S., & Edgar, T. (2012). BDSM disclosure and stigma management: Identifying opportunities for sex education. *American Journal of Sexuality Education, 7*(1), 37–61. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/15546128.2012.650984

Birnbaum, G. E., & Reis, H. T. (2006). Women's Sexual Working Models: An Evolutionary-Attachment Perspective. *Journal of Sex Research, 43*(4), 328–342. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/00224490609552332

Busby, D. M., Willoughby, B. J., & McDonald, M. L. (2019). Is it the sex, the romance, or the living together? The differential impact of past sexual, romantic, and cohabitation histories on current relationship functioning. *Couple and Family Psychology: Research and Practice, 8*(2), 90–104. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/cfp0000117

Butzer, B., & Campbell, L. (2008). Adult attachment, sexual satisfaction, and relationship satisfaction: A study of married couples. *Personal Relationships, 15*(1), 141–154. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1475-6811.2007.00189.x

Canning, K. (2018). What's The Difference Between A Polyamorous And An Open Relationship?. *Women's Health*. Retrieved November 21, 2021, from https://www.womenshealthmag.com/relationships/a19664033/polyamory-vs-open-relationships/

Carlström, C., & Andersson, C. (2019). The queer spaces of BDSM and non-monogamy. *Journal of Positive Sexuality, 5*(1), 14–19

Community-Academic Consortium for Research on Alternative Sexualities. (2021). *About us*. Retrieved from http://www.carasresearch.org

Connolly, P. H. (2006). Psychological Functioning of Bondage/Domination/Sado-Masochisrn (BDSM) Practitioners. *Journal of Psychology & Human Sexuality, 18*(1), 79–120. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1300/j056v18n01_05

Cowan, S. K. (2014). Secrets and misperceptions: The creation of self-fulfilling illusions. *Sociological Science, 1,* 466–492. https ://doi.org/10.15195 /v1.a26.

Cutler, B., Lee, E. M., Cutler, N., & Sagarin, B. J. (2020). Partner selection, power dynamics, and mutual care giving in long-term self-defined BDSM couples. *Journal of Positive Sexuality, 6,* 86–114.

Čunátová, B. (2017). Přetrvávající emoční pouto k bývalému partnerovi: Osobnostní a vztahové faktory (Bachelor's thesis, Masaryk university, Brno). Retrieved from https://is.muni.cz/auth/osoba/414757

Dancer, P. L., Kleinplatz, P. J., & Moser, C. (2006). 24/7 SM Slavery. *Journal of Homosexuality, 50*(2/3), 81–101. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1300/J082v50n02_05

DeGroot, J. M., Carmack, H. J., & Quinlan, M. M. (2015). "Topping from the bottom": Relational convergence of meaning in domestic discipline relationships. *Sexuality & Culture: An Interdisciplinary Quarterly, 19*(1), 85–102. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s12119-014-9247-0

Dodgson, L. (2020, 24. června). 14 reasons you are not getting over yuor ex - even if they were totally wrong about you. Insider. Retrieved from: https://www.insider.com/why-youre-not-getting-over-your-ex-2018-8

Drouin, M., Miller, D. A., & Dibble, J. L. (2015). Facebook or memory: Which is the real threat to your relationship? *Cyberpsychology, Behavior & Social Networking, 18*(10), 561–566. doi: 10.1089/cyber.2015.0259

Druley, J. A., Stephens, M. A. P., & Coyne, J. C. (1997). Emotional and physical intimacy in coping with lupus: Women's dilemmas of disclosure and approach. *Health Psychology, 16*(6), 506–514. https://doi.org/10.1037/0278-6133.16.6.506

DSM-V. Washington, DC: American Psychiatric Association, 2013.

Dunkley, C. R., & Brotto, L. A. (2018). Clinical considerations in treating BDSM practitioners: A review. *Journal of Sex & Marital Therapy, 44*(7), 701–712

Elliott, S., & Umberson, O. (2008). The Performance of Desire: Gender and Sexual Negotiation in Long-Term Marriages. *Journal of Marriage & Family, 70*(2), 391–406. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1741-3737.2008.00489.x

Erikson, E. H. (2015). Životní cyklus rozšířený a dokončený: Devět věků

člověka. Praha: *Portál*.

Faccio, E., Casini, C., & Cipolletta, S. (2014). Forbidden games: the construction of sexuality and sexual pleasure by BDSM 'players.' Culture, *Health & Sexuality, 16*(7), 752–764. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/13691058.2014.909531

Faccio, E., Sarigu, D., & Iudici, A. (2020). What is it Like to Be a BDSM Player? The Role of Sexuality and Erotization of Power in the BDSM Experience. *Sexuality & Culture, 24*(5), 1641–1652. https://doi.org/10.1007/s12119-020-09703-x

Fedoroff, J. P. (2008). Sadism, sadomasochism, sex, and violence. *Canadian Journal of Psychiatry, 53*(10), 637–646.

Field, A. P. (2009). Discovering statistics using SPSS. London, England : SAGE.

Field, T., Diego, M., Pelaez, M., Deeds, O., & Delgado, J. (2009). Breakup Distress in University Students. *Adolescence, 44*(176), 705–727.

Finkenauer, C., Kerkhof, P., Righetti, F., & Branje, S. (2009). Living together apart: Perceived concealment as a signal of exclusion in marital relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin, 35*(10), 1410–1422. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/0146167209339629

Fuentes, Sage B., (2019) "Caring about Aftercare: Thesis Presentation of Initial Findings". *University Honors Theses.* Paper 818. https://doi.org/10.15760/honors.837

Garner, C., Person, M., Goddard, C., Patridge, A., & Bixby, T. (2019). Satisfaction in Consensual Nonmonogamy. *Family Journal, 27*(2), 115–121.

Gemberling, T. M., Cramer, R. J., Wright, S., & Nobels, M. R. (2015). Psychological functioning and violence victimization and perpetration in bdsm practitioners from the national coalition for sexual freedom (Tech. Rep.). *National Coalition for Sexual Freedom.*

Graham, B. C., Butler, S. E., McGraw, R., Cannes, S. M., & Smith, J. (2016). Member perspectives on the role of BDSM communities. *Journal of Sex Research, 53*(8), 895–909. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/00224499.2015.1067758

Greene, K., Derlega, V. L., & Mathews, A. (2006). Self-disclosure in personal relationships. In A. Vangelisti & D. Perlman (Eds.), *Cambridge Handbook of Personal Relationships*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hardy, J. W., & Easton, D. (2018). Etická coura: praktický průvodce polyamorií, otevřenými vztahy a dalšími svobodnými projevy sexu a lásky. *Synergie*.

Harvey, A. B., & Karpinski, A. (2016). The impact of social constraints on adjustment following a romantic breakup. *Personal Relationships, 23*(3), 396–408. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/pere.12132

Hébert, A., & Weaver, A. (2015). Perks, problems, and the people who play: A qualitative exploration of dominant and submissive BDSM roles. *Canadian Journal of Human Sexuality, 24*(1), 49–62. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.3138/cjhs.2467

Heino, J., & Ojanlatva, A. (2000). Healthy reciprocity in sexual interaction. *Patient Education and Counseling, 39*(2–3), 169–175.

Heller, P. E., Wood, B. (1998). The process of intimacy: similarity, understanding and gender. *Journal of Marital and Family Therapy, 24*(3), 273-288.

Holvoet, L., Huys, W. Coppens, V., Seeuws, J., Goethals, K., & Morrens, M. (2017). Fifty shades of Belgian gray: The prevalence of BDSM-related fantasies and activities in the general population. *The Journal of Sexual Medicine, 14*, 1152-1159.

Hook, M. K., Gerstein, L. H., Detterich, L., & Gridley, B. (2003). How Close Are We? Measuring Intimacy and Examining Gender Differences. *Journal of Counseling & Development, 81*(4), 462–472. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1002/j.1556-6678.2003.tb00273.x

Hunter, G., & Stockwell, A. (2021). Toward a behavior-analytic understanding of jealousy and compersion in romantic and sexual relationships. *European Journal of Behavior Analysis*, 1–31. https://doi.org/10.1080/15021149.2021.1981751

Imhoff, R., & Banse, R. (2011). Implicit and explicit attitudes toward ex-partners differentially predict breakup adjustment. *Personal Relationships, 18*(3), s. 427-438.

Jaskanwaljeet, K. (2014). Bondage/Discipline, Dominance/Submission, Sadism/Masochism – The Emerging Subculture. *UC Merced Undergraduate Research Journal, 7*(2), 68 - 73.

Jones, A. (2020, August 6). Your guide to BDSM aftercare, according to a sex therapist. *Women's Health* . Retrieved from https://www.womenshealthmag.com/sex-and-love/a33397578/bdsm-aftercare/

Jones, J. T., & Cunningham, J. D. (1996). Attachment styles and other pre-

dictors of relationship satisfaction in dating couples. *Personal Relationships, 3(*4), 387–399. https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1996.tb00123.x

Jozífková E., (2011). Revize F65.5: Sadomasochistický sex jako alternativa a nikoliv jako porucha, *Sexuológia, 11*, 20-23.

Kellas, J. K., Bean, D., Cunningham, C., & Cheng, K. Y. (2008). The Ex-Files: Trajectories, Turning Points, and Adjustment in the Development of Post-Dissolutional Relationships. *Journal of Social and Personal Relationships, 25*(1), 23-50.

Klátilová, M. (2015). Sejde z očí, sejde z mysli: Kontakt s bývalými partnery, přetrvávající emoční pouto a spokojenost v současném partnerství (Bachelor's thesis, Masaryk university, Brno, Czech Republic). Retrieved from https://is.muni.cz/auth/th/415070/fss_b/

Klesse, C. (2011). Notions of love in polyamory—Elements in a discourse on multiple loving. *Laboratorium*, 3(2), 4–25.

Kocjan, G. Z., & Avsec, A. (2014). Predictors of relationship satisfaction for men and women. *Psihološka Obzorja, 23*, 31–40. https://doi.org/10.20419/2014.23.398

Koenig-Kellas, J., Masunov, V. (2003). What's in a story? The relationship between narrative comple-teness and adjustment to relationship dissolution. *Journal of social and personal relationships. 20* (3), 285–307. Retrieved from: http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.842.5331&rep=rep1&type=pdf.

Kolářský, A. (c2008). Jak porozumět sexuálním deviacím?: teoretická východiska sexodiagnostiky - cesta k tvorbě náhledu a k realizaci sexuality v mezích zákona. *Galén.*

Kolmes, K., & Witherspoon, R. G. (2017). Therapy With a Consensually Nonmonogamous Couple. *Journal of Clinical Psychology, 73*(8), 954–964. https://doi.org/10.1002/jclp.22509

Kolmes, K., Stock, W., & Moser, C. (2006). Investigating bias in psychotherapy with BDSM clients. *Journal of Homosexuality, 50*(2–3), 301–324. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1300/J082v50n02_15

Konstam, V., Curran, T., Celen-Demirtas, S., Karwin, S., Bryant, K., Andrews, B., & Duffy, R. (2019). Commitment among unmarried emerging adults: Meaning, expectations, and formation of relationships. *Journal of Social & Personal Relationships, 36*(4), 1317–1342.

Krueger, R. B., Reed, G. M., First, M. B., Marais, A., Kismodi, E., & Bri-

ken, P. (2017). Proposals for Paraphilic Disorders in the International Classification of Diseases and Related Health Problems, Eleventh Revision (ICD-11). *Archives of Sexual Behavior, 46*(5), 1529–1545. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s10508-017-0944-2

Lacinová, L., & Ježek, S. (2014, September). Emotional bond to ex-partner and satisfaction in current romantic relationship. Paper presented at the 14th Biennial Conference of The European Association for Research on Adolescence, Turkey, Izmir.

Langdridge, D., & Butt, T. (2005). The Erotic Construction of Power Exchange. *Journal of Constructivist Psychology, 18*(1), 65–73. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/10720530590523099

Lannutti, P. J., & Cameron, K. A. (2002). Beyond the Breakup: Heterosexual and Homosexual Post-Dissolutional Relationships. *Communication Quarterly, 50*(2), 153–170. https://doi.org/10.1080/01463370209385654

Laurenceau, J.-P., Pietromonaco, P. R., & Barrett, L. F. (1998). Intimacy as an interpersonal process: the importance of self-disclosure, partner disclosure, and perceived partner responsiveness in interpersonal exchanges. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*(5), 1238.

Laurenceau, J.-P., Troy, A. B., & Carver, C. S. (2005). Two distinct emotional experiences in romantic relationships: effects of perceptions regarding approach of intimacy and avoidance of conflict. *Personality & Social Psychology Bulletin, 31*(8), 1123

Lawrance, K.-A., & Byers, E. S. (1995). Sexual satisfaction in long-term heterosexual relationships: The interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Personal Relationships, 2*(4), 267–285. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1475-6811.1995.tb00092.x

Lawrence, A. A., & Love-Crowell, J. (2007). Psychotherapists' experience with clients who engage in consensual sadomasochism: A qualitative study. *Journal of Sex and Marital Therapy, 34*(1), 67–85.

Lee, B. H., & O'Sullivan, L. F. (2014). The ex-factor: Characteristics of online and offline post-relationship contact and tracking among Canadian emerging adults. *Canadian Journal of Human Sexuality, 23*(2), 96–105. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.3138/cjhs.2415

Lemieux, R., & Hale, J. L. (2002). Cross-sectional analysis of intimacy, passion, and commitment: Testing the assumptions of the triangular theory of love. *Psychological Reports, 90*(3,Pt1), 1009–1014. https://doi.org/10.2466/PR0.90.3.1009-1014

Lennon, C. A., Stewart, A. L., & Ledermann, T. (2012). The role of power in intimate relationships. *Journal of Social and Personal Relationships, 30,* 95-114.

Levine, E. C., Herbenick, D., Martinez, O., Fu, T.-C., & Dodge, B. (2018). Open Relationships, Nonconsensual Nonmonogamy, and Monogamy Among U.S. Adults: Findings from the 2012 National Survey of Sexual Health and Behavior. *Archives of Sexual Behavior, 47*(5), 1439–1450. https://doi.org/10.1007/s10508-018-1178-7

Lindemann, D. (2011). BDSM as therapy? *Sexualities, 14*(2), 151–172. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/1363460711399038

Locker, L., Jr., McIntosh, W. D., Hackney, A. A., Wilson, J. H., & Wiegand, K. E. (2010). The breakup of romantic relationships: Situational predictors of perception of recovery. *North American Journal of Psychology, 12*(3), 565–578.

Lords, K. (2018). Safety in BDSM: Understanding SSC, RACK, and PRICK. LovingBDSM. Retrieved December 7, 2021, from https://lovingbdsm.net/2018/05/02/ssc-rack-prick/

Lundquist, A. R. (1994). Gender differences in the intimacy of romantic relationships: A meta-analysis [ProQuest Information & Learning]. In Dissertation Abstracts International: Section B: The Sciences and Engineering (Vol. 54, Issue 11–B, p. 5927).

Luo, S., Cartun, M. A., & Snider, A. G. (2010). Assessing extradyadic behavior: A review, a new measure, and two new models. *Personality and Individual Differences, 49*(3), 155–163. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1016/j.paid.2010.03.033

MacNeil, S., & Byers, E. S. (2009). Role of Sexual Self-Disclosure in the Sexual Satisfaction of Long-Term Heterosexual Couples. *Journal of Sex Research, 46*(1), 3–14. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/00224490802398399

Mark, K., & Murray, S. (2012). Gender Differences in Desire Discrepancy as a Predictor of Sexual and Relationship Satisfaction in a College Sample of Heterosexual Romantic Relationships. *Journal of Sex & Marital Therapy, 38*(2), 198–215. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/0092623X.2011.606877

Mark, K., Milhausen, R., & Maitland, S. (2013). The impact of sexual compatibility on sexual and relationship satisfaction in a sample of young adult heterosexual couples. *Sexual & Relationship Therapy*, *28*(3), 201–214. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/14681994.2013.807336

Marshall, T. C. (2012). Facebook Surveillance of Former Romantic Partners: Associations with PostBreakup Recovery and Personal Growth. *CyberPsychology, Behavior & Social Networking, 15*(10), 521–526. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1089/cyber.2012.0125

Masheter, C. (1997). Healthy and Unhealthy Friendship and Hostility Between Ex-Spouses. *Journal of Marriage & Family*, 59(2), 463–475. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.2307/353483

Medlin, J. (2001). SSC vs. RACK. Accessed from http://www.leathernroses.com/generalbdsm/medlinssc.htm on 8/5/06.

Meyer, C. G., & Chen, H.-M. (2019). Vanilla and kink: Power and communication in marriages with a BDSM-identifying partner. *Sexuality & Culture: An Interdisciplinary Quarterly, 23*(3), 774–792. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s12119-019-09590-x

Miller, R.S. & Lefcourt, H.M. (1982). The Assessment of Social Intimity. *Journal of Personality Assessment, 46* (5), 514-518.

MKN-10: Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů: desátá r evize. Tabelární část. Aktualizované vydání k 1. 1. 2020. © Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR 2019. ISBN: 978-80-7472-168-7

Moller, P., N., Fouladi, T., R., McCarty, J., Ch., Hatch, D., K. (2003). Relationship of attachment and social support to college student´s adjustment following a relationship breakup. *Journal of counseling and de-velopment. 81*, 354–369. Retrieved from: http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=c562ea57-6a2c-4e24-aef2-abcd66933cfc%40sessionmgr4007&hid=4208

Monroe, S. M., Rohde, P., Seeley, J. R., & Lewinsohn, P. M. (1999). Life events and depression in adolescence: relationship loss as a prospective risk factor for first onset of major depressive disorder. *Journal of Abnormal Psychology, 108*(4), 606–614. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037//0021-843x.108.4.606

Monteiro Pascoal, P., Cardoso, D., & Henriques, R. (2015). Sexual Satisfaction and Distress in Sexual Functioning in a Sample of the BDSM Community: A Comparison Study Between BDSM and Non- BDSM Contexts. *Journal of Sexual Medicine, 12*(4), 1052–1061. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/jsm.12835

Morrison, T. G., Beaulieu, D., Brockman, M., & Beaglaoich, C. Ó. (2013). A comparison of polyamorous and monoamorous persons: Are there

differences in indices of relationship well-being and sociosexuality? *Psychology & Sexuality*, *4*, 75-91.

Moser, C., & Kleinplatz, P. J. (2007). Themes of SMexpression. In D. Langdridge, M. Barker, D. Langdridge, & M. Barker (Eds.), Safe, sane and consensual: Contemporary perspectives on sadomasochism (pp. 35– 54). *New York: PalgraveMacmillan*.

Newmahr, S. (2011). Playing on the Edge : Sadomasochism, Risk, and Intimacy. *Indiana University Press*

Nicolosi, A., Moreira, E.D., Villa, M., & Glasser, D.B. (2004). A population study of the association between sexual function, sexual satisfaction and depressive symptoms in men. *Journal of Affective Disorders, 82*, 235–243.

Nichols, M. (2006). Psychotherapeutic Issues with "Kinky" Clients: Clinical Problems, Yours and Theirs. *Journal of Homosexuality, 50*(2/3), 281–300. https://doi.org/10.1300/J082v50n02_14

Nordness, R. H., a Baker, E. H. (2014). Survey of Post-Relationship Diaspora In Regards to the BDSM/Kink Community Practitioners and Newcomers., University of Alabama-Birmingham; Zdroj: https://www.academia.edu/29824408/Survey_of_Post_Relationship_Diaspo-ra_In_Regards_to_the_BDSM_Kink_Community_Practitioners_and_Newcomers

Nymś-Górna, A. (2018). Report on the Polish Conference Creating Intimacy. Daily challenges (Wrocław, 4 December 2017): PhD. Robert Florkowski, PhD: BDSM and Intimacy. *Interdisciplinary Contexts of Special Pedagogy* NUMBER 21/2018.

Offman, A., & Matheson, K. (2005). Sexual Compatibility and Sexual Functioning in Intimate Relationships. *Canadian Journal of Human Sexuality, 14*(1/2), 31–39.

Pascoal, P. M., Narciso, I., & Pereira, N. M. (2013). Emotional intimacy is the best predictor of sexual satisfaction of men and women with sexual arousal problems. *International Journal of Impotence Research, 25*(2), 51–55. https://doi.org/10.1038/ijir.2012.38

Perilloux, C., & Buss, D. M. (2008). Breaking up romantic relationships: Costs experienced and coping strategies deployed. *Evolutionary Psychology, 6*(1), 164–181. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/147470490800600119

Piazza, J., & Bering, J. M. (2010). The coevolution of secrecy and stigma-

tization: Evidence from the content of distressing secrets. *Human Nature: An Interdisciplinary Biosocial Perspective, 21*(3), 290–308. https ://doi.org/10.1007/s1211 0-010-9090-4.

Pitagora, D. (2013). Consent vs. Coercion: BDSM Interactions Highlight a Fine but Immutable Line. *New School Psychology Bulletin, 10*(1), 27–36.

Pitagora, D. (2016). Intimate partner violence in sadomasochistic relationships. *Sexual & Relationship Therapy, 31*(1), 95–108. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/14681994.2015.1102219

Pitagora, D. (2016). The kink-poly confluence: relationship intersectionality in marginalized communities. *Sexual & Relationship Therapy, 31*(3), 391–405. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/14681994.2016.1156081

Pospíšilová, Z. (2022, březen). Sadomasochistické aktivity z pohledu psychologie. *Online přednáška pro Ibsaro, Institut behaviorálních studií.*

Reese, W. M. (2015). Intimacy, communication, and aggressive behaviors: Variations by phases of romantic relationship development. *Personal Relationships, 22*(2), 204–215. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/pere.12074

Rehor, J. E. (2015). Sensual, erotic, and sexual behaviors of women from the "kink" community. *Archives of Sexual Behavior, 44*(4), 825–836. https://doi.org/10.1007/s10508-015-0524-2

Rhoades, G. K., Kamp Dush, C. M., Atkins, D. C., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2011). Breaking up is hard to do: the impact of unmarried relationship dissolution on mental health and life satisfaction. *Journal of Family Psychology : JFP : Journal of the Division of Family Psychology of the American Psychological Association (Division 43), 25*(3), 366–374. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/a0023627

Ritter, L. J., Martin, T., Fox, K., Knox, D., & Milstein, S. (2021). "Thanks for Telling Me": The Impact of Disclosing Sex Secrets on Romantic Relationships. *Sexuality & Culture, 25*(3), 1124–1139. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s12119-020-09812-7

Rogak, H. M. E., & Connor, J. J. (2018). Practice of consensual BDSM and relationship satisfaction. *Sexual and Relationship Therapy, 33*(4), 454–469. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/14681994.2017.1419560

Rubel, A. N., & Bogaert, A. F. (2015). Consensual Nonmonogamy: Psychological Well-Being and Relationship Quality Correlates. *Journal of Sex Research, 52*(9), 961–982. https://doi.org/10.1080/00224499.2014.942722

Rubin, H., & Campbell, L. (2012). Day-to-Day Changes in Intimacy Predict Heightened relationship passion, sexual occurrence, and sexual satisfaction: A dyadic diary analysis. *Social Psychological and Personality Science, 3*(2), 224–231. https://doi.org/10.1177/1948550611416520

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist, 55*(1), 68. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/0003-066X.55.1.68

Řezníčková, Z. (2016). Specifika reaktivity v zátěžové situaci u osob provozujících sadomasochistické aktivity (Bakalářská práce). Praha: FF UK.

Řezníčková, Z. (2018). Vybrané charakteristiky osob, provozujících sadomasochistické aktivity (Diplomová práce). Praha: FF UK.

Saffrey, C., & Ehrenberg, M. (2007). When thinking hurts: Attachment, rumination, and postrelationship adjustment. *Personal Relationships*, *14*(3), 351–368. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1475-6811.2007.00160.x

Sagarin, B. J., Cutler, B., Cutler, N., Lawler-Sagarin, K. A., & Matuszewich, L. (2009). Hormonal changes and couple bonding in consensual sadomasochistic activity. *Archives of Sexual Behavior, 38*(2), 186–200. https://doi.org/10.1007/s10508-008-9374-5

Savin-Williams, R. C. (2019, January 22). What is kink? Psychology Today . Retrieved from https://www.psychologytoday.com/us/blog/sex-sexuality-and-romance/201901/what-is-kink

Sbarra, D. A., & Emery, R. E. (2005a). The emotional sequelae of nonmarital relationship dissolution: Analysis of change and intraindividual variability over time. *Personal Relationships, 12*(2), 213–232. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1350-4126.2005.00112.x

Sbarra, D. A., & Emery, R. E. (2005b). Co-parenting Conflict, Nonacceptance, and Depression Among Divorced

Shimek, C. E. (2019), "If We're "Over," Is It Really Over?: How Past Romantic Relationships Impact Subsequent Relationships". LSU Doctoral Dissertations. 4905.

https://digitalcommons.lsu.edu/gradschool_dissertations/4905

Shrier, L. A., & Blood, E. A. (2016). Momentary Desire for Sexual Intercourse and Momentary Emotional Intimacy Associated With Perceived Relationship Quality and Physical Intimacy in Heterosexual Emerging Adult Couples. *Journal of Sex Research, 53*(8), 968–978. https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1092104

Schneider, C. S., & Kenny, D. A. (2000). Cross-sex friends who were once romantic partners: Are they platonic friends now? *Journal of Social & Personal Relationships, 17*(3), 451. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/0265407500173007

Sichová, B. (2015). Ex-vztahy a jejich souvislost se závazkem a naplňováním základních psychických potřeb v současném partnerském vztahu (Bachelor's thesis, Masaryk university, Brno). Retrieved from https://is.muni.cz/auth/osoba/414757

Simpson, J. A. (1987). The dissolution of romantic relationships: Factors involved in relationship stability and emotional distress. *Journal of Personality and Social Psychology, 53*(4), 683–692. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/0022-3514.53.4.683

Simula, B. L. (2019a). A "Different Economy of Bodies and Pleasures"?: Differentiating and Evaluating Sex and Sexual BDSM Experiences. *Journal of Homosexuality, 66*(2), 209–237. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/00918369.2017.1398017

Simula, B. L. (2019b). Pleasure, power, and pain: A review of the literature on the experiences of BDSM participants. *Sociology Compass, 13*(3), N.PAG. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/soc4.12668

Spielmann, S. S., MacDonald, G., & Tackett, J. L. (2012). Social threat, social reward, and regulation of investment in romantic relationships. *Personal Relationships, 19*(4), 601–622. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/j.1475-6811.2011.01377.x

Spielmann, S. S., MacDonald, G., & Wilson, A. E. (2009). On the rebound: Focusing on someone new helps anxiously attached individuals let go of ex-partners. *Personality and Social Psychology Bulletin, 35*(10), 1382–1394. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/0146167209341580

Spielmann, S., Joel, S., MacDonald, G., & Kogan, A. (2012). Ex-Appeal: Current Relationship Quality and Emotional Attachment to Ex-Partners. *Social Psychological and Personality Science, 4*, 175–180.

Sprecher, S., & Toro-Morn, M. (2002). A study of men and women from

different sides of earth to determine if men are from Mars and women are from Venus in their beliefs about love and romantic relationships. *Sex Roles: A Journal of Research, 46*(5–6), 131–147. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1023/A:1019780801500

Sprott, R. A., Randall, A., Davison, K., Cannon, N., & Witherspoon, R. G. (2017). Alternative or nontraditional sexualities and therapy: A case report. *Journal of Clinical Psychology, 73(*8), 929–937. doi:10.1002/jclp.22511

Sprott, R., Randall, A., & Moser, C. (2019). Clinical Practice Guidelines for Working with People with Kink Interests. *Kink Health Project*.

Stephenson, K. R., & Meston, C. M. (2015). The Conditional Importance of Sex: Exploring the Association Between Sexual Well-Being and Life Satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy, 41*(1), 25–38. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/0092623X.2013.811450

Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review, 93*(2), 119–135.

Strizzi, J. M., Øverup, C. S., Ciprić, A., Hald, G. M., a Træen, B. (2021) BDSM: Does it Hurt or Help Sexual Satisfaction, Relationship Satisfaction, and Relationship Closeness?, *The Journal of Sex Research*, DOI: 10.1080/00224499.2021.1950116

Talmadge, L. D., & Dabbs, J. M. (1990). Intimacy, conversational patterns, and concomitant cognitive/emotional processes in couples. *Journal of Social and Clinical Psychology, 9*(4), 473–488. https://doi.org/10.1521/jscp.1990.9.4.473

Tarabíková, L. (2015). Komunikace, intimita a závazek ve vztazích na dálku v období vynořující se dospělosti. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/e38nh/. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Brno.

Tashiro, T., & Frazier, P. (2003). "I'll never be in a relationship like that again": Personal growth following romantic relationship breakups. *Personal Relationships, 10*(1), 113–128. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/1475-6811.00039

Taylor, G. W., & Ussher, J. M. (2001). Making sense of S&M : a discourse analytic account. https://doi.org/10.1177/136346001004003002

Thibaut, J. W., & Kelley, H. H. (1959). The social psychology of groups. *New York, NY: Wiley.*

Tolstedt, B. E., & Stokes, J. P. (1983). Relation of verbal, affective, and physical intimacy to marital satisfaction. *Journal of Counseling Psy-*

chology, 30(4), 573–580. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1037/0022-0167.30.4.573

Træen, B., & Thuen, F. (2021). Non-consensual and Consensual Non-monogamy in Norway. *International Journal of Sexual Health, 1–16*. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/19317611.2021.1947931

True Submissive. (2020). Kinkly. Retrieved March 6, 2022, from https://www.kinkly.com/definition/12195/true-submissive

Tsapelas, I., Aron, A., & Orbuch, T. (2009). Marital Boredom Now Predicts Less Satisfaction 9 Years Later. *Psychological Science, 20*(5), 543.

Turley, E., King, N., & Butt, T. (2011). "It started when I barked once when I was licking his boots!": a descriptive phenomenological study of the everyday experience of BDSM. *Psychology & Sexuality, 2*(2), 123–136. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/19419899.2010.528018

Uysal, A., Lin, H. L., Knee, C. R., & Bush, A. L. (2012). The association between self-concealment from one's partner and relationship well-being. *Personality & Social Psychology Bulletin, 38*(1), 39–51. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1177/0146167211429331

Vander Molen, L., Ronis, S. T., Benoit, A. A., & Walmark, S. (2020). Differential Associations between Paraphilic Interests and Sexual Satisfaction. *Sexual Addiction & Compulsivity, 1–19*. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/10720162.2020.1867939

Vilkin, E., & Sprott, R. (2021). Consensual Non-Monogamy Among Kink-Identified Adults: Characteristics, Relationship Experiences, and Unique Motivations for Polyamory and Open Relationships. *Archives of Sexual Behavior, 50*(4), 1521–1536. https://doi.org/10.1007/s10508-021-02004-w

Wegner, D. M., & Gold, D. B. (1995). Fanning old flames: Emotional and cognitive effects of suppressing thoughts of a past relationship. *Journal of Personality and Social Psychology, 68*(5), s. 782-792.

Weierstall, R., & Giebel, G. (2017). The Sadomasochism Checklist: A Tool for the Assessment of Sadomasochistic Behavior. *Archives of Sexual Behavior, 46*(3), 735. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1007/s10508-016-0789-0

Weintraub, P. (2006). Guess Who's Back. *Psychology Today, 39*(4), 78–84.

Weiss, M. (2015). BDSM (bondage, discipline, domination, submission, sadomasochism). *The International Encyclopedia of Human Sexuali-*

ty, 113–196. https://doi.org/10.1002/9781118896877.WBIEHS043

Weiss, M. D. (2006). Mainstreaming kink: the politics of BDSM representation in U.S. popular media. *Journal of Homosexuality, 50*(2–3), 103–132. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1300/J082v50n02_06

Weiss, P. (2017). Poruchy sexuální preference. *Praha: Galén.*

Williams, D. J. (2009). Deviant leisure: Rethinking "the good, the bad, and the ugly." *Leisure Sciences, 31*(2), 207–213. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1080/01490400802686110

Williams, D. J., Thomas, J. N., Prior, E. E., & Christensen C. M. (2014). From "ssc" and "rack" to the "4cs": Introducing a new framework for negotiating BDSM participation. *Electronic Journal of Human Sexuality, 17*

Wismeijer, A. A. J., & Assen, M. A. L. M. (2013). Psychological Characteristics of BDSM Practitioners. *Journal of Sexual Medicine*, *10*(8), 1943–1952. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1111/jsm.12192

Wright, S. (2006). Discrimination of SM-Identified Individuals. *Journal of Homosexuality, 50*(2/3), 217–231. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1300/J082v50n02_10

Wright, S. (2008). Second national survey of violence & discrimination against sexual minorities. *National Coalition for Sexual Freedom.*

Wright, S. (2018). De-pathologization of consensual BDSM. *Journal of Sexual Medicine, 15*(5), 622–624. https://doi-org.ezproxy.muni.cz/10.1016/j.jsxm.2018.02.018

Yates, S. M., & Neuer-Colburn, A. A. (2019). Counseling the Kink Community: What Clinicians Need to Know. *Journal of Counseling Sexology & Sexual Wellness: Research, Practice, and Education.*

Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R. D., & Gangamma, R. (2013). *Couple Communication, Emotional and Sexual Intimacy, and Relationship Satisfaction. Journal of Sex & Marital Therapy* ; Volume 40, Issue 4, Page 275-293 ; ISSN 0092-623X 1521-0715. https://doi.org/10.1080/0092623x.2012.751072

Zambelli, L. (2014). The deepest intimacy. a sociological account of bondage, domination, sadism and masochism (bdsm) in contemporary italy [Disertace]. Università degli Studi di Milano-Bicocca.

Příloha A Dotazník

Informovaný souhlas

Dobrý den.
Jmenuji se Iva Kramolišová a jsem studentkou psychologie na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Ráda bych vás tímto požádala o účast na mém výzkumu v rámci diplomové práce. V tomto výzkumu se zabývám intimitou v současném partnerském vztahu u lidí s preferencí v BDSM aktivitách (bondáži, dominanci, submisi, sadismu, masochismu). Zajímá mě, jakými aspekty bývalého a současného vztahu je intimita v současném vztahu ovlivňována.

Pokud jste starší 18 let, praktikujete rádi BDSM, jste aktuálně v partnerském vztahu - monogamním, polyamorním nebo otevřeném a měl/a jste před současným vztahem alespoň jednoho bývalého partnera (v monogamním, polyamorním nebo otevřeném vztahu), pak Vás prosím o vyplnění následujícího dotazníku, který Vám nezabere více než 20 minut. Každá odpověď je pro mě velmi důležitá a pomůže mi pro kvalitní zpracování výzkumu.

Vyplněné odpovědi jsou zcela anonymní a budou zpracovávány hromadně. Získané údaje budou použity pouze pro mou diplomovou práci. Účast na výzkumu je dobrovolná. Při dotazování můžete kteroukoliv otázku přeskočit. Dotazování můžete také kdykoliv ukončit a vaše odpověď v tomto případě nebude zaznamenána.

Pokud souhlasíte s vyplněním dotazníku a zpracováním vámi poskytnutých údajů, můžete pokračovat ve vyplňování dotazníku.

Moc Vám děkuji za Váš čas a ochotu při účasti na výzkumu.

Iva

Kritéria pro vstup do výzkumu

Je vám 18 a více let?

ano

ne

Praktikujete rádi BDSM?

ano

ne

Jste aktuálně v partnerském vztahu - monogamním, polyamorním nebo otevřeném?

ano

ne

Měl/a jste před tímto vztahem alespoň jeden bývalý partnerský vztah - monogamní, polyamorní nebo otevřený?

ano

ne

Současný partnerský vztah
Následující část dotazníku se týká vašeho aktuálního vztahu s partnerem/partnerkou (pokud máte aktuálně více partnerských vztahů, prosím vyberte si jeden z nich a k němu odpovídejte).

Jak dlouho trvá váš současný vztah? (Uveďte prosím v měsících, jako jedno číslo. Stačí přibližně.)

Jsou BDSM aktivity součástí vašeho aktuálního vztahu?
ano
ne

V jakém typu partnerského vztahu se aktuálně nacházíte?

monogamní vztah
otevřený vztah
polyamorní vztah

Jiný: …

Máte v současné době další vztah, který nepovažujete za "partnerský", ale který je založený "pouze" na plnění BDSM fantazií?

ano
ne

Následující položky se týkají vnímání vašeho aktuálního vztahu s partnerem/partnerkou. Uveďte na škále 1-7, nakolik s následujícími tvrzeními souhlasíte nebo nakolik váš vztah vystihují.

INTIMITA EMOČNÍ A KOGNITIVNÍ V SOUČASNÉM PARTNERSKÉM VZTAHU
*(*1 - *zřídka až* 7 - *většinou)*

Jak často si zvolíte trávit čas pouze s ním/ní, když máte zrovna volno?
Jak často si ponecháváte velmi osobní informace pouze sám/sama pro sebe a nesdílíte je s ním/ní? (-) reverzně
Jak často mu/jí projevujete svou náklonnost?
Jak často mu/jí svěřujete velmi osobní informace?
Jak často jste schopný/á porozumět jeho/jejím pocitům?
Jak často se k němu/ní cítíte blízko?

*(*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)*

Jak často s ním/ní trávíte rád/a čas o samotě?
Nakolik máte pocit, že ho/ji podporujete a povzbuzujete, když je nešťastný/á?
Jak blízko se k němu/ní cítíte většinu času?
Jak důležité je pro vás naslouchat jeho/jejímu velmi osobnímu odhalení?
Jak uspokojující je pro vás vztah s ním/ní?
Jak láskyplné jsou pocity, které vůči němu/ní zažíváte?
Jak moc je pro vás důležité, že rozumí vašim pocitům?
Kolik škody je ve vašem vztahu napácháno vašimi neshodami? (-) reverzně
Jak moc je pro vás důležité, aby byl/a povzbuzující a podporující, když jste nešťastný/á? 20. Jak moc je pro vás důležité, aby vám projevoval/a láskyplné pocity?
Jak důležitý je pro vás ve vašem životě vztah s ním/ní?

Jak moc si užíváte každou z těchto intimních fyzických aktivit se současným partnerem?
*(*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)*

FYZICKÁ INTIMITA V SOUČASNÉM PARTNERSKÉM VZTAHU

Užívám si držení za ruce.
Užívám si dotýkání.
Užívám si líbání.
Užívám si objímání.
Užívám si mazlení.
Užívám si předehru.
Užívám si sexuální styk.
Užívám si fyzické intimní aktivity spojené se specifickými BDSM aktivitami.

V případě, že jste na některou z výše položených otázek nedokázal/la odpovědět ze specifických důvodů (např. asexualita, aromantismus, zdravotní potíže a další), prosím napište důvod zde: …

BDSM KOMPATIBILITA SE SOUČASNÝM PARTNEREM
V BDSM vztahu záleží na tom, jak jsou partneři kompatibilní v dimenzi dominance/submise a sadismu/masochismu. Prosím odpovězte, jak moc je ve vašem současném vztahu naplněna vaše potřeba být ve vztahu dominantní či submisivní a vaše potřeba zažívat sadismus či masochismus.

Potřebuji být ve vztahu v dominantní nebo submisivní roli.
ano
ne

Pokud odpověď "ano", následuje otázka:
Nakolik partner naplňuje vaši preferenci být dominantní či submisivní?
*(*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)*

Potřebuji být ve vztahu v sadistické nebo masochistické roli.
ano
ne

Pokud odpověď "ano", následuje otázka:
Nakolik partner naplňuje vaši preferenci působit bolest či přijímat bolest?
*(*1 - *nepříliš až* 7 - *hodně)*

SEBEODHALOVÁNÍ SOUČASNÉMU PARTNEROVI

Svěřit se partnerovi se svými BDSM fantaziemi a touhami může být pro některé lidi velmi náročné. Prosím odpovězte, jak moc vás vystihuje tato věta:

Nedělá mi problém svěřit se partnerovi se svými BDSM fantaziemi a touhami.

(1 – *vůbec mě to nevystihuje až* 4 – *úplně mě to vystihuje)*

Bývalý partnerský vztah

Některé partnerské vztahy nás ovlivní a zasáhnou více, a proto považujeme některé zkušenosti se vztahy za více důležité, zatímco jiným nepřikládáme takový význam. V následujících otázkách mě proto bude zajímat ten minulý vztah, který považujete vy sám/sama za nejvýznamnější.

VYBERTE SI PROSÍM JEDEN NEJVÝZNAMNĚJŠÍ BÝVALÝ PARTNERSKÝ VZTAH (v případě polyamorního vztahu vyberte prosím jednoho bývalého partnera a k němu odpovídejte). V následujících otázkách odpovídejte s ohledem na vámi vybraný významný bývalý vztah. Nezáleží na tom, zda ve vámi vybraném bývalém vztahu bylo BDSM jeho součástí.

Následující otázky se budou týkat vašich partnerských vztahů v minulosti, nikoli vašeho současného partnera/současné partnerky. Protože se jedná o otázky, které jsou spojeny s předchozími partnerskými vztahy, bylo by dobré, kdybyste si na jejich vyplňování udělali dostatek času a klidu. Dovedu si představit, že na tyto otázky je potřeba mnohdy odpovídat skutečně o samotě. Děkuji již teď za vaše odpovědi.

VÝZNAMNOST BÝVALÉHO PARTNERSKÉHO VZTAHU

Myslel/a jste si, že je Váš bývalý partner/partnerka ten pravý/pravá?

ano
ne

Žili jste před rozchodem s bývalým partnerem ve společné domácnosti?

ano
ne

Byli, nebo stále jste s bývalým partnerem v manželském svazku, nebo jste v minulosti svatbu plánovali?

ano
ne

Plánovali jste společnou budoucnost?

ano
ne

DALŠÍ INFORMACE K BÝVALÉMU PARTNERSKÉMU VZTAHU
Byly BDSM aktivity součástí vašeho bývalého významného vztahu?
ano
ne

Jak dlouho trval váš bývalý vztah? (Uveďte prosím v měsících, jako jedno číslo. Stačí přibližně.)

Jak je to dlouho, co tento váš vztah skončil?

Je to více než tři roky.
Je to víc než rok.
Je to víc než půl roku.
Je to půl roku nebo míň.

Kdo chtěl váš vztah ukončit více?

já

bývalý partner

oba dva stejně

Rozchod s milovanou osobou zanechává v lidech různé pocity. Přečtěte si následující tvrzení a vyjádřete, do jaké míry vás vystihují:

EX-BOND – ŠKÁLA PŘETRVÁVAJÍCÍHO POUTA K BÝVALÉMU PARTNEROVI (HOT- VERSUS COLD-FLAME QUESTIONNAIRE)
*(*1 – *vůbec mě to nevystihuje až 7 - úplně mě to vystihuje)*

Někdy mne ještě v srdci zabolí, když si na něj/ni vzpomenu.
Stále ho/ji ještě miluji.
Kdyby se vrátil/a do mého života, se svým současným partnerem/svou současnou partnerkou bych se nejspíš rozešel/rozešla.
Jeho/její ztráta byla ta nejhorší věc, co se mi v životě stala.
Stále na něj/ni hodně myslím.
Vzpomínky na něj/ni se mi v hlavě objevují bez jakéhokoli důvodu.
Někdy se musím snažit na něj/na ni nemyslet.
Stále o něm/o ní mívám živé sny.

**Položky 1 - 4 se týkají emočního aspektu vazby, položky 5 – 8 myšlenkového (kognitivního) aspektu*

KONTAKT S BÝVALÝM PARTNEREM
V následujících otázkách bych se od vás ráda dozvěděla, jestli jste se svým bývalým partnerem/svojí bývalou partnerkou zůstal/a v kontaktu.

S bývalým partnerem stále komunikuji přes telefon, Facebook, nebo jiné platformy.

ano
ne

Jak často se díváte na pro vás dostupné části profilu (zeď, fotografie, události, seznam přátel) svého bývalého partnera/své bývalé partnerky?

*(*1 - *záměrně nikdy až* 7 - *několikrát denně)*

S bývalým partnerem jsme stále v osobním kontaktu.

ano
ne

Jak často s bývalým partnerem komunikujete?

nikdy

každý měsíc

každý týden

každých pár dní

každý den

Deskriptivní statistiky
Jaké je vaše pohlaví?

muž
žena
transgender
nebinární
intersex
Jiná:…

Kolik vám je let?

Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

základní škola
střední škola bez maturity
střední škola s maturitou
vysoká odborná škola
vysoká škola

V jakém věku jste si uvědomil/a, že byste chtěl/a praktikovat BDSM? (Uveďte prosím v letech, jako jedno číslo. Stačí přibližně.)

Jaká je vaše sexuální orientace?

heterosexuální
homosexuální
bisexuální
pansexuální
asexuální
nejsem si jistý
jiná: …

Jaká je vaše BDSM role?

Co se týče dominance/submise:

dominantní
submisivní
switch (můžu zastávat obě role)
ani jedno

Co se týče sadismu/masochismu:

sadistická
masochistická
switch (můžu zastávat obě role)
ani jedno

Co se týče bondáže:

rigger (ten kdo váže)
model/ka (vázaný)
switch (můžu zastávat obě role)
ani jedno

Pokud zastáváte jinou roli, než výše zmíněné, prosím napište odpověď zde:

Konec dotazníku
Děkuji vám za vaše odpovědi a otevřenost, která mi pomůže dozvědět se něco více o intimitě v partnerských vztazích lidí preferujících BDSM.

Pokud vás napadá ještě něco, na co jsem se nezeptala, nebo byste mi chtěli něco sdělit či přiblížit, můžete mi napsat zde:

V případě, že máte nějaké dotazy, neváhejte mě kontaktovat na emailové adrese: vyzkum.bdsm@gmail.com

Pokud máte zájem o poskytnutí výsledků studie, můžete vyplnit svou e-mailovou adresu a já vám výsledky ráda poskytnu.
Vaše e-mailová adresa:

Děkuji za váš čas a přeji krásný zbytek dne,
Iva